

Onbegrensd®

Duurzaamheid Jaarrapportage 2025

September 2026

Oosterhoff
consultants & engineers

Oosterhoff Onbegrensd

Paleis van Justitie - Den Haag, NL (Oosterhoff Projects)

Duurzaamheid als bewuste koers

Bij Oosterhoff is duurzaamheid geen verplichting of hype, maar een overtuiging die onze ontwerpen, onze samenwerking en investeringen stuurt. Ook als regels en aandacht verschuiven, blijven we koersvast: klimaatverandering, grondstoffen schaarste en leefkwaliteit vragen om continuïteit, vakmanschap en duidelijke keuzes.

Onze wereld verandert snel: ketens staan onder druk, technologie versnelt, klantvragen worden strenger en materialen schaarser.

Dat vraagt om organisaties die vooruitzien. Stilstand is geen veilige optie, maar leidt tot verlies van relevantie, onderscheid en toekomstbestendigheid.

Oosterhoff wil vooroplopen met concrete keuzes: slimmer materiaalgebruik, hechtere samenwerking met opdrachtgevers en partners, en oplossingen die nu én later waarde houden. Dat is noodzakelijk én verstandig: wie duurzaamheid serieus neemt, verlaagt risico's, vergroot vertrouwen en bouwt aan blijvende slagkracht.

Deze rapportage toont waar we staan, welke stappen we zetten en waar aanscherping nodig is. Geen eindpunt, maar een uitnodiging aan collega's, opdrachtgevers en partners om samen meer te bereiken.

De toekomst van onze leefomgeving wordt bepaald door keuzes, niet door intenties. Daarom blijven we investeren in oplossingen die uitvoerbaar, economisch houdbaar en aantoonbaar beter zijn voor de wereld waarin we werken en leven.

Gerard Scotola (CEO)

"Voor Oosterhoff is duurzaamheid geen reactie op druk van buitenaf, maar een bewuste keuze van binnenuit. Wij willen niet wachten tot verandering ons wordt opgelegd; wij willen laten zien dat verantwoordelijkheid, ondernemerschap en kwaliteit elkaar juist versterken."

Marco-Paul van Maasdam (CFO)

"Duurzame keuzes zijn ook financiële keuzes. Ze vragen discipline, inzicht en investeringskracht, maar ze maken ons bedrijf weerbaarder, relevanter voor klanten en beter voorbereid op schaarste, risico's en veranderende markten."

Toon Passemiers, CSO Oosterhoff

Duurzaamheid is een blijver, al willen sommigen ons van het tegendeel overtuigen.

Toen in de loop van 2025 de regels voor CSRD aangepast werden en hoe langer hoe meer duurzaamheidsinitiatieven en -wetgeving on hold gezet of versoepeld werden, maakte Oosterhoff de bewuste keuze om vol te blijven inzetten op duurzaamheid. De problemen zoals klimaatverandering, biodiversiteitsverlies, uitputting van grondstoffen verdwijnen immers niet door er niet over te spreken. Wij zijn er van overtuigd dat we de kennis in huis hebben om toekomstgericht te bouwen en verbouwen. Minder afhankelijk van energie, water en materialen, met respect voor de mens en de omgeving. Zo creëren we, met veel werkplezier, gebouwen die hun waarde beter behouden, waar mensen graag wonen, werken en verblijven.

Met deze rapportage willen we inzicht geven in hoe we dit aanpakken in onze projecten, maar willen we ook laten zien welke duurzame maatregelen we nemen in onze dagelijkse werking.

Veel leesplezier!

Anne-Jil Clohse

Anne-Jil Clohse is duurzaamheidsspecialist binnen ABT. Sinds haar start bij Oosterhoff als trainee in 2023 is zij actief betrokken bij Plan O. In deze rol heeft zij bijgedragen aan de ontwikkeling van de Wegwijzer Duurzaamheid en is zij sinds 2025 verantwoordelijk voor de coördinatie van de dataverzameling uit projecten binnen alle werkmaatschappijen. Hiermee ondersteunt zij zowel het organisatiebrede verzamelen van data als het toegankelijk maken ervan via intern gedeelde dashboards op de Wegwijzer. Daarnaast werkt zij nauw samen met collega's aan het optimaliseren van deze dataverzamelingsprocessen. Samen met Toon en Mali heeft zij deze eerste jaarlijkse duurzaamheidsrapportage opgesteld.

Mali Van Cleemput

Mali Van Cleemput is duurzaamheidsadviseur binnen abt be. Naast deze rol maakt zij ook deel uit van het Plan O-team. In de voorbije zes maanden heeft ze zich voornamelijk gericht op het opzetten en uitwerken van de jaarrapportage. Dit gaf haar de kans om zich verder te verdiepen in de VSME-standaard. Ze volgde de dataverzameling binnen de verschillende werkmaatschappijen op en zorgde voor de extrapolaties van ontbrekende gegevens.

Inhoudsopgave

	Oosterhoff - Onbegrensd	2		Bedrijfsvoering	23
	Duurzaamheid als bewuste koers	3		B3-B8 Milieuprestatie-indicatoren	24
	Introductie	7		Governance	33
	Oosterhoff door de jaren heen	8		Bestuur Oosterhoff	34
	Oosterhoff: Onbegrensd	8			
	Oosterhoff in 2025: een ecosysteem van 14 werkmaatschappijen	10		Milieu impact uit projecten (Plan O)	35
	Oosterhoff: overkoepelend	11		Materialaal	39
	Duurzaamheid binnen Oosterhoff	12		Energie	49
	Dubbele Materialiteitanalyse (DMA)	13		Water	54
	Plan O	14		Ecologie/Biodiversiteit	60
	Sociaal (B8-10)	17		Sociaal	62
	Diversiteit en gelijke kansen	18		Gezondheid & Comfort	66
	B9 – Personeelsbestand: Gezondheid & veiligheid	19			
	B10 - Personeelsbestand: Beloning, collectieve onderhandelingen en training	19			

	Annex	72		Tabel & figuren overzicht	100
	Annex I: Definities & afkortingen	73			
	Annex II: B1 – Grondslag voor voorbereiding	83			
	Annex III: B2 – Praktijken, beleidsmaatregelen en toekomstige initiatieven voor de transitie naar een duurzame economie	84			
	Annex IV: B3 - Milieuprestatie indicatoren - Energieverbruik	86			
	Annex V: B4 - Vervuiling lucht, water en bodem	91			
	Annex VI: B5 – Biodiversiteit	91			
	Annex VII: B6 - Water	92			
	Annex VIII: B9 – Personeelsbestand: Gezondheid en veiligheid	94			
	Annex IX: B10 – Personeelsbestand: Beloning, collectieve onderhandelingen	95			
	Bijlage	96		Verwijzingen	101
	Bijlage 1: Oosterhoff een ecosysteem van 14 werkmaatschappijen	97			
	Bijlage 2: ambitiedocument plan O	98			
	Bijlage 3: CEO en CFO Oosterhoff	99			

Introductie

Project: Paleis van Justitie, Den Haag (NL) - Oosterhoff Projects

Met trots presenteren wij onze eerste geïntegreerde duurzaamheidsjaarrapportage.

Als ecosysteem van advies en ingenieursbureaus werken wij dagelijks aan een leefomgeving die waarde toevoegt. Deze rapportage markeert een belangrijke stap in onze ontwikkeling: het transparant maken van onze ambities, onze impact en de gebieden waarop we verder willen verbeteren. Het is een beginpunt van een leerproces waarin we bouwen aan een solide basis voor de komende jaren.

Oosterhoff door de jaren heen

De oorsprong van Oosterhoff ligt in 1953, toen ir. Jaap Oosterhoff ABT oprichtte onder de naam ABT Adviseurs in Bouwtechniek. Zijn vooruitstrevende visie was gericht op integraal ontwerpen en het verbinden van ontwerpende en uitvoerende partijen binnen de kaders van tijd, kosten en maakbaarheid. In de decennia daarna groeide deze aanpak uit tot een multidisciplinaire groep van gespecialiseerde advies en ingenieursorganisaties.

Oosterhoff: Onbegrensd

Onze missie binnen Oosterhoff is helder: Wij creëren duurzame oplossingen waarin mens, technologie, gebouw en omgeving samenkomen. Samen met opdrachtgevers realiseren we leefomgevingen waarin economische, ecologische en sociale waarden in balans zijn.

Onze visie 'Oosterhoff Onbegrensd' betekent dat wij met een open blik kijken naar complexe vraagstukken van vandaag en morgen. Klimaatverandering, verstedelijking, schaarste aan grondstoffen, biodiversiteitsverlies en sociale ongelijkheid vragen om échte vernieuwing. Niet binnen bestaande kaders, maar door nieuwe combinaties van kennis, expertises en mensen.

Onze kernwaarden vormen daarbij het fundament:

Moedig

Wij durven buiten gebaande paden te denken en handelen.

Verantwoordelijk

Wij nemen eigenaarschap en handelen duurzaam en ethisch.

Menselijk

Wij geloven dat vooruitgang alleen mogelijk is wanneer ieder individu ruimte krijgt om te groeien en bij te dragen.

Geïnspireerd door het Ubuntu-principe **"Ik ben omdat wij zijn"** geloven wij dat samenwerking de sleutel is tot duurzame vooruitgang

Oosterhoff in 2025: *een ecosysteem* van 14 werkmaatschappijen

De primaire operationele activiteiten van de gerapporteerde werkmaatschappijen vinden plaats vanuit de onderstaande kantoren. In de jaarrapportage worden andere benamingen gebruikt in plaats van de officiële namen van de bijhorende gerapporteerde werkmaatschappijen. De rapportage focust op werkmaatschappijen met een fysieke locatie, met als gevolg dat niet alle 14 werkmaatschappijen meegenomen worden in de jaarrapportage. De gerapporteerde werkmaatschappijen zijn als volgt:

Officiële naam	Vermeld in Jaarrapportage als:
ABT B.V. / Arnhemsestraatweg 358, 6881NK Velp	ABT
ABT België / De Keyserlei 60C, bus 1001 2018 Antwerpen, België	abt be
ABT Deutschland GmbH / Weyerhofstraße 68, 47803 Krefeld	ABT Deutschland
abtWassenaar B.V. / Boumaboulevard 680, 9723ZT Groningen	abtWassenaar
Adviesbureau Lüning B.V. / Arnhemsestraatweg 358, 6881NK Velp	Lüning
Adviesbureau van de Laar / Zwaanstraat 31 R, 5651CA Eindhoven	Van de Laar
bbn adviseurs / De Molen 65, 3995AW Houten	bbn
Huygen Installatie Adviseurs B.V. / Urmonderbaan 22, 6167RD Gelee	Huygen
PTG advies / Leusderend 24 3832 RC Leusden, Nederland	ptg advies
Oosterhoff Group SSC B.V. / Arnhemsestraatweg 358, 6881NK Velp	Oosterhoff Services

Oosterhoff: overkoepelend

Dit hoofdstuk geeft een beknopt overzicht van de belangrijkste juridische, organisatorische en financiële kerngegevens van Oosterhoff. De hier gepresenteerde informatie heeft betrekking op het geconsolideerde niveau van de groep.

Oosterhoff Group B.V., een Private limited liability undertaking, fungeert als moedermaatschappij van de onderliggende werkmaatschappijen en vormt het centrale bestuurlijke en strategische kader van het ecosysteem. Voor het gemak en een heldere communicatie spreken we over Oosterhoff.

Oosterhoff Group B.V. is een zogenaamde structuurvennootschap. Het voornaamste verschil tussen een "normale B.V." en een structuur B.V. (een "grote B.V.") is de wettelijke verplichting een **RvC (Raad van Commissarissen)** in te stellen. Meer uitleg over de structuur van Oosterhoff kan in het hoofdstuk '**Oosterhoff - Governance**' gevonden worden.

De activiteiten van Oosterhoff vallen binnen de advies- en ingenieursdiensten voor de gebouwde omgeving: NACE-classificatie: 71.12

Omvang en financiële kerncijfers

Onze kernwaarden vormen daarbij het fundament:

Zie jaarrekening¹

Zie jaarrekening²

629

Medewerkers
(Headcount)

Deze cijfers positioneren Oosterhoff binnen de categorie middelgrote ondernemingen in de zin van de VSME-systematiek.

Oosterhoff is actief in Nederland, België en Duitsland. De primaire operationele activiteiten vinden plaats vanuit kantoren van de werkmaatschappijen in deze landen.

Land waar hoofdkantoor gelegen is

- Nederland

Registratienummer: 09032219

Oosterhoff zet tevens verschillende stappen om de transitie naar een duurzamere economie te ondersteunen. De organisatie beschikt niet over een groepsbrede duurzaamheidslabel of certificering, maar binnen individuele werkmaatschappijen zijn wel specifieke certificaten aanwezig, zoals de CO₂ Prestatieladder. De duurzaamheidsaanpak bestaat uit KPI's en een combinatie van bestaande praktijken, interne beleidslijnen, toekomstige initiatieven en doelstellingen die voortkomen uit **de DMA**.

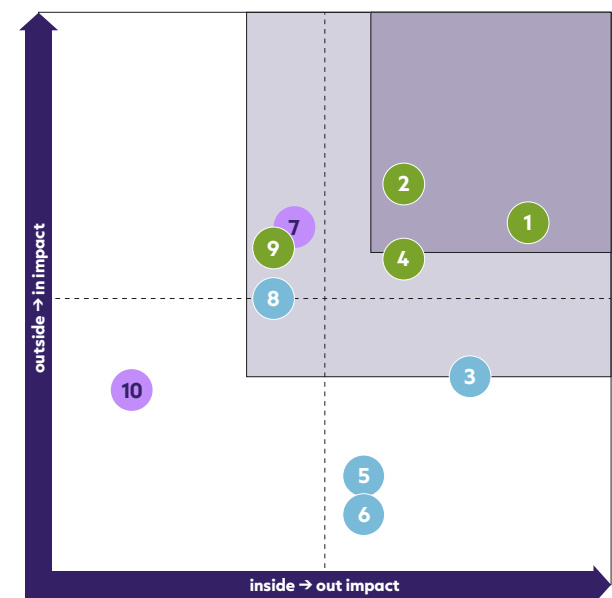
Duurzaamheid binnen Oosterhoff: de weg naar de eerste jaarrapportage

Project: Wisperweide in Weesp – Circlewood

Oosterhoff Group B.V. is actief in de initiatie-, ontwerp- en realisatiefase van bouw- en gebiedsontwikkelingsprojecten en levert hoofdzakelijk kennisintensieve diensten. De kern van het bedrijfsmodel bestaat uit het beschikbaar stellen van specialistische kennis binnen de bouwsector. De werkmaatschappijen opereren zelfstandig richting opdrachtgevers, maar versterken elkaar inhoudelijk binnen projecten en kennisontwikkeling. Duurzaamheid is daarbij geen afzonderlijke activiteit, maar geïntegreerd in de projectmatige adviespraktijk. Naast de adviespraktijken is duurzaamheid ook een belangrijk onderdeel binnen de eigen interne bedrijfsvoering. De ambitie om hierover te rapporteren komt voort uit deze aanpak: met deze jaarrapportage maakt Oosterhoff ook de interne impact inzichtelijk en bespreekbaar.

Dubbele Materialiteitanalyse (DMA)

In 2024 werd een **dubbele materialiteitsanalyse (DMA)** uitgevoerd. Deze analyse bracht de belangrijkste duurzaamheidsimpact én risico's van Oosterhoff in kaart en vormde zo het startpunt voor het bepalen van onze strategische prioriteiten. Het was een eerste stap richting een gestructureerde duurzaamheidsrapportage. De analyse vormde de inhoudelijke basis voor dit rapport, omdat het specificeert welke subthema's het meest relevant zijn voor een bedrijf om over te rapporteren. Dubbele materialiteit gaat over de impact van het bedrijf op mens en milieu (inside-out) en de impact die de omgeving om het bedrijf heeft (outside-in). De resultaten van de DMA zijn weergegeven in Figuur 1, waarin de meest relevante thema's voor Oosterhoff zichtbaar worden. Aan de hand van de resultaten uit de dubbele materialiteitsanalyse is besloten om te monitoren en rapporteren over een aantal onderwerpen die van belang zijn voor Oosterhoff. Deze zijn onderverdeeld in de ESG-thema's milieu en sociaal (zie Tabel 1).

1. Klimaatmitigatie
2. Materialenstromen, inclusief materiaalgebruik
3. Sociale inclusie consumenten en/of eindgebruikers
4. Energie
5. Mobiliteit
6. Gelijke behandeling en gelijke kansen voor iedereen
7. Beheer relaties met leveranciers, inclusief betalingspraktijken
8. Ontwikkeling personeel
9. Afval(stoffen)
10. Bedrijfscultuur

Figuur 1: Resultaten dubbele materialiteitsanalyse (DMA)

Milieu

Klimaatmitigatie	• CO₂-emissies bedrijfsvoering • CO₂-emissies in projecten • GWP producten
Materialen	• Waterverbruik in projecten
Water	• Gebruik 2e circuitwater in projecten
Biodiversiteit	• Projecten die biodiversiteit in beeld brengen en verbeteren

Milieu

Sociale duurzaamheid intern	• Aantal werknemers • Tevredenheid werknemers • Verloop • Verzuim • Opleiding ontwikkelingsuren • Diversiteit en inclusie
Sociale duurzaamheid extern	• Projecten die actief maatregelen implementeren om sociale duurzaamheid te bevorderen
Gezondheid en comfort	• Projecten die actief maatregelen implementeren om gezondheid en comfort te stimuleren

Tabel 1: Onderwerpen voor monitoring, evaluatie en rapportage

De DMA maakt zichtbaar dat de grootste materiële impact ligt bij de milieuthema's, maar dat interne bedrijfsvoering en sociale duurzaamheid eveneens een belangrijke rol spelen. De analyse benadrukt dat onderwerpen zoals personeelsontwikkeling, gelijke kansen en bedrijfscultuur essentieel zijn voor de continuïteit van de organisatie. De conclusie stelt dat "onderwerpen gerelateerd aan interne bedrijfsvoering lager scoren vanwege de kleinere schaal van impact", maar dat deze thema's wel degelijk strategisch relevant zijn vanwege de grote invloed van medewerkers en leveranciers op de waarde creatie van Oosterhoff. Ook biodiversiteit werd relatief weinig genoemd, wat volgens de DMA een aandachtspunt vormt voor een toekomstig beleid. De DMA heeft geleid tot een duidelijke set subthema's die de basis vormen voor onze duurzaamheidsstrategie: Plan O.

Plan O

Aan de hand van de DMA en met hulp van een twintigtal collega's zijn de duurzaamheidsambities van Oosterhoff geformuleerd in een ambitiedocument: **Plan O**. Onze ambities zijn verdeeld in zes duurzaamheidsthema's: Energie, Water, Materialen, Ecologie, Gezondheid & Comfort en Sociaal. Tevens is er een 'Wegwijzer Duurzaamheid' opgesteld. Deze wegwijzer dient als een gids die medewerkers helpt bij het vinden van de benodigde kennis, tools en expertise om duurzame oplossingen te implementeren. Het biedt zowel specialisten als nieuwkomers de middelen om hun klanten beter te bedienen op het gebied van duurzaamheid.

Binnen Plan O zijn er een aantal **KPI's (Key Performance Indicators)** gedefinieerd, die zowel intern (voor de eigen bedrijfsvoering; ook **Scope 1 & 2** emissies genoemd) als extern (voor advieswerkzaamheden in projecten; ook **Scope 3** emissies genoemd) zijn gericht.

Scope 1 & 2

Oosterhoff neemt initiatief om binnen de bedrijfsvoering de milieu-impact te verminderen, samen met het versterken van de interne sociale duurzaamheid. Er worden verschillende praktijken opgericht om dit te bereiken³:

Bedrijfsvoering

Eén van de centrale doelstellingen betreft om tegen 2028 een energie neutrale bedrijfsvoering te realiseren. Er worden praktijken en een beleid opgesteld om de uitstoot van de broeikasgassen te reduceren en het energieverbruik binnen de bedrijfsvoering te verlagen.

Daaruit volgt de noodzaak voor de werkmaatschappijen om stappen te zetten om deze emissies te beperken via:

Stimulering van fietsgebruik, OV en elektrische voertuigen

Volledige elektrificatie van bedrijfswagens

Verlaging van energieverbruik in vestigingen

Scope 3: Mobiliteit

Binnen de VSME standaard wordt in de Basic module uitsluitend gevraagd om **Scope 1 en Scope 2 emissies** te rapporteren. Omdat we binnen Oosterhoff de volledige impact van onze mobiliteit inzichtelijk willen maken, nemen we daarnaast ook een deel '**Scope 3: mobiliteit**' op in onze rapportage waar naast de bedrijfswagens uit scope 1 en 2 ook aandacht wordt gegeven aan andere zaken die een medewerker nodig heeft om de job te kunnen uitvoeren.

Deze aanvullende Scope 3 rapportage binnen de bedrijfsvoering omvat uitsluitend de volgende categorieën:

- woon werkverkeer + dienstverplaatsingen met privéwagens
- woon werkverkeer + dienstverplaatsingen met het openbaar vervoer
- vliegverkeer

Onder Scope 3 mobiliteit worden dus enkel de gegevens van bovenstaande onderdelen meegenomen.

Compensatie van resterende emissies

In 2025 tekende Oosterhoff een contract met Lignaverda, een internationale NGO die gedegradeerde bodems herstelt in de Senegalese Sahel. De samenwerking compenseert resterende CO₂ emissies en draagt bij aan sociale en

economische ontwikkeling in de regio. De volledige beschrijving van dit programma wordt verder in dit rapport uitgelegd als intermezzo.

Binnen de bedrijfsvoering zijn er ook **praktijken en een beleid**⁴ opgesteld gericht voor gelijke behandeling, gelijke kansen, ontwikkeling van medewerkers en het verbeteren van arbeidsomstandigheden maken integraal deel uit van de bedrijfsvoering.

Scope 3: Milieu impact uit projecten

Naast de interne doelstellingen omvat Plan O ook bredere duurzaamheidsambities. De gebouwde omgeving is verantwoordelijk voor ongeveer 40% van de wereldwijde CO₂ uitstoot, wat onze positie binnen de bouwketen extra relevant maakt. Vanuit die verantwoordelijkheid wil Oosterhoff een actieve rol opnemen in de transitie naar een duurzame leefomgeving.

Plan O richt zich daarom op het positief maken van de impact van Oosterhoff én haar klanten. De focus ligt op het sluiten van kringlopen, het terugbrengen van CO₂ uitstoot tot nul, het verminderen van watergebruik en het creëren van een gezonde woon- en werkomgeving. meenemen van sociale aspecten in projecten en het verbeteren van biodiversiteit wordt meegenomen.

Als advies- en ingenieursorganisatie verschilt de directe operationele impact van die van productiebedrijven. De grootste invloed ligt in de projecten die worden geadviseerd, ontworpen en begeleid. De combinatie van Plan O, de DMA en de inzet van de werkmaatschappijen vormt de basis voor een robuuste duurzaamheidsstrategie die de organisatie richting geeft voor de komende jaren. Ze vormen samen een solide basis voor het rapporteren van de duurzame doelstellingen binnen Oosterhoff.

Door recente versoepelingen in de Europese regelgeving bestaat er geen verplichting om volgens de ESRS standaarden te rapporteren, waardoor Oosterhoff buiten de wettelijke reikwijdte van de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) valt. Desondanks is bewust gekozen voor een gestructureerde en transparante duurzaamheidsrapportage, de VSME-standaard, in lijn met de visie op verantwoordelijkheid en maatschappelijke waarde creatie. De toepassing van de VSME standaard maakt het mogelijk betrouwbare en vergelijkbare data beschikbaar te stellen en de interne sturing op duurzaamheidsdoelstellingen te versterken.

Voor meer uitleg omtrent de gehanteerde VSME standaard kan u [annex III](#) raadplegen.

Wat als je niet alleen bouwt aan projecten, maar aan betekenis? Aan plekken die iets teruggeven — aan mensen, aan natuur, aan de wereld?

Daar geloven wij in. En daarom zijn we trots op onze samenwerking met Lignaverda. Oosterhoff's CSO Toon Possemiers en Lignaverda directeur Werner Sels gaven hun gedeelde ambitie voor een groenere wereld een tastbare vorm.

Samen zetten we een stap verder. **Lignaverda** herstelt gedegradeerde landschappen in Afrika met bomen, banen en gemeenschapskracht. Wij nemen verantwoordelijkheid voor onze resterende CO₂-uitstoot door een samenwerking met Lignaverda aan te gaan — niet als eindpunt, maar als onderdeel van een bredere beweging.

Want echte impact maak je niet alleen. Die maak je samen.

Gedreven door de filosofie van Ubuntu:

"Ik ben, omdat wij zijn. Wij zijn, omdat de aarde is."

Oosterhoff x Lignaverda: Onbegrensd voor een leefomgeving die waarde toevoegt.

Sociaal

Project: Paleis van Justitie Den Haag - Oosterhoff Projects

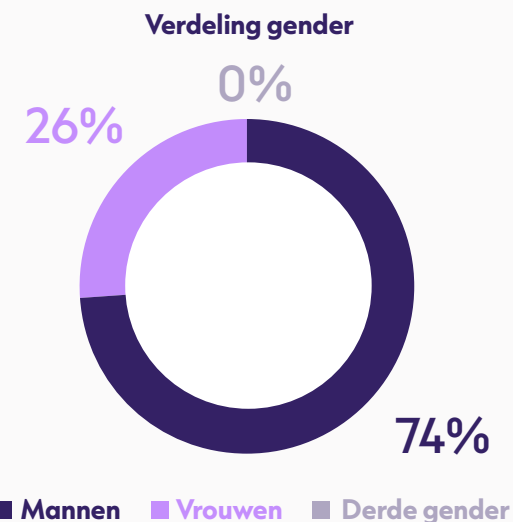
Sociaal (B8-10)

Sociale duurzaamheid vormt een essentieel onderdeel van de strategische koers van Oosterhoff. Als kennisintensieve organisatie is de waarde creatie direct afhankelijk van de inzet, expertise en het welzijn van medewerkers. Investeren in sociale duurzaamheid versterkt niet alleen de continuïteit van de organisatie, maar draagt ook bij aan een veilige, inclusieve en toekomstbestendige werkomgeving. Daarnaast speelt sociale duurzaamheid een belangrijke rol in het aantrekken en behouden van talent, het versterken van innovatiekracht en het waarborgen van kwaliteit in projecten.

De onderstaande indicatoren worden gerapporteerd conform met de VSME-standaard.

Diversiteit en gelijke kansen

Diversiteit en inclusie zijn belangrijke waarden binnen Oosterhoff en sluiten aan bij de kernwaarde *menselijk*. Een diverse en inclusieve organisatie versterkt innovatie, verbetert besluitvorming en draagt bij aan een veilige en respectvolle werkomgeving.

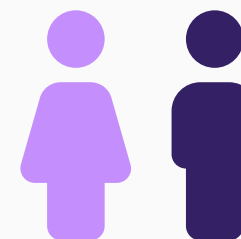

Figuur 2: Verdeling gender binnen Oosterhoff

Vrouw

165

Man

464

Ja

Je kan legaal registreren als derde gender

0

Mensen zijn er momenteel geregistreerd als een derde gender

Nee

Er is momenteel geen werknemer dat gender niet wou weergeven

Tabel 2: Te rapporteren B2 gegevens volgens de VSME-standaard

Uit het interne diversiteits- en inclusieonderzoek (2023) blijkt dat medewerkers de organisatie bovengemiddeld waarderen op het gebied van inclusie en tevredenheid.

Tegelijkertijd laat het onderzoek zien dat Oosterhoff minder divers is dan het Nederlands gemiddelde op het gebied van gender, seksualiteit, opleiding en aandoening. Deze inzichten vormen de basis voor verdere acties en beleidsontwikkeling richting 2026.

B9 – Personeelsbestand: Gezondheid & veiligheid

Gezondheid en veiligheid zijn cruciaal voor duurzame inzetbaarheid. De organisatie kent voornamelijk kantoor- en project gerelateerde werkzaamheden. Het risico op fysieke arbeidsongevallen is daardoor relatief beperkt. Wel worden er controles op de bouwplaats uitgevoerd, er zijn hier als gevolg 8 incidenten uit gekomen. De 8 gerapporteerde incidenten zijn voornamelijk afkomstig uit woon-werk verkeer met kop-staart botsingen. Deze gegevens zijn niet volledig beschikbaar. Binnen verschillende werkmaatschappijen mag deze informatie niet worden gedeeld of wordt deze niet centraal geregistreerd. Richting 2026 wordt gewerkt aan een efficiënter systeem.

Het **personeelsverloop** ligt op 15%.

Het verzamelen van veiligheidsdata bleek in 2025 complex. Niet alle werkmaatschappijen registreren incidenten op dezelfde wijze of mogen deze informatie delen.

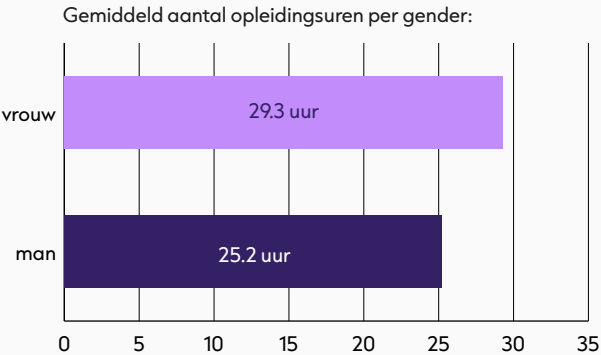
B10 - Personeelsbestand: Beloning, collectieve onderhandelingen en training

Bovenstaande gerapporteerde gegevens zijn afkomstig van individuele data verzameling per werkmaatschappij. Hierdoor kan de gelijkheid in aannames niet gegarandeerd worden en scheppen deze cijfers eerder een globaal beeld. Het verzamelen van trainingsdata is complex doordat opleidingen vaak onder verschillende uren-codes worden geboekt.

Het berekenen van de loonkloof tussen man en vrouw is tevens complex door verschillen in functiecodes, registraties en interne systemen.

Loon gelijk of hoger dan het minimumloon van het land	JA
150 of meer werknemers	JA
Vershil in loon tussen gender (%)	20.51 %
Percentage werknemers met collectieve arbeidsovereenkomst (%)	0
Biedt Oosterhoff training en kennisontwikkeling aan?	JA
Aantal gemiddelde uren training en ontwikkeling per werknemer	27.2 u
Vrouw	29.3 u
Man	25.2 u

Tabel 4: Gegevens personeelsbestand: beloning, collectieve onderhandelingen en training

Figuur 3: Gemiddeld aantal opleidingsuren per gender

Een verdere uitwerking van de berekening is terug te vinden in de **annex onder B10**. Daarbij moet worden opgemerkt dat de formule uit de VSME standaard geen rekening houdt met verschillen tussen functies. Hierdoor is het gerapporteerde percentage niet volledig representatief voor bijvoorbeeld het loon binnen éézelfde functie. De organisatie werkt aan een verbeterde registratie, zodat in toekomstige rapportages vollediger en nauwkeuriger kan worden gerapporteerd.

Alle medewerkers binnen Oosterhoff worden boven het wettelijk minimumloon betaald.

Oosterhoff investeert substantieel in de ontwikkeling van medewerkers. Als kennisorganisatie is voortdurende groei essentieel voor kwaliteit en innovatie:

Welzijn, ontwikkeling en innovatie binnen Oosterhoff (Quake)

Binnen Oosterhoff speelt welzijn een centrale rol in het versterken van duurzame inzetbaarheid, professionele groei en werkplezier. Een belangrijk onderdeel hiervan is Quake, het innovatie en kennisplatform van Oosterhoff. Quake ondersteunt medewerkers bij het ontwikkelen van de vaardigheden en inzichten die nodig zijn om maatschappelijke transities het hoofd te bieden.

Visie Quake
 Quake vertrekt vanuit de overtuiging dat “de wereld om ons heen verandert en we de antwoorden voor de toekomst moeten vinden.” De organisatie ziet grote maatschappelijke uitdagingen: schaarste aan grondstoffen, energie en ruimte, de gevolgen van klimaatverandering, verlies aan biodiversiteit, toenemende ongelijkheid en geopolitieke verschuivingen.

Deze ontwikkelingen vragen om nieuwe kennis, nieuwe oplossingen en een andere manier van werken.

Quake richt zich daarom op thema’s die aansluiten bij de Europese Green Deal en waarop Oosterhoff daadwerkelijk impact kan maken. De focus ligt op duurzaamheid in de gebouwde omgeving en de vraag hoe gebouwen bijdragen aan, of juist bescherming bieden tegen, maatschappelijke uitdagingen. Dit omvat onder meer het verkleinen van de koolstofvoetafdruk, het omgaan met beperkingen in energieverbruik en het ontwikkelen van toekomstbestendige materialen en ontwerpstrategieën.

Voorbeelden van initiatieven zijn de biobased database, Sensi, BriCks, Houtkern bouwmethode en andere kennisinstrumenten die bijdragen aan duurzame ontwerpkeuzes.

Quake Campus: leren, ontwikkelen en groeien

Onder de noemer Quake Campus biedt Oosterhoff een breed scala aan opleidingen, trainingen en workshops voor medewerkers.

Deze activiteiten ondersteunen zowel professionele ontwikkeling als persoonlijk welzijn.

Het aanbod omvat:

- Workshops en trainingen over persoonlijke ontwikkeling, technische vaardigheden, projectbeheersing en management.
- GoodHabit, een online leerplatform gericht op soft skills, taaltrainingen en digitale vaardigheden (zoals Office 365).
- Presentaties, kennisdelingsessies en learning lunches, waarin medewerkers kennis uitwisselen en nieuwe inzichten opdoen.
- Wiki Oosterhoff, een interne kennisbank die medewerkers ondersteunt bij het vinden en delen van expertise.

Deze leeromgeving draagt bij aan een cultuur van continu leren en stelt medewerkers in staat om zich aan te passen aan de veranderende eisen van de sector.

Welzijn en gezondheid: Oosterhoff Sports

Naast professionele ontwikkeling richt Oosterhoff zich actief op het bevorderen van fysieke en mentale gezondheid. Onder Oosterhoff Sports worden activiteiten georganiseerd die bijdragen aan vitaliteit, ontspanning en teamgevoel. Voorbeelden zijn padel, badminton, hardloopevenementen zoals de Bruggenloop in

Rotterdam, de Antwerp 10 Miles en veel meer. Deze initiatieven versterken niet alleen de gezondheid van medewerkers, maar dragen ook bij aan sociale cohesie en werkplezier. Quake vormt een belangrijk fundament onder het welzijnsbeleid van Oosterhoff. Door te investeren in innovatie, kennisontwikkeling, gezondheid en inclusie ondersteunt Oosterhoff een toekomstbestendige workforce die klaar is voor de maatschappelijke en technologische uitdagingen van de komende jaren.

Figuur 4: Bouwrun 2025

Lignaverda Sports challenge

Van 15 september tot en met 17 oktober 2025 nam Oosterhoff deel aan de Lignaverda Sports Challenge. Deze actie sluit aan bij de overtuiging dat echte vooruitgang ontstaat wanneer mens, technologie en natuur in balans zijn. Dankzij het contract met Lignaverda draagt Oosterhoff structureel bij aan het planten van bomen en daarmee aan het reduceren van CO₂ uitstoot.

De Sports Challenge werd georganiseerd om extra aandacht te genereren voor dit initiatief. Medewerkers werden aangemoedigd om zoveel mogelijk kilometers af te leggen, al fietsend, (hard)lopend of zwemmend. In de verschillende werkmaatschappijen werden gedurende de maand diverse sportieve activiteiten georganiseerd zoals lunchwandelingen en een 'kom met de fiets naar het werk'-dag.

Figuur 5: Logo Lignaverda

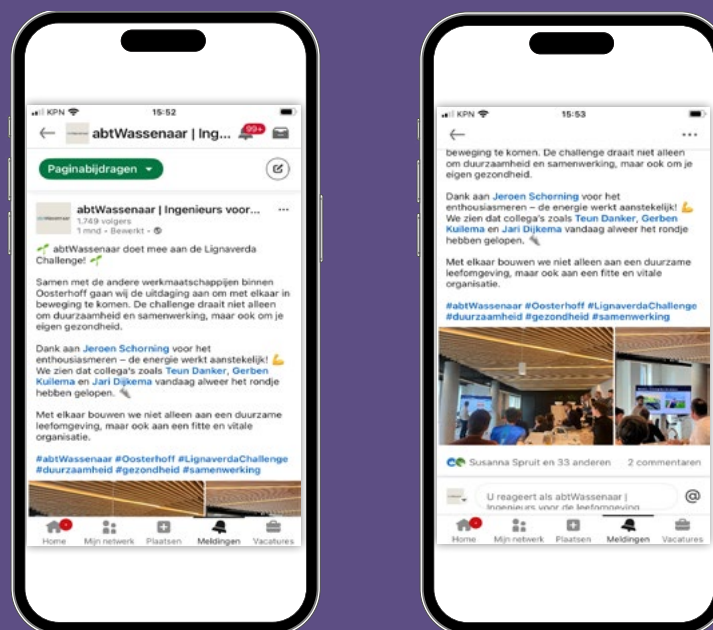
Uiteindelijk ging Adviesbureau Van de Laar met de winst naar huis.

Deze actie illustreert hoe Oosterhoff welzijn, duurzaamheid en maatschappelijke betrokkenheid op een laagdrempelige en energieke manier met elkaar verbindt.

Voor 2026 staat er een nieuwe sports challenge op de planning! Deze zal doorgaan van 18 mei tot 19 juni 2026.

Van de Laar kroonde zich als terechte winnaar met een participatiegraad van 85%. Samen sporten ze 4.184 bomen bij elkaar. Proficiat!

Gezien het succes van de Challenge, organiseren we deze opnieuw in 2026. Benieuwd welke werkmaatschappij dan met de eer gaat lopen.

Figuur 6: Foto's deelnemers Lignaverda sports challenge

Bedrijfsvoering

Project: The Natural Pavilion - Lüning & ABT

B3-B8 Milieuprestatie-indicatoren

Oosterhoff is actief in een sector waar milieu-indicatoren zoals energie, emissies, afval en de overkoepelende impact op het klimaat en de omgeving strategisch noodzakelijk zijn te monitoren. Als gevolg hiervan is ook het opvolgen van deze indicatoren een belangrijk onderdeel binnen de interne duurzaamheidsstrategie met als doel om deze data gericht te sturen en zo de ecologische voetafdruk van de groep te verkleinen.

De duurzaamheidsdoelstellingen van Oosterhoff sluiten aan bij internationale kaders die richting geven aan de transitie naar een klimaat neutrale en toekomstbestendige economie. Een daarvan is de Paris Proof benadering. Dit kader is belangrijk voor het begrijpen van de urgentie én de strategische keuzes binnen de duurzaamheidsstrategie.

De **Paris Proof** benadering benadrukt de noodzaak om energieverbruik te beperken, over te stappen op hernieuwbare energie en CO₂ uitstoot drastisch te reduceren. Dit is relevant voor zowel de eigen bedrijfsvoering als de rol van Oosterhoff in de gebouwde omgeving. De ambitie om in 2028 een energie neutrale bedrijfsvoering te realiseren vraagt om systematische dataverzameling. De indicatoren in dit hoofdstuk vormen het vertrekpunt voor verdere verbetering en geven inzicht in de huidige prestaties.

Dit kader benadrukt het belang van transparante milieugegevens en vormt de basis voor de indicatoren die in de volgende paragrafen (B3–B8) worden gepresenteerd. De milieugegevens in onderstaande onderdelen zijn conform met de VSME-rapportagevereisten. De rapportage omvat energieverbruik, brandstofgebruik, broeikasgasemissies en gerelateerde intensiteitsindicatoren. De gegevens hebben betrekking op de activiteiten onder de **'operational control approach'**, conform het GHG-protocol. *Indien gegevens niet volledig beschikbaar waren, wordt dit expliciet vermeld en wordt aangegeven of extrapolatie of aannames zijn toegepast.*

B3 Energieverbruik

Energieverbruik vormt een kernindicator binnen de milieuprestaties van Oosterhoff. Hoewel de directe operationele impact van de organisatie beperkt is in vergelijking met productiebedrijven, heeft energiegebruik binnen kantoren en mobiliteit een relevante bijdrage aan de totale broeikasgasemissies (Scope 1 en 2). Tegenover de scope van de VSME-standaard kijkt Oosterhoff ook naar alle emissies en het energieverbruik die een medewerker nodig heeft om zijn werk te kunnen uitvoeren. Dit bevat dus ook het gebruik van privé wagens, zoals het openbaar vervoer en zakelijke vliegreizen. Deze gegevens worden gerapporteerd onder **'Scope 3 Mobiliteit'**.

Scope 1 en scope 2 emissies zijn een belangrijk aandachtspunt en vormen een essentieel onderdeel van de route naar een energie neutrale organisatie in 2028. Door deze emissies structureel te meten en te rapporteren, kan Oosterhoff gericht sturen op reductie, transparantie bieden aan stakeholders en bijdragen aan bredere maatschappelijke doelen.

De rapportage in dit hoofdstuk geeft inzicht in elektriciteitsverbruik, brandstofgebruik en het aandeel hernieuwbare versus niet-hernieuwbare energie.

Elektriciteitsverbruik

Het elektriciteitsverbruik van de werkmaatschappijen vormt een belangrijk onderdeel van de scope 2 emissies van Oosterhoff. Het totale verbruik wordt opgehaald in kWh en voor rapportagedoeleinden omgerekend naar **MWh**. Binnen de organisatie wordt een onderscheid gemaakt tussen hernieuwbare en niet-hernieuwbare elektriciteit.

Om hernieuwbare energie te kunnen aantonen, moet een **Garantie van Oorsprong (GvO)** worden voorgelegd. Dit zijn contractuele bewijzen van leveranciers over de herkomst van groene stroom. In dit eerste rapportagejaar verliep het opvragen van GvO's moeizaam, onder meer door beperkte respons van gebouwbeheerders.

Hierdoor konden niet alle werkmaatschappijen die groene stroom rapporteren een GvO aanleveren. Vanaf het volgende rapportagejaar wordt dit verplicht: wanneer in 2026 geen GvO kan worden voorgelegd, wordt de energie niet als hernieuwbaar beschouwd.

In rapporteerjaar 2025 konden reeds vijf locaties een GvO aanleveren. Dit vormt de basis voor de verdere uitrol richting 2026. Verdere toelichting van onderstaande data kan teruggevonden worden in de **annex onder B3**.

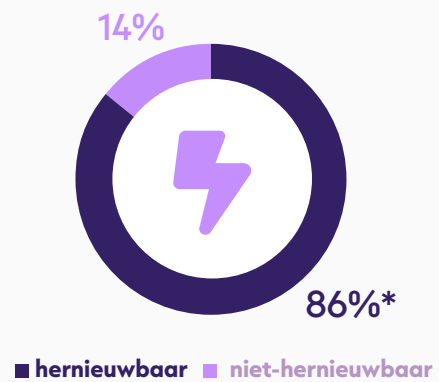
Brandstofverbruik
Naast elektriciteit maken sommige locaties gebruik van aanvullende energiebronnen zoals aardgas, warmtenetten of warmtepompen. Deze worden binnen de rapportage eveneens uitgesplitst naar hernieuwbaar en niet-hernieuwbaar, afhankelijk van de bron. Warmtepompen worden, conform rapportagestandaarden, volledig onder het elektriciteitsverbruik opgenomen. Gas en warmte (stadswarmte en warmtenetten) worden afzonderlijk gerapporteerd als brandstoffen binnen scope 1 of scope 2. Verdere toelichting op aannames en rekenmethodes worden verder toegelicht in de **annex onder B3**.

Totaal elektriciteitsverbruik

[MWh]	Hernieuwbaar	Niet-hernieuwbaar	Totaal
Elektriciteit	506,12	84,36	590,48

*Niet allemaal weerlegd met een Garantie van Oorsprong (GvO)

Tabel 5: Verdeling hernieuwbaar en niet-hernieuwbaar elektriciteitsverbruik

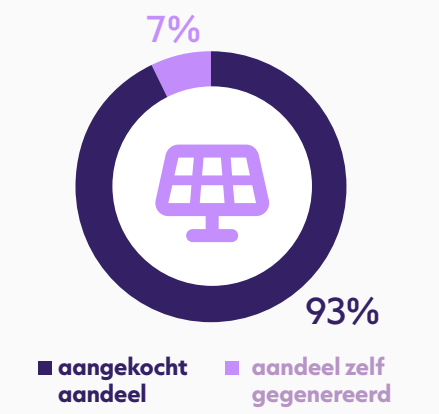

Waarvan opgewekt door zonnepanelen⁸

	Oosterhoff
Aangekocht aandeel	550.25 MWh
Aandeel zelf gegenereerd	40.23 MWh

*op basis van aantal m² van de werkmaatschappij binnen de totale oppervlakte van het gebouw.

Tabel 6: Verdeling aandeel aangekochte en zelf gegenereerde elektriciteit

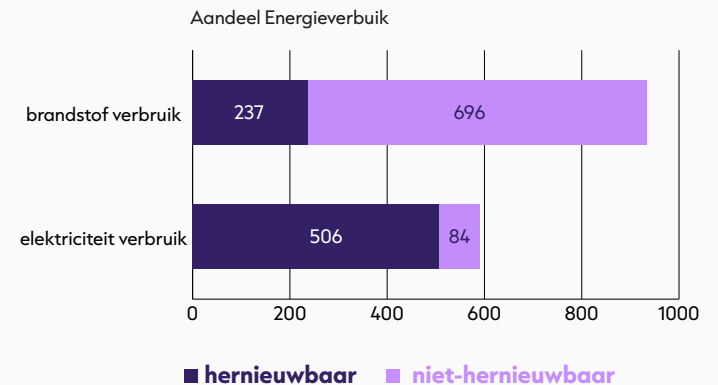
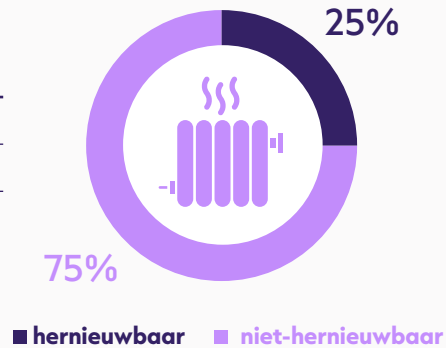

Totaal brandstofverbruik

[MWh]	Hernieuwbaar	Niet-hernieuwbaar	Totaal
Warmte	198.36	244.05	442.39
Gas	39.08	452.34	491.41
Totaal	237,41	696,39	933,80

Tabel 7: Hernieuwbaar en niet-hernieuwbaar aandeel brandstofverbruik

Conclusie: op basis van gas en warmte kan worden ingezet op toekomstige maatregelen om hernieuwbare energie te stimuleren.

Figuur 8: Verdeling energieverbruik Oosterhoff

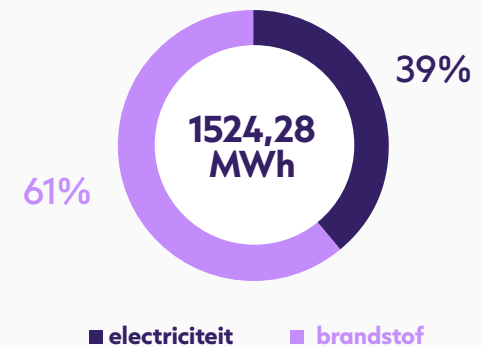
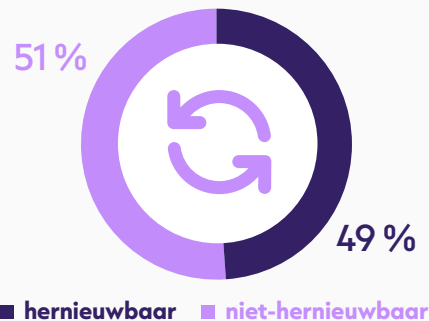
Totaal energieverbruik

[MWh]	Hernieuwbaar	Niet-hernieuwbaar	Totaal
Totale energie consumptie:	743,53	780,75	1524,28

Tabel 8: Totaal energieverbruik Oosterhoff

Figuur 7: Verdeling aandeel hernieuwbaar - niet-hernieuwbaar

In totaal is er een evenwicht tussen hernieuwbare en niet hernieuwbare energie binnen Oosterhoff, hoewel een groot aandeel van de elektriciteit reeds hernieuwbaar is, moeten er nog stappen gezet worden naar een overstap van warmte en gas naar een duurzamer alternatief.

Figuur 9: Verdeling aandeel brandstof - elektriciteit

Deze systematische onderverdeling maakt het mogelijk om de voortgang richting de doelstelling nauwkeurig te monitoren. Tegelijkertijd laat de analyse zien dat verdere verduurzaming van de energievoorziening, bijvoorbeeld door uitbreiding van zonnepanelen of bredere inkoop van groene stroom, een belangrijke hefboom vormt voor het reduceren van de totale CO₂ uitstoot van de organisatie.

Broeikasgasemissies (GHG)

De uitstoot van broeikasgassen is geïdentificeerd als één van de meest materiële thema's in de Dubbele Materialiteitsanalyse. De impact van de organisatie situeert zich enerzijds in de eigen bedrijfsvoering (scope 1 en 2) en anderzijds indirect via projecten in de gebouwde omgeving (scope 3).

Dit hoofdstuk rapporteert de directe en indirecte emissies volgens het GHG-protocol via de operationele controle aanpak gefocust op scope 1 en 2 emissies.

Scope 3 emissies (uit onze projecten) worden in deze rapportage niet binnen de bedrijfsvoering behandeld, maar krijgen een eigen hoofdstuk, omdat ze voor Oosterhoff een wezenlijk ander karakter hebben dan scope 1 en 2. Enkel voor mobiliteit maken we een uitzondering omdat we deze toewijzen aan de bedrijfsvoering.

Mobiliteitsdata

Mobiliteit is een grote bron van emissies die we binnen de bedrijfsvoering gecategoriseerd hebben (**scope 1, scope 2 en scope 3: mobiliteit**). Het merendeel van de CO₂ uitstoot is afkomstig van bedrijfs- en privéwagens. De organisatie zet daarom in op verduurzaming van mobiliteit, met een geleidelijke overschakeling naar elektrische bedrijfswagens.

Verschillende werkmaatschappijen zijn doorheen 2025 overgestapt naar de Milo-app binnen Arval. De kwaliteit van de gegevens die voortkomen uit deze applicatie werd als onzeker beoordeeld. Voor werkmaatschappijen die gebruik maken van Arval werd gebruikgemaakt van:

- Beschikbare kilometerdata
- Brandstoftype per voertuig (indien beschikbaar)

*De data waren slechts beschikbaar vanaf mei van het verslagjaar. Voor de periode voorafgaand aan mei kan niet worden gegarandeerd dat gegevens op identieke wijze zijn geregistreerd. Wanneer de data vóór mei niet meer beschikbaar was, werd deze geëxtrapoleerd. De methode van deze extrapolatie wordt beschreven in de **annex onder titel B3: mobiliteitsdata**.*

Voor werkmaatschappijen zonder Arval werden de volgende gegevens opgevraagd:

- Aantal gereden kilometers (privéwagens, leasewagens, bedrijfswagens)
- Openbaar vervoer (trein, tram, bus, metro)
- Brandstoftype (indien gekend)

*Wanneer brandstoftype onbekend was, werd een uniforme conversiefactor toegepast. Voor hybride voertuigen werd uit de gegevens van een werkmaatschappij het percentage elektrisch gereden kilometer en aandeel niet-elektrisch berekend. De extrapolatie van deze gegevens samen met aannames voor tram, trein en vliegverkeer wordt vermeld in de **annex onder B3: mobiliteitsdata**.*

Thuiswerkdagen zijn niet meegerekend wegens gebrek aan consistente registratie.

De emissies ten gevolge van mobiliteit:

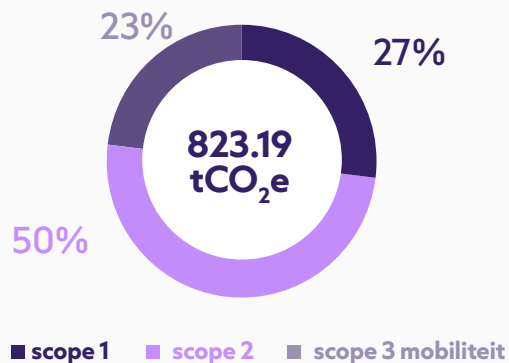

602.27
tCO₂e

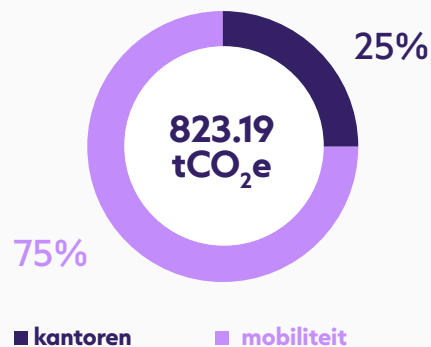
Emissies afkomstig van kantoren:

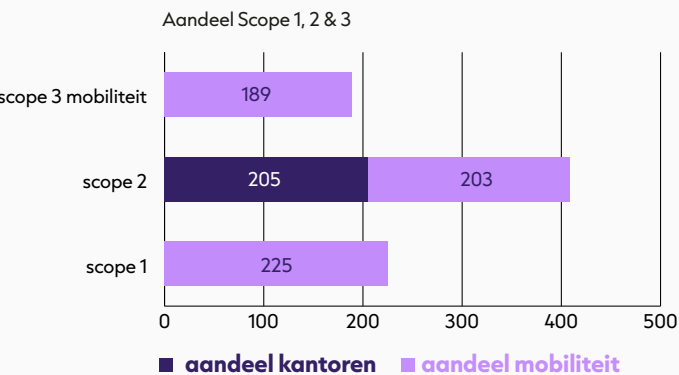
220.27
tCO₂e

Figuur 10: Totaaloverzicht scope 1 & scope 2 emissies

Figuur 11: Verdeling scope 1 en scope 2

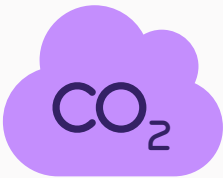
Figuur 12: Verdeling kantoor en mobiliteit emissies

Onder scope 1 wordt de uitstoot afkomstig van bedrijfswagens op brandstof gerekend. Scope 2 emissies zijn afkomstig ten gevolge van de uitstoot van de kantoren enerzijds (zowel verwarming als elektriciteit), als de uitstoot van elektrische bedrijfswagens anderzijds.

Onder scope 3 mobiliteit worden zowel woon-werk verkeer als dienstverplaatsingen gerekend met het openbaar vervoer, privé wagens en vliegverkeer. Een duidelijk opsomming van de verschillende scopes kan teruggevonden worden in de **annex onder B3**.

Broeikasgasintensiteit: 0.00000759 tCO₂e per eenheid omzet¹¹

Totaal

823.19 tCO₂e

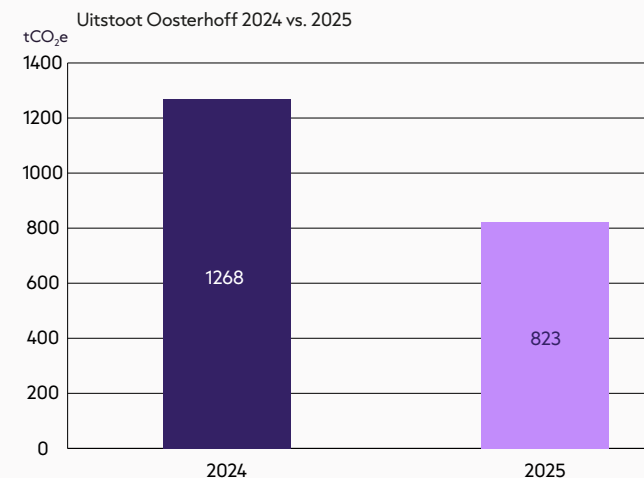
	Eenheid
Scope 1 GHG	225,03 tCO ₂ e
Scope 2 GHG	408.54 tCO ₂ e
Scope 3 GHG enkel mobiliteit ¹⁰	189,62 tCO ₂ e

Tabel 9: Resultaten emissies scope 1, scope 2 en scope 3

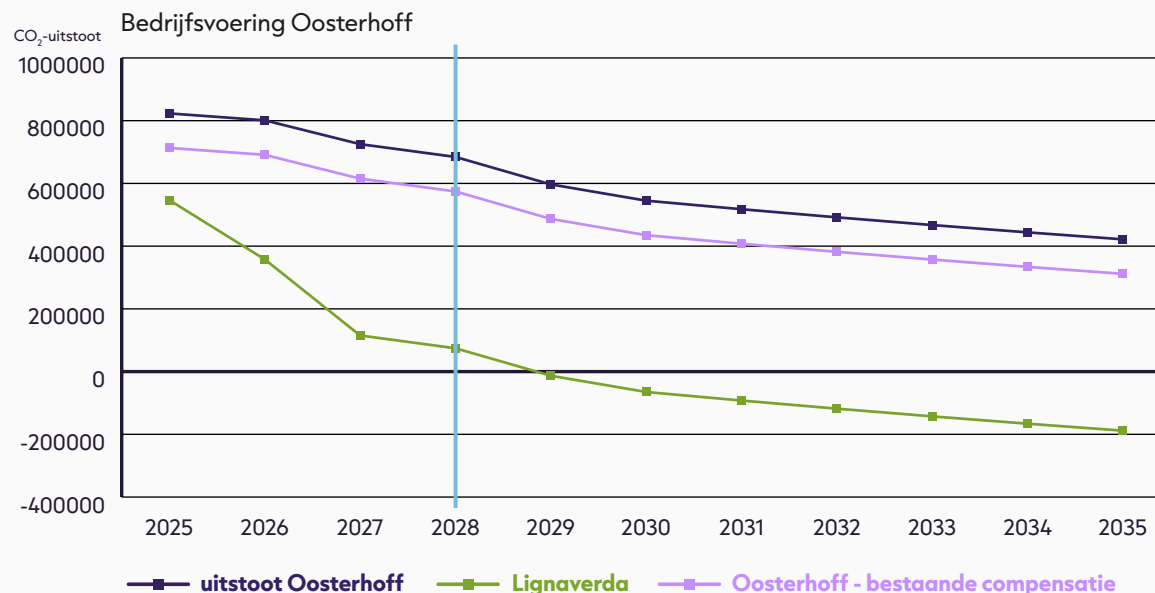
Uit bovenstaande grafieken kunnen we concluderen dat 75% van de totale uitstoot afkomstig is van het woon-werk verkeer samen met dienstverplaatsingen (zowel privéwagens, bedrijfswagens als het openbaar vervoer werden hier meegerekend). 25% van de uitstoot is toe te wijzen aan de kantoren. Binnen de bedrijfsvoering is het grootste aandeel van de emissies afkomstig van het aandeel niet-hernieuwbare energie wat grotendeels afkomstig is uit het brandstofverbruik.

Het reduceren van de uitstoot ten gevolge van mobiliteit blijft dus een prioriteit naar 2026 toe. Het elektrificeren van het wagenpark tegelijkertijd met het stimuleren van duurzame mobiliteitsalternatieven zoals het OV blijft een prioriteit in de duurzaamheidsdoelstellingen.

De grafiek laat zien hoeveel de uitstoot is verminderd ten opzichte van 2024. Daarbij is het belangrijk om te vermelden dat de uitstootgegevens in 2024 op een andere manier zijn verzameld tegenover dit rapporteerjaar. Als gevolg zijn de cijfers niet één op één te vergelijken. De carbon roadmaps, wat als bron dient voor de data uit 2024, zijn opgesteld met als doel beheersmaatregelen toe te passen om de uitstoot van Oosterhoff in kaart te brengen en te reduceren¹².

Figuur 13: Uitstoot Oosterhoff 2024 -2025

Figuur 14: Projectie uitstoot Oosterhoff

Bijkomend aan de rapportage van CO₂ emissies uit de bedrijfsvoering toont bovenstaande grafiek de effectieve uitstoot van Oosterhoff in 2025¹³, aangevuld met een projectie voor de komende jaren. Deze projectie is gebaseerd op de eerder opgestelde carbon roadmaps van Oosterhoff en werd geactualiseerd op basis van de effectieve uitstoot in 2025. Voor de ambitie om tegen 2028 energieneutraal te zijn neemt Oosterhoff meer dan scope 1 & 2 in rekening.

Ook gegevens omtrent woon-werk verkeer met privé wagens als het openbaar vervoer worden mee in rekening gebracht. Deze methodiek is opgesteld met als doel alles in rekening te brengen wat een medewerker nodig heeft om zijn werk te kunnen uitoefenen.

De onderliggende projecties vertrekken van reductiemaatregelen die in 2024 werden opgehaald bij de directies van de werkmaatschappijen.

Deze zijn locatieafhankelijk en omvatten onder meer de elektrificatie van het wagenpark, plaatsing van PV panelen, CO₂ neutrale en gasloze gebouwen via warmtepompen. Zonder de bestaande compensaties van Oosterhoff en Lignaverda wordt de doelstelling om in 2028 energieneutraal te zijn niet gehaald.

Daarnaast toont de grafiek de totale uitstoot na compensatie door Lignaverda, in lijn met de doelstelling om tegen 2028 energieneutraal te zijn. Het contract met Lignaverda voorziet een totale CO₂ compensatie die in de praktijk gespreid wordt gerealiseerd over meerdere jaren; in de grafiek is deze reductie gelijkmatig verdeeld over 30 jaar. Lignaverda meet jaarlijks de effectieve CO₂ opname en rapporteert deze aan Oosterhoff, waardoor een transparant beeld ontstaat van de daadwerkelijke impact. Het compensatiecontract met Lignaverda werd afgesloten op basis van emissieprognoses zonder de meest recent geacquireerde werkmaatschappij ptg advies. In de bovenstaande grafiek is de uitstoot van ptg advies echter wel meegenomen. Hierdoor zal Oosterhoff met de huidige prognoses in 2028 niet volledig op nul CO₂ uitstoot uitkomen. Er zal onderzocht worden welke extra maatregelen nodig zijn om in 2028 toch op 0 uit te komen.

Figuur 15: Regeneratie land te Senegal - Lignaverda

Lignaverda

Dankzij de driejarige samenwerking met Lignaverda draagt Oosterhoff bij aan de regeneratie van 50 hectare gedegrademd land in de regio Louga, Senegal. Dit herstelproject ondersteunt de gemeenschap van Syer via herbebossing en het herstel van de Senegalese Sahel.

Lignaverda is een internationale NGO die zich toelegt op het herstel van aangetaste bodems in droge Afrikaanse regio's. De organisatie is erkend door de United Nations Convention to Combat Desertification (UNCCD). Tot op heden heeft Lignaverda meer dan 7.000 hectare gedegrademde grond in de Senegalese Sahel hersteld door middel van zaad-gebaseerde herbebossing en regeneratieve bodemtechnieken.

De samenwerking met Lignaverda in cijfers

2025

50
hectare

~215
community leden

3.500-5.000
tCO₂ over levensduur van project

2025-2027

150
hectare

~645
community leden

10.500-15.000
tCO₂ over levensduur van project

Tabel 10: Samenwerking met Lignaverda in cijfers

Naast de milieuvordelen heeft het project ook een belangrijke sociale component. De regeneratieactiviteiten creëren werkgelegenheid binnen de lokale gemeenschap, onder andere voor het verzamelen van zaden, het voorbereiden van de gronden, de aanleg van infrastructuur zoals omheiningen, en het monitoren en onderhouden van het land. Daarnaast ondersteunt Oosterhoff lokale landbouw- en boslandbouwinitiatieven, natuur gebaseerde micro ondernemingen en de verwerking van producten die geen hout bevatten, zoals oliën en biomassa brandstoffen.

Figuur 16: Locatie regio Louga te Senegal

B6 – Water

Hoewel Oosterhoff als dienstverlenende organisatie geen water intensieve bedrijfsvoering kent, blijft monitoring van waterverbruik relevant binnen de duurzaamheidsrapportage. Water is een schaarser wordende hulpbron en vormt een basisindicator voor milieuprestaties.

Het watergebruik binnen de organisatie is hoofdzakelijk gerelateerd aan kantooractiviteiten. Door inzicht te verkrijgen in het verbruik kan verspilling worden voorkomen, efficiëntie worden verbeterd en verantwoord gebruik van natuurlijke hulpbronnen worden gestimuleerd. In het huidige rapporteerjaar zijn nog geen specifieke KPI's vastgelegd omtrent water voor de eigen bedrijfsvoering; monitoring vormt een eerste stap richting eventuele toekomstige reductiemaatregelen.

In de verslagperiode van 1 januari 2025 tot en met 31 december 2025 werd in totaal 6242.7 m³ water onttrokken voor de bedrijfsactiviteiten, voor zover data beschikbaar. De afbakening, gebruikte definities en eventuele extrapolaties zijn opgenomen in **annex B6**.

B7 – Grondstoffengebruik, circulaire economie en afvalbeheer

Dit hoofdstuk beschrijft de afvalstromen binnen de eigen bedrijfsvoering voor zover deze meetbaar zijn. Als kennisintensieve organisatie is de directe afvalstroom beperkt en voornamelijk gerelateerd aan kantooractiviteiten. In rapporteerjaar 2025 betreft dit uitsluitend **huishoudelijk afval**. Oosterhoff is niet actief in sectoren met grootschalige materiaal- of massastromen. Verdere rapportage over afval binnen de bedrijfsvoering is daarom niet vereist.

B7	
Acties omtrent circulaire economie principes	NEE
Alleen household waste	JA
Sector gerelateerd aan 'massa stromen'	NEE (ingenieursbureau)

Tabel 12: Te rapporteren gegevens B7 VSME-standaard

Governance

Project: Wisperweide in Weesp, NL – Circlewood

Bij Oosterhoff zijn we ervan overtuigd dat we de antwoorden op de vraagstukken van tegenwoordig alleen samen kunnen vinden. En dat is ook de manier waarop Oosterhoff bestuurd wordt. Oosterhoff Group B.V. is georganiseerd als een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid en fungeert als houdstermaatschappij van 14 werkmaatschappijen actief in Nederland, België en Duitsland.

De governance-structuur is ingericht op groepsniveau, waarbij de werkmaatschappijen operationeel zelfstandig functioneren binnen het strategisch kader van de groep.

Bestuur Oosterhoff

Oosterhoff Group B.V. is een zogenaamde structuurvennootschap. het voornaamste verschil tussen een "Normale B.V." en een Structuur B.V. (een "Grote B.V.") is de wettelijke verplichting een **RvC** in te stellen.

Vanaf 1 januari 2026 bestaat de Raad van Bestuur uit Gerard Scatola (CEO) en Marco-Paul van Maasdam (CFO), waarmee de governance-structuur verder is versterkt. Voor meer informatie over de CEO en CFO van Oosterhoff kan bijlage 4 geraadpleegd worden.

B11 - Klachten met betrekking tot mensenrechten

Binnen Oosterhoff wordt er gewerkt met een klokkenluidersysteem en vertrouwenspersoon binnen iedere werkmaatschappij.

De werknemer kan melding doen bij het vermoeden van een misstand: hier wordt dan een intern persoon aangewezen of als het zeer gevoelig is, aan een externe persoon geschakeld. Bij vermoeden van een misstand kan een interne melding worden gemaakt bij een leidinggevende of verantwoordelijke of vertrouwenspersoon.

AZ ST-ELISABETH

Milieuimpact uit projecten (Plan O)

Project: Blok M AZ-Herentals – abt be

Naast de rapportage over scope 1 en 2 hebben wij, zoals eerder benoemd, besloten ook te rapporteren over de milieu-impact van onze advieswerkzaamheden binnen projecten. Juist hier ligt de grootste milieu-impact van Oosterhoff. Daarom vinden wij het belangrijk om transparant te zijn over de inspanningen die wij leveren om te komen tot duurzamere gebouwwontwerpen. Dit onderdeel van de rapportage is niet gebonden aan een specifieke rapportagestandaard.

Plan O definieert ambities op zes duurzaamheidsthema's: Materiaal, Energie, Water, Ecologie/Biodiversiteit, Sociaal en Gezondheid & Comfort (zie Tabel 13). Voor elk van deze thema's wordt projectdata verzameld. Hieronder is een vereenvoudigd overzicht opgenomen van de beschikbare gegevens (zie Tabel 13).

	Thema	KPI	Tool
	Materiaal	De Upfront Embodied Carbon (GWP _a) van ons berekend advies [kgCO ₂ eq/m ²] ¹⁴	De Quicksan Paris Proof Constructies (QPPC) (intern ontwikkelde tool)
	Energie	- Het verbruik volgens de norm [kWh/m²] - Het verbruik volgens ons berekend advies [kWh/m²] - De lokale opwekking van hernieuwbare energie [kWh/m²]	De Gebouwgebonden Energietool (intern ontwikkeld)
	Water	- Het verbruik volgens de norm [l/m²] - Het verbruik volgens ons berekend advies [l/m²] - Het gebruik van tweede-circuit-water [l/m²]	De Watertool (intern ontwikkeld)
	Ecologie/ Biodiversiteit	- Het aantal projecten welke ecologie/biodiversiteit meenemen als onderwerp bij het advies. - Het aantal projecten waarbij een ecooloog betrokken wordt.	De Ecologie Checklist (intern ontwikkeld)
	Sociaal	- Het aantal projecten welke via de checklist "Sociaal" gerapporteerd werden. - Welke maatregelen uit de checklist "Sociaal" binnen de projecten zijn toegepast.	De Sociaal Checklist (intern ontwikkeld)
	Gezondheid & Comfort	- Het aantal projecten welke via de checklist "Gezondheid & Comfort" gerapporteerd werden. - Welke maatregelen uit de checklist "Gezondheid & Comfort" binnen de projecten zijn toegepast.	De Gezondheid & Comfort Checklist (intern ontwikkeld)

Tabel 13: Beschikbare gegevens per thema

Elke werkmaatschappij heeft een Stuurgroep Plan O opgericht, die verantwoordelijk is voor de verdere implementatie van onze duurzaamheidsambities op de werkvloer. Deze stuurgroepen hebben tevens bepaald welke duurzaamheidsthema's relevant zijn voor hun specifieke werkmaatschappij. Vanwege het uiteenlopende karakter van onze zusterbedrijven rapporteert niet iedere werkmaatschappij over dezelfde thema's. Zo richten Van de Laar en Lüning zich primair op het thema Materiaal, terwijl andere werkmaatschappijen meerdere thema's parallel beschouwen.

Aangezien we pas dit jaar zijn begonnen met het rapporteren over bovenstaande KPI's geven deze nog geen volledig beeld. Door systematisch projecten door te rekenen, komen we op termijn tot een representatief beeld. Pas dan kunnen we echt benchmarken en bijsturen. In tussentijd leveren de doorgerekende projecten natuurlijk al wel waardevol (projectgebonden) inzicht. Om de lopende duurzaamheidsinitiatieven meer in de verf te zetten, zijn in deze rapportage meerdere casestudies en inspirerende projecten opgenomen.

Collectieve commitment CO₂-aanpak adviesbureaus

Op 5 november tekende Oosterhoff samen met 16 andere adviseurs het commitment CO₂-aanpak. Daarmee engageren we ons samen om onze ontwerpen te sturen op uitstoot (GWPa) en om druk te zetten op overheid en de markt om normen en werkwijzen aan te passen. Hiermee willen we er alles aan doen om de opwarming te beperken tot 1,7°C. Dit is meer dan de 1,5° die de Paris Proof rekenmethodiek ambieert, maar nog steeds een flinke uitdaging vergeleken met het scenario waar we nu op afstevenen.

Het doel van het gezamenlijke commitment is om GWPa streefwaarden op te laten nemen in (nationaal) beleid, om een eenduidige en

adequate methodiek vast te stellen en om onze opdrachtgevers hierop te laten voorsorteren. We doen dit door onze ervaringen te delen en daardoor inspiratie en positivisme uit te stralen en dit thema te agenderen en activeren.

Figuur 17: Participerende adviseurs collectieve commitment CO₂-aanpak

BIJ ALLE NIEUWE OPDRACHTEN VOOR NIEUWBOUW WONINGEN, KANTOREN EN WINKELS WAAR WE WORDEN GEVRAAGD VOOR DUURZAAMHEIDSADVIES:

- 1 Informeren we onze opdrachtgever over onze visie en motiveren we waarom we de CO₂-plafond- en -streefwaarden centraal stellen in ieder project;
- 2 Brengen we in beeld hoe het gebouw scoort ten opzichte van de streef- en plafondwaarden en inspireren we tot het realiseren van deze waarden;
- 3 Brengen we gezamenlijk halfjaarlijks een inspiratiepublicatie uit, waarin we rapporteren over de voortgang, onze best scorende projecten en de geleerde lessen.
- 4 Brengen we gezamenlijk halfjaarlijks een inspiratiepublicatie uit, waarin we rapporteren over de voortgang, onze best scorende projecten en de geleerde lessen.

Figuur 18: Collectieve commitment CO₂-aanpak

Duurzaamheid overkoepelend: een succesverhaal (Dirk Ploegmakers)

Duurzaamheid begint bij het lef om anders te kijken.

In de bouwsector praten we veel over duurzaamheid: nieuwe materialen, CO₂-reductie, circulariteit en innovatieve installaties. Maar vaak begint duurzaamheid bij het herkennen van de waarde van het bestaande. Daarom hebben we eerst geanalyseerd wat daarin te behouden en te benutten viel. Op de R-ladder staat hergebruik (re-use) boven recycling; door vanuit het bestaande te ontwerpen sturen we bewust op re-use. Als constructeur kunnen we die bestaande waarde zichtbaar en aantoonbaar maken.

In dit project, de transformatie van een reeks industriegebouwen uit de jaren '60 naar een nieuwe school, was dat vertrekpunt leidend. De nieuwe functie paste niet direct in het bestaande, maar architect en opdrachtgever kozen bewust voor een andere route dan slopen en opnieuw beginnen.

Wij werden al vóór het schetsontwerp betrokken, zodat we vanuit het bestaande naar het nieuwe konden ontwerpen en het gesprek kon beginnen bij de vraag: wat kunnen we behouden—en hoe kunnen we dat versterken?

Het bestaande dak bestaat uit ruim honderd stalen spanten, opgebouwd uit dubbele hoeklijnen met daarop een houten balklaag. De houten balklaag is in de nieuwe situatie niet bruikbaar, maar krijgt elders in het gebouw een nieuwe functie. De stalen spanten blijven volledig behouden en blijven functioneren zoals ze dat oorspronkelijk deden. Het is een ritmisch en eerlijk constructief systeem dat zowel technisch als architectonisch kwaliteit heeft.

De bestaande dakconstructie moest voldoen aan de eisen van vandaag: biodiversiteit (groendak), waterretentie, isolatie, PV-panelen en actuele sneeuwlasten. Daarom hebben we de spanten volledig doorgerekend op basis van hun werkelijke geometrie en materiaaleigenschappen. De maximaal toelaatbare hart-op-hart afstand bleek 4,0 meter. Dat werd het nieuwe uitgangspunt.

In plaats van het ontwerp leidend te maken en daarna de constructie aan te passen, is het ontwerp op deze 4,0 meter gebaseerd. In de andere richting is een stramienmaat van ruim 13 meter aangehouden, zodat de spanten volledig

behouden konden blijven. De hergebruikte spanten worden gedragen door nieuwe liggers, waardoor een constructieve combinatie ontstaat waarin bestaand en nieuw elkaar versterken. Dit resulteerde in een constructief zuivere en financieel verstandige oplossing.

De nieuwe indeling van het gebouw volgt de bestaande structuur, waardoor het casco optimaal benut wordt. Het ritme van het bestaande dak blijft zichtbaar in het interieur, waardoor een industriële hal transformeert tot een heldere en ruimtelijke leeromgeving.

Dit project laat zien dat constructieve duurzaamheid niet alleen ontstaat door nieuwe technieken, maar vooral door samenwerking en het benutten van bestaande waarde. Een opdrachtgever die ruimte biedt, een architect die het ontwerp afstemt op constructieve randvoorwaarden, en een constructeur die onderzoekt en onderbouwt wat behouden kan blijven: dát is de basis voor echte duurzaamheidswinst. Kort gezegd: we vertrekken vanuit het bestaande en juist zo ontstaat het nieuwe.

Material

- Jornt Bieze & Anne-Jil Clohse

De verduurzaming van de bouwsector vraagt om een sterke focus op het direct reduceren van CO₂-uitstoot. Juist in de komende jaren ligt de grootste urgentie: emissies die nu plaatsvinden dragen direct bij aan klimaatverandering en kunnen later niet meer gecompenseerd worden. Daarom kiezen wij binnen het duurzaamheidsthema Materiaal voor GWPa (Global Warming Potential upfront), oftewel Upfront Embodied Carbon, als belangrijkste KPI.

Deze indicator richt zich uitsluitend op de emissies die vrijkomen in de vroege levensfasen van een gebouw — van grondstofwinning tot en met de realisatie (LCA-modules A1 t/m A5). Daarmee sluit GWPa beter aan bij de noodzaak om op korte termijn impact te reduceren en voorkomt het dat toekomstige, onzekere voordelen zoals recycling worden meegerekend als ‘compensatie’ voor huidige uitstoot.

Daarnaast sluit deze benadering goed aan bij het internationale karakter van onze organisatie. Upfront Embodied Carbon is een steeds breder geaccepteerde maatstaf in internationale duurzaamheidskaders en maakt het mogelijk om projecten eenduidig en vergelijkbaar te beoordelen over landsgrenzen heen.

Hiermee vormt GWPa een heldere en toekomstbestendige basis voor het sturen op materiaalgebonden emissies. Binnen dit kader zijn ook grenswaarden opgesteld voor materiaalgebonden emissies per m², gedifferentieerd naar type gebouw en toepassingscontext (zoals nieuwbouw of renovatie). Deze grenswaarden geven richting aan een pad dat in lijn ligt met het beschikbare CO₂-budget richting 2050 (zie Tabel 14).

Paris Proof grenswaarden NIEUWBOUW	Materiaalgebonden emissies kg CO ₂ -eq. per m ²			
	2021	2030	2040	2050
Woning (eengezinswoning)	200	126	75	45
Woning (meergezinswoning)	220	139	83	50
Kantoor	250	158	94	56
Retail vastgoed	260	164	98	59
Industrie	240	151	91	54

Tabel 14: Paris Proof grenswaarden

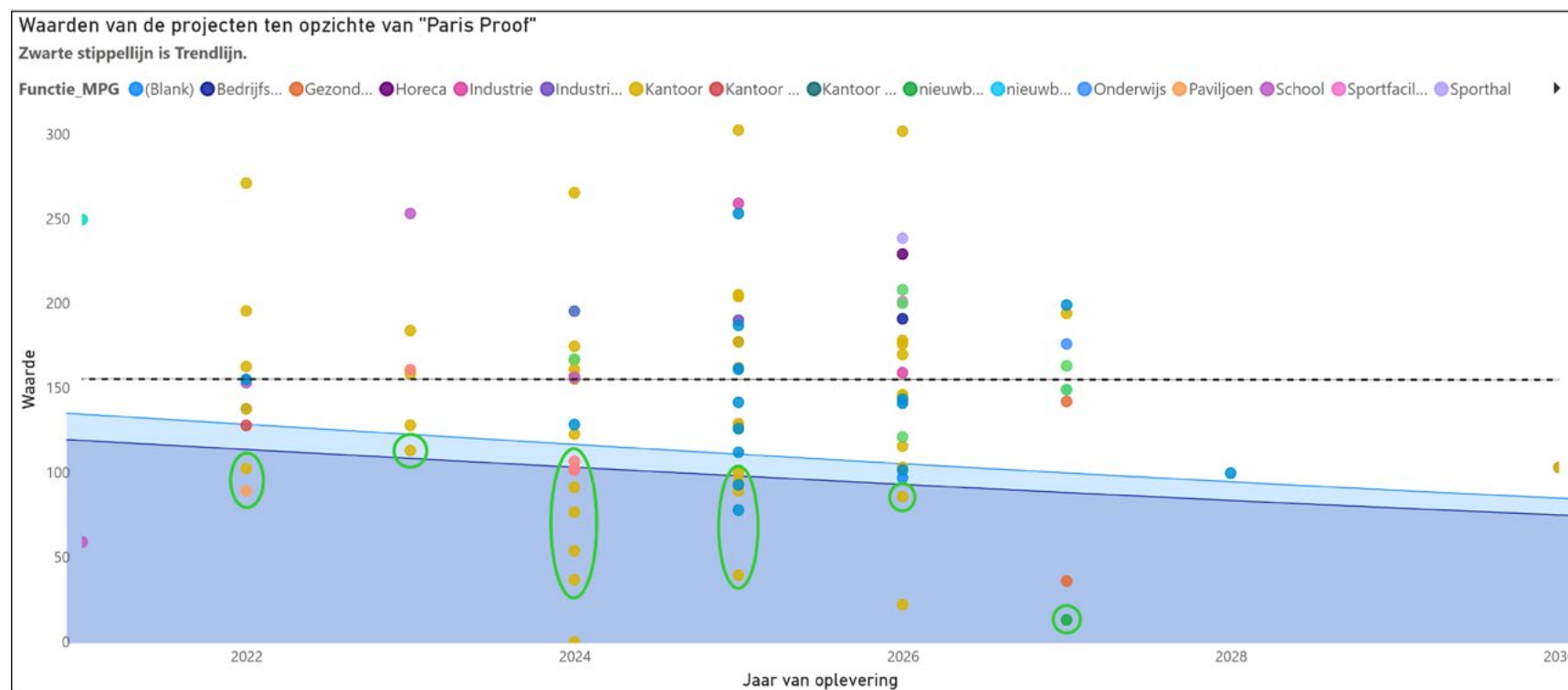
In onze dashboards sluiten we aan bij deze systematiek door te werken met een bandbreedte van grenswaarden. De donkerblauwe lijn vertegenwoordigt de strengste grenswaarde (woningbouw nieuwbouw), terwijl de lichtblauwe lijn de ruimste grenswaarde weergeeft (retailvastgoed nieuwbouw) (zie Figuur 19). De gestippelde lijn vertegenwoordigt de trend (zie Figuur 19). De projecten die wij rapporteren brengen momenteel uitsluitend de materiaalgebonden emissies van de constructie in beeld. Aangezien de constructie gemiddeld ongeveer 30% van de totale gebouwimpact vertegenwoordigt, zijn de gehanteerde grenswaarden proportioneel hierop aangepast. Andere gebouwonderdelen en disciplines vallen op dit moment nog buiten de scope van de analyse.

Algemeen resultaat

In totaal zijn in 2025 97 projecten gerapporteerd. De gemiddelde GWP_a-score ten opzichte van de Paris Proof-eis bedraagt circa 150 kg CO₂-eq/m². De Paris Proof-eis voor constructies ligt tussen de 102 en 115 kg CO₂-eq/m². Dit betekent dat de gerapporteerde projecten gemiddeld circa 38% boven deze grenswaarden liggen (zie Figuur 19).

Voor 2026 liggen de projecten gemiddeld circa 45% boven de Paris Proof-eis, met een vergelijkbare gemiddelde score van circa 150 kg CO₂-eq/m² ten opzichte van een aangescherpte Paris Proof-bandbreedte van 97–110 kg CO₂-eq/m².

Verder werd opgemerkt dat het merendeel van de projecten dat onder de Paris Proof-grenswaarden blijft, een houten hoofddraagconstructie heeft (zie groen omcirkelde projecten in Figuur 19).

Figuur 19: Algemeen resultaat GWP_a t.o.v. PP eis

Resultaat per gebouwfunctie

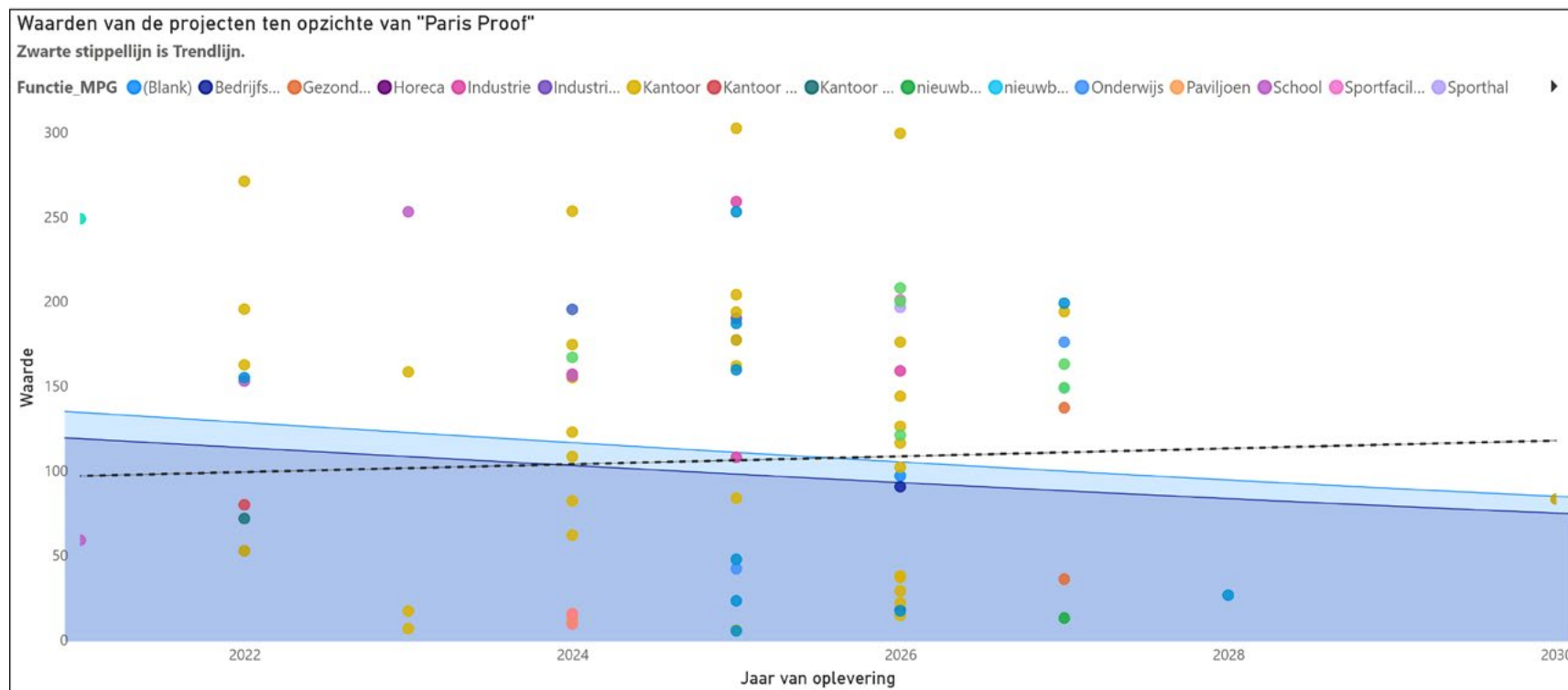
Over alle gebouwtypes en werkmaatschappijen heen laten de projecten geen structurele verbetering zien richting Paris Proof. De gemiddelde GWPa blijft door de jaren heen nagenoeg gelijk, wat erop wijst dat eventuele verbeteringen in individuele projecten worden gecompenseerd door minder goede prestaties elders (zie Figuur 19).

Voor kantoorprojecten daalt de GWPa trendlijn in een sneller tempo dans de Paris Proof-eis, wat duidt op een beweging richting Paris Proof (zie Figuur 20). Voor woningprojecten daalt de GWPa weliswaar, maar in hetzelfde tempo als de aanscherpende Paris Proof-eis. Daardoor blijft de afstand tot de norm bestaan (zie Figuur 20).

In tegenstelling tot kantoren, waar de daling sneller verloopt, laten woningen nog geen versnelde beweging richting Paris Proof zien.

Resultaat inclusief biogene opslag

Een interessant inzicht ontstaat wanneer niet alleen naar de GWPa wordt gekeken, maar ook biogene opslag wordt meegenomen.

Figuur 20: Algemeen resultaat GWPa + 68% BiO t.o.v. Paris Proof eis

Biogene opslag verwijst naar de CO₂ die tijdelijk wordt vastgelegd in biobased materialen, zoals hout, tijdens de groeifase van biomassa. Deze opgeslagen koolstof blijft gebonden gedurende de levensduur van het materiaal en heeft daarmee een verlagend effect op de totale emissies.

In lijn met onderzoek van Wageningen University & Research (WUR) rekenen wij hierbij niet met 100% van de biogene opslag, maar met 68%. Dit leidt tot een meer conservatieve en realistische inschatting van het reducerende effect op de emissies.

Wanneer we kijken naar het gecombineerde resultaat van GWP_a inclusief 68% biogene opslag, zien we dat de gerapporteerde projecten in 2025 gemiddeld onder de Paris Proof-eis uitkomen (zie Figuur 20). Hierbij dient echter te worden opgemerkt dat een groot deel van de 97 gerapporteerde projecten deels of geheel uit hout bestaan. Dit heeft het resultaat waarschijnlijk significant beïnvloed, aangezien dergelijke constructies relatief veel biogene opslag bevatten.

Resultaat per constructietype

Projecten met een wandenstructuur scoren gemiddeld ca. 165 kgCO₂eq/m², terwijl kolom-liggerstructuren rond de 135 kgCO₂eq/m² liggen. Dit betekent een gemiddelde reductie van circa 18%. Dit bevestigt de hypothese dat een kolomstructuur per definitie duurzamer zou zijn; de lagere impact lijkt te komen door een efficiënter materiaalgebruik.

Resultaat i.r.t. aanwezigheid van een kelder

Gebouwen met een kelder hebben een gemiddelde GWP_a van ca. 210 kgCO₂eq/m², tegenover circa 140 kgCO₂eq/m² zonder kelder. Dit komt neer op een reductie van ongeveer 33%. De aanwezigheid van een kelder heeft dus een aanzienlijke impact op de milieubelasting.

Resultaat per funderingstype

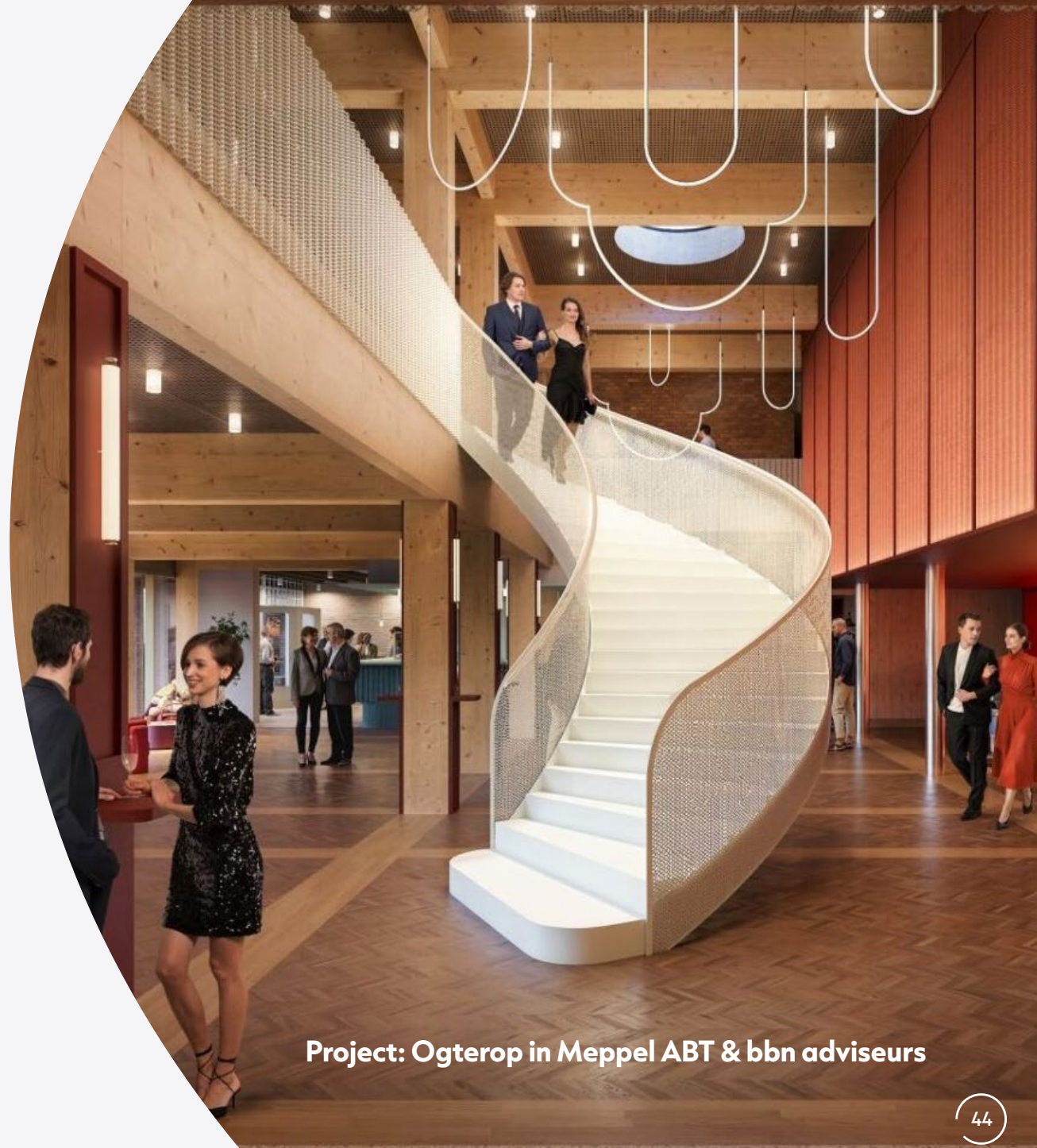
Gebouwen met een paalfundering scoren gemiddeld ca. 150 kgCO₂eq/m², terwijl funderingen op staal rond de 130 kgCO₂eq/m² liggen. Dit is een verschil van ongeveer 13% in het voordeel van funderingen op staal.

Casestudy: Steelmatch – (Ronald Wenting, Jelle Roks & Mart Jan Cuperus)

Voor de vernieuwbouw van schouwburg Ogterop in Meppel werken architecten en constructeurs nauw samen om een zo duurzaam mogelijk gebouw te realiseren. Het einddoel: een hoogwaardig circulair theater, met 40% hergebruikte materialen, 40% biobased en 80% losmaakbaar.

De kern van het ontwerp is behouden waar dat mogelijk was, en er is zoveel mogelijk materiaal van de te slopen delen hergebruikt. Daar waar hergebruik niet lukt, wordt donormateriaal ingezet of een biobased alternatief. Nieuwe materialen worden geselecteerd op basis van hernieuwbaarheid en toekomstige recycling-mogelijkheden. Deze aanpak vraagt een andere manier van denken waarbij de materialen die je ter plaatse al hebt je startpunt zijn.

Een belangrijk instrument in dit proces is de intern ontwikkelde Steelmatch-tool. Deze digitale tool maakt het mogelijk om geoogste staalprofielen uit de bestaande schouwburg efficiënt te integreren in de nieuwe staalconstructie. Op basis van de tool kon maar liefst ruim 80% van de stalen elementen worden hergebruikt — een indrukwekkende prestatie die dankzij Steelmatch als een digitale puzzel snel en nauwkeurig gelegd kon worden.

Project: Ogterop in Meppel ABT & bbn adviseurs

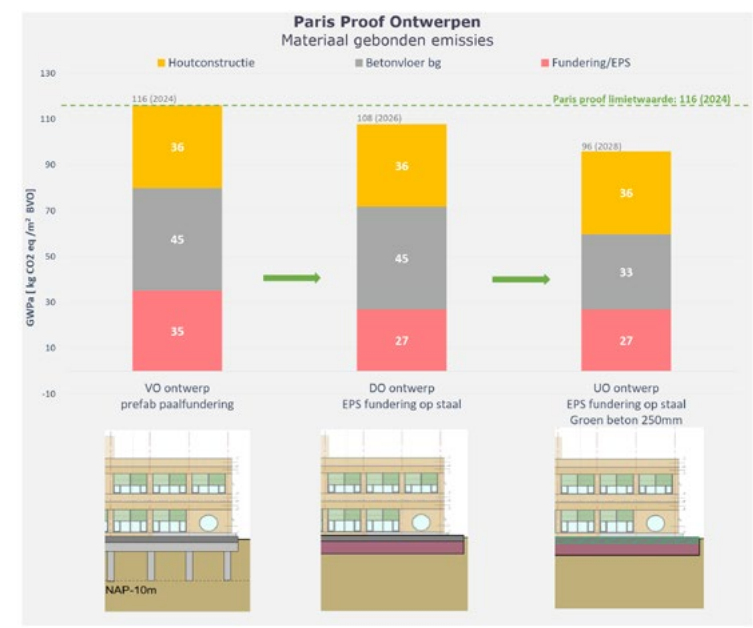
Figuur 21: Wisperweide

Casestudy: Wisperweide Weesp (Okke Willebrands & Jornt Bieze)

Tijdens het ontwerpproces voor het schoolgebouw Wisperweide is de materiaalgebonden emissie van verschillende funderingstypes in kaart gebracht. Dankzij de lichte houtconstructie ontstaan nieuwe mogelijkheden voor de fundering: waar een paalfundering normaal gesproken een gegeven is op deze locatie, maakte de keuze voor houtbouw ook een fundering op staal mogelijk. Aan de hand van de QPCC (QuickScan Paris Proof) bleek deze keuze te leiden tot een reductie van 23% op de uitstoot van de fundering, en 7% op de totale constructie.

Met het oog op toekomstige projecten zijn ook de impact van de toepassing van 'groen' beton voor de begane grondvloeren en verdere optimalisaties van het funderingsprincipe verkend. Met deze ingrepen zou een totale reductie van 35% op de impact van de constructie behaald kunnen worden.

Deze slimme ontwerpkeuzes zijn het gevolg van de inzichten die we in de afgelopen jaren hebben opgedaan: de verduurzaming van een houten gebouw begint vaak bij het beton in de fundering! Een sterk staaltje CO₂-bewust ontwerp.

Figuur 22: Paris Proof ontwerpen - Wisperweide

Casestudy : Paris Proof Concrete (Pierre Hendrixx, Kars Haarhuis & Sakshi Singh)

Van grijs beton naar groen proces.

“Er is nu al veel meer mogelijk dan men denkt en de ontwikkelingen zitten in een stroomversnelling.”

Een werkmaatschappij binnen Oosterhoff ontwikkelde het BetonKompass. Hierbij moet je niet kiezen tussen enerzijds integrale voordelige prestaties van beton of duurzame resultaten voor het beton anderzijds. Ze bewijzen juist dat beide kunnen. Zo wordt onder andere de focus gelegd op volgende zaken:

- Bouw Paris Proof in beton, zonder concessies aan kwaliteit of budget.
- Behoud van kracht, betrouwbaarheid en prestaties van beton.
- Doorbreek tradities en trends, en win tenders (toch) duurzaam.

Paris Proof Concrete is een initiatief opgestart vanuit de brede ervaring met constructieve veiligheid, betontechnologie en duurzame ontwerpstrategieën.

Zo worden dankzij het brede netwerk betontechnologen, constructeurs, aannemers, producenten en opdrachtgevers verbonden in één gezamenlijk proces.

Daarbij bewaken we ontwerputgangspunten tot en met de uitvoering en nabehandeling op de bouwplaats, zodat duurzame keuzes ook daadwerkelijk haalbaar zijn in de praktijk. De oplossing zit niet in één nieuw materiaal maar gelooft de werkmaatschappij in de combinatie van materiaal, ontwerp en bouwproces. Beton biedt volop kansen voor toepassing van hergebruikt materiaal en Paris Proof bindmiddelen.

In het traditionele beeld van beton wordt er vaak vastgelopen op het één bekende vaste product met bijhorende samenstelling en risico's wanneer je het product wilt verduurzamen. Als je juist dat proces verandert, verandert beton mee. Het verschil van aanpak uit zich in het vroegtijdig betrokken zijn van het ontwerp. Vanaf de haalbaarheidsfase en het SO wordt er actief mee gedacht over de toepassing van het beton tot de oplevering om zo maximaal invloed uit te oefenen op duurzaamheid, maakbaarheid en prestaties.

Oosterhoff heeft als doel om via deze aanpak als verbindende schakel tussen ontwerp, uitvoering en betontechnologie te fungeren om zo van grijs beton een groen proces te maken.

Aan de hand van de Paris Proof Concrete-Quicksan krijg je reeds aan het begin van het proces inzicht in de duurzame keuzes van het beton. Op deze manier kunnen weloverwogen keuzes gemaakt worden en moeten duurzaamheidsambities niet teruggeschroefd worden tijdens het ontwerp of uitvoering.

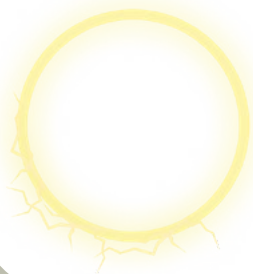
ParisProofConcrete bedenkt niet alleen duurzame betonoplossingen, we maken ze. Samen.

Meer informatie kan [hier](#) gevonden worden.

Zie ook "Van grijs beton naar groen proces" ([ABT Magazine winter 2025-26](#)) en "Een duurzaamheidsambitie die van tekentafel tot oplevering standhoudt" ([ABT Magazine zomer 2026](#)).

Figuur 24: Paris Proof Concrete-Quickscan

Energie

- Toon Possemiers & Mali Van Cleemput

Van alle duurzaamheidsthema's staat energie al het langst in de belangstelling. Energienormen werden in het verleden reeds verschillende malen verscherpt waardoor we kunnen stellen dat het energieverbruik van nieuwbouw sterk gereduceerd werd. Er blijven echter nog heel wat uitdagingen? Zo is er de enorme hoeveelheid aan bestaande gebouwen die verbeterd moeten worden.

Maar ook op het vlak van nieuwbouw zijn er nog veel kansen. Binnen Oosterhoff hebben we de ambitie om onze klanten te begeleiden richting energieneutraliteit door een minimaal energieverbruik te combineren met maximale opwekking en gebruik van duurzame energie binnen de perceelsgrenzen.

Om onze projecten te kunnen monitoren, houden we de volgende KPI's bij: energieverbruik volgens de norm, energieverbruik gekozen scenario en de hoeveelheid lokaal opgewekte hernieuwbare energie.

Datum_ Berekening	Fase	Functie	Netto Opp (m2)	Energie-verbruik CF Wetgeving	Energieverbruik CF Wetgeving (m2)	Energieverbruik Gekozen Scenario	Energieverbruik Gekozen Scenario m2	Besparing	Lokale Opwekking	Aandeel Lokale Opwekking
06-05-2024	DO	Publiek gebouw	4905	441450	90	276864	56	37%	57024	21%
02-07-2024	Voorontwerp	Publiek gebouw	2459	97356	40	75129	31	23%	26694	36%
27-08-2024	Acquisitie	Publiek gebouw	1600	48419	30	28289	18	42%	28289	100%
11-02-2025	Acquisitie	Onderwijs	19541	1286265	66	466653	24	64%	466653	100%
20-03-2025	SO	Bedrijfshal	5000	450000	90	225000	45	50%	225000	100%
25-03-2025	aanbestedingsontwerp	Wonen	852	67342	79	33936	40	50%	22000	65%
07-05-2025	Acquisitie	Onderwijs	4310	266194	62	126816	29	52%	114134	90%
10-06-2025	Voorontwerp	Studentenhuisvesting	17374	868700	50	857233,16	49,34		198845	69%
17-06-2025	Acquisitie	Sport	1670	135925	81	64737	39	52%	35141	54%
18-06-2025	Oplevering	Kantoor	4730	205502	43	154183	33	25%	154183	100%
18-06-2025	Schetsontwerp	Kantoor	4500	240979	54	186821	42	22%	186821	100%
05-08-2025	Schetsontwerp	Publiek gebouw	1409	113727	81	58886	42	48%	32.478	55%
16-01-2026	Oplevering	Kantoor	8500	765000	90	240736	28,32	0,68	78856	0,25
16-01-2026	Definitief Ontwerp	Studentenhuisvesting	3801	247065	65	92691	24,39	0,62	106695	0,54
16-01-2026	Oplevering	Kantoor	7200	648000	90	164205	22,80	0,74	0	0
16-01-2026	Definitief Ontwerp	Woongebouwen	23000	1495000	65	963956	4191	0,35	169089	0,15
04-03-2026	Technisch Ontwerp	Publiek gebouw	2300	134113	58,31	115713	50,31		67488	49,80%
05-03-2026	Definitief Ontwerp	Sport	7286	616395,6	84,6	353079,56	48,46	0,42	0	0
12-03-2026	Definitief Ontwerp	Woonzorg gebouw	4327,69	244900	56,6	93917	21,70	62%	66274	71%
25-03-2026	Oplevering	Publiek gebouw	5000	893137	179	635047	127	29%	26221	4%
25-03-2026	Definitief Ontwerp	onderwijs	3008,24	192377	64,0	78004	25,93	59%	50846	65%
27-03-2026	oplevering	publiek gebouw	8573,47	1929031	225,0	775899	90,50	60%	74452	10%
30-03-2026	energieadvies	Kantoor	4550	506286	111	151298	33	70%	86546	57%
30-03-2026	energieadvies	Kantoor	2800	571638	204	342178	122	40%	41329	12%
2024-2026	ontwerp	Wonen	18257	912850	50	846408	46,36	7%	34348	4%
			6,678	535106	84,34	296,307	45,21	47%	93976	50%

Tabel 15: Gerapporteerde projecten binnen de energietool

Het bovenstaande overzicht toont de 25 projecten die zijn gerapporteerd binnen de intern ontwikkelde gebouwgebonden energietool. Deze tool laat toe om snel een aantal scenario's door te rekenen met als doel om de klant hierover te informeren. Het standaard scenario berekent steeds het scenario volgens de geldende energienormen. De volgende scenario's zijn door een combinatie van verschillende maatregelen (zoals isolatie en andere installaties) steeds energiezuiniger. Aan de uitvoerder van de berekeningen wordt gevraagd om steeds het energieverbruik van het basisscenario en het door ons geadviseerde/ door de klant gekozen scenario te rapporteren. Hierdoor kunnen we over alle projecten conclusies trekken over de impact van ons advies. Daarnaast rapporteren we ook over het aandeel lokale opwekking van hernieuwbare energie binnen dit scenario.

Uit de 25 gerapporteerde projecten blijkt een gemiddelde reductie van 47% in energieverbruik als gevolg van het voorgestelde advies. Concreet gaat het om een daling van een initieel normverbruik van 84,34 kWh/m² per jaar naar 45,21 kWh/m² per jaar. Binnen deze projecten bedraagt het gemiddelde aandeel lokale opwekking van hernieuwbare energie 50%.

Een voorzichtige conclusie luidt dat we er door ons advies in slagen om het energieverbruik met bijna de helft te reduceren tov toch al strenge energiewetgeving.

Enkele interessante cijfers:

Binnen de 25 projecten behalen 12 projecten 50% of meer besparing.

Het hoogst behaalde besparingspercentage van het energieverbruik kwam bij één specifiek project neer op 75% over een initieel verbruik volgens de norm van 648.000 kWh/jaar naar 164.205 kWh/jaar of van 90 kWh/jaar per m² naar net geen 23 kWh/jaar per m². Slechts twee projecten besparen minder dan 10%.

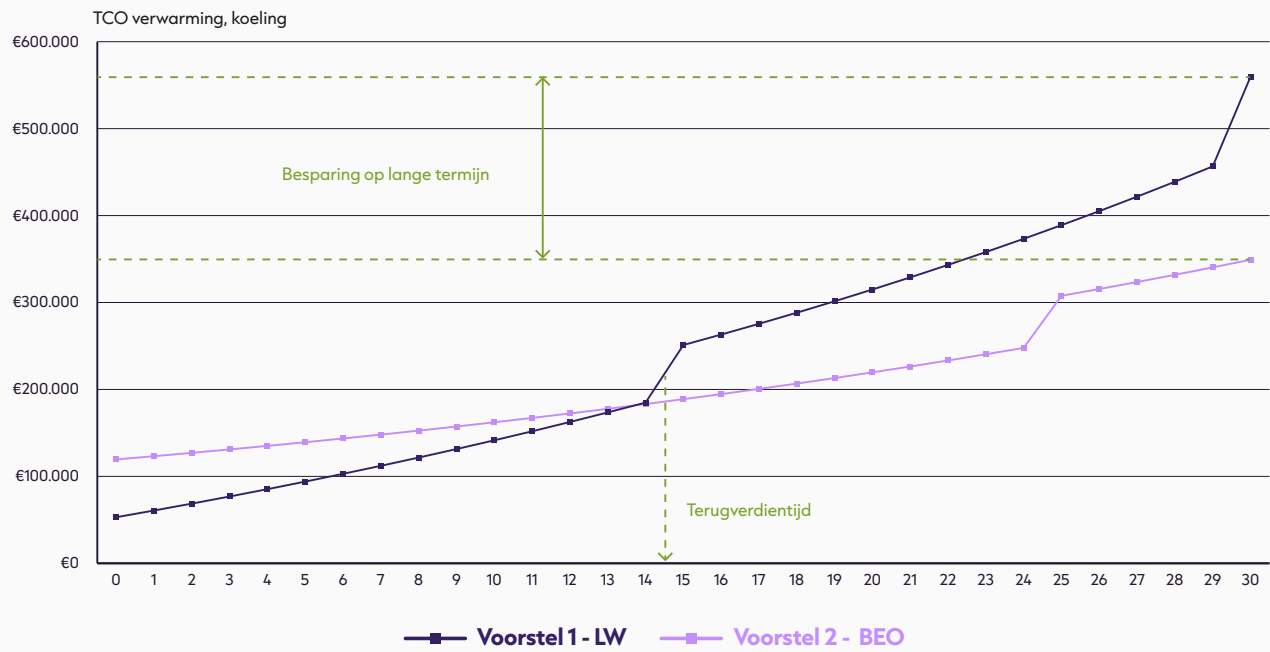
5 projecten rapporteren 10% of minder aan lokale opwekking. Dit geeft aan dat de implementatie van hernieuwbare energie (PV-panelen) niet steeds eenvoudig is binnen de projectgrenzen. Het verhogen van het aandeel hernieuwbare energie en het afstemmen op het werkelijke (ogenblikkelijke) verbruik vragen naar innovatieve oplossingen.

Bij 15 van de 25 projecten wordt er 50% of meer van het energieverbruik opgevangen door lokale opwekking. In 5 projecten slagen we er zelfs in om 100% van de energievraag te dekken met hernieuwbare energie binnen het project. Deze cijfers geven wel geen inzicht in het samenvallen van productie en verbruik. Gezien onder andere de problematiek van netcongestie, zal het nodig zijn om hier in de toekomst de nodige aandacht aan te schenken.

Case study: Total Cost of Ownership analyse (Pia Willems)

In de ambitie om een langetermijnvisie voor onze projecten te ondersteunen, zijn we gestart met het integreren van TCO analyses (Total Cost of Ownership) voor de keuze van technische installaties.

Deze analyses maken het mogelijk om de meerwaarde aan te tonen van installaties die bij investeringsstart duurder kunnen zijn, maar die op langere termijn een belangrijk (financieel en ecologisch) voordeel bieden. Zo geven we onze klanten alle sleutels in handen om weloverwogen beslissingen te nemen die tot meer duurzaamheid leiden.

Figuur 25: TCO-analyse

Casestudy: Installatie-arm ontwerpen: integrale ontwerpstrategie van abtWassenaar (Ronald van der Bij)

Installatie-arm ontwerpen

Installatie-arm ontwerpen wordt steeds vaker toegepast als bewuste ontwerpstrategie. De combinatie van netcongestie, stijgende energiekosten en de ambitie om circulair en toekomstbestendig te bouwen vraagt om een andere benadering van het ontwerpproces.

Waar het binnenklimaat traditioneel sterk werd gestuurd door installaties, verschuift de focus naar het reduceren van de energievraag via de gebouwschil. Door te investeren in isolatie, luchtdichtheid en zonwering kan het benodigde vermogen voor verwarmen en koelen substantieel worden verlaagd.

Het doel van installatie-arm ontwerpen is daarmee het structureel terugdringen van verwarmings- en koelbehoefte.

Door de bouwkundige schil te optimaliseren, kunnen aansluitvermogens worden gereduceerd en wordt de piekbelasting op het energienet beperkt.

Integrale samenwerking als randvoorwaarde

Installatie-arm ontwerpen vraagt nadrukkelijk om een integrale aanpak.

Constructie, bouwfysica en installaties zijn binnen onze organisatie direct met elkaar verbonden. Hierdoor kunnen we in een vroeg stadium de juiste afwegingen maken tussen vorm, schil, installaties en maakbaarheid.

Afstemmen in de voorfase

We zetten nadrukkelijk in op de voorfase, waarin we samen met architect en opdrachtgever varianten ontwikkelen. Door verschillende oplossingsrichtingen integraal door te rekenen, ontstaat inzicht in.

- energievraag en piekvermogen;
- investerings- en exploitatiekosten (TCO)
- impact op MPG, CO₂ en restwaarde.

Deze werkwijze vraagt een grotere inspanning aan de voorkant, maar leidt tot beter onderbouwde keuzes en minder optimalisaties in latere fasen.

Van principe naar standaard werkwijze

Een aantal collega's hebben de opleiding tot PassiveHouse designer succesvol afgerond. Met die certificatie op zak, bieden ze een meerwaarde in het passief/installatie-arm ontwerpen van gebouwen met behulp van bijvoorbeeld PHPP- berekeningen.

De komende periode werken we verder aan het verankeren van deze aanpak, onder andere door het standaardiseren van variantenstudies in de SO-fase, het expliciet maken van effecten op aansluitvermogen en netbelasting, het ontwikkelen van ontwerprichtlijnen en referentiecases en het versterken van kennisdeling tussen disciplines en projecten. Installatie-arm ontwerpen is voor ons geen losstaand concept, maar een logische stap in het ontwikkelen van toekomstbestendige gebouwen.

Water

- Bert Doms, André Meijer & Anne-Jil Clohse

Expert oogpunt (Bert Doms & André Meijer)

Met Plan O hebben we onze waterambities concreet gemaakt: in 2030 willen we het gebruik van drinkwater in onze projecten met 50% verminderen en de afstroom van regenwater cumulatief met 80% terugdringen. Vanaf 2026 zijn onze projecten waterrobuust en dragen ze actief bij aan een duurzame waterkringloop. Daarmee verkleinen we niet alleen de kans op uitdroging en overstroming, maar beperken we ook lokale hittestress. Het afgelopen jaar hebben we, samen met onze ontwerpteams en adviseurs, de eerste resultaten verzameld in de watertool en het bijhorende dashboard. Die eerste oogst levert waardevolle lessen op én laat zien waar we onze aanpak verder moeten aanscherpen.

Een belangrijke voorlopige conclusie is dat we uit de huidige dataset nog beperkt harde uitspraken kunnen doen. Het aantal projecten waarvan gegevens volledig en vergelijkbaar geregistreerd zijn, is nog klein. Daardoor blijft het beeld versnipperd en zijn trends minder robuust dan we zouden willen. Tegelijk toont dit precies waar de volgende stap ligt: meer en consistentere data verzamelen, over projecttypes, fasen en disciplines heen. Dat vraagt tijd en een heldere werkwijze, maar is essentieel om onze ambities meetbaar te maken en gericht te kunnen sturen.

Het dashboard is vandaag vooral een vertrekpunt voor gesprek: het maakt zichtbaar welke kansen we al benutten, en waar we nog onvoldoende inzicht hebben—zoals bij regenwaterafstroom, waar integratie van extra data nodig is.

Opvallend is het grote, nog onbenutte potentieel binnen Oosterhoff. In de ingediende projecten zien we vooral input van enkele werkmaatschappijen, terwijl andere partijen minder zichtbaar zijn. Dat kan betekenen dat het thema water nog niet overal dezelfde prioriteit krijgt, of ook dat we een andere manier nodig hebben om input op te halen en projecten te ondersteunen bij registratie. Daarnaast zien we inhoudelijke verschillen tussen België en Nederland die juist kansen bieden om van elkaar te leren. Waar Nederland door wateroverlast sterker focust op retentie en vertraagd afvoeren, speelt in België waterschaarste een grote rol en ligt de nadruk meer op hergebruik. De eerste resultaten bevestigen nochtans dat de grootste impact ontstaat wanneer we maatregelen combineren: hergebruik (tweede circuit), slimme installatietechniek én retentie/infiltratie in het landschap versterken elkaar. Dit onderstreept ook dat samenwerking over disciplines heen noodzakelijk is; waterrobuust ontwerpen is per definitie integraal en vraagt afstemming tussen bijvoorbeeld architectuur, installatie, terrein en constructie.

“De grootste waterwinst ontstaat wanneer we besparen, hergebruiken en retentie slim met elkaar combineren.”

Welke maatregelen lijken nu al goed te werken? De rode draad is helder: eerst het verbruik terugdringen, daarna alternatieve bronnen slim inzetten en tenslotte afvoer beperken. Waterbesparende sanitaire toestellen—bijvoorbeeld efficiënte toiletten—leveren in veel projecten snel winst op. In combinatie met bewustwording en gedragsverandering bij gebruikers kan dit de basis vormen voor structurele reductie. Vervolgens zien we dat tweede-circuitoplossingen, zoals regenwaterrecuperatie en grijswatersystemen, het aandeel drinkwater verder terugbrengen, mits ze passend zijn bij functie en beheer. Een inspirerend voorbeeld is een studentenhuysvesting waar grijs- en regenwaterrecuperatie is gecombineerd met retentie via een wadi, geïntegreerd in het landschap. Dergelijke integrale oplossingen laten zien hoe je tegelijk bespaart, hergebruikt en piekafvoer dempt.

De gemelde besparingen zijn sterk projectafhankelijk, maar een reductie van 25–50% lijkt in veel gevallen relatief haalbaar in de ontwerpfase—wat bevestigt dat de 50%-doelstelling realistisch is, mits we ook in de gebruiksfase gaan meten en bijsturen.

“Plan O toont niet alleen ambitie, maar ook dat integrale samenwerking de sleutel is tot echte impact.”

De watertool is ontwikkeld om ontwerpers en adviseurs vroegtijdig inzicht te geven in de impact van mogelijke maatregelen—niet pas achteraf, maar juist op het moment dat ontwerpkeuzes nog bij te sturen zijn. Daarmee ondersteunt de tool het ‘plan–do–check–act’-principe: best practices integreren in nieuwe projecten, effecten controleren en de aanpak continu verbeteren. Om dat nog beter te laten werken, willen we het dashboard doorontwikkelen. Een belangrijke feedback is om vaker met percentages te werken in plaats van absolute cijfers: bijvoorbeeld de procentuele besparing ten opzichte van een gestandaardiseerd verbruik, het aandeel tweede circuit ten opzichte van het berekende verbruik en de mate van afvoerreductie ten opzichte van een volledig lineair scenario. Ook willen we maatregelen beter vindbaar maken: vandaag is een maatregel vaak pas zichtbaar als je het project al kent. Door de relatie tussen

maatregelen en gebouweigenschappen inzichtelijk te maken, kunnen we gericht adviseren en sneller leren wat in welke context het meest effectief is.

De komende periode zetten we daarom in op drie sporen: (1) het vergroten van de dataset door meer projecten systematisch te registreren, (2) het expliciet maken van de impact van individuele én gecombineerde maatregelen, en (3) het delen van best practices binnen Oosterhoff, zodat elke werkmaatschappij en discipline kan aanhaken. Zo bouwen we stap voor stap aan een gezamenlijke kennisbasis die ons helpt om vanaf 2026 consequent waterrobuust te ontwerpen en onze ambitie richting 2030 aantoonbaar waar te maken.

Algemeen resultaat

Fase	Functie	Verbruik (l/m2)	Advies (l/m2)	Besparing	2e circuit water (l/m2)
SO	Andere	67,59	23,22	66%	58,3
Uitvoering	Kantoor	67,73	0	100%	67,73
Voorontwerp	Onderwijs	943	31	97%	497
Acquisitie	Onderwijs	3350,34	1610,46	52%	625,42
Acquisitie	Onderwijs	105,78	52,62	50%	12
Acquisitie	Onderwijs	540	370	31%	290
DO	Publiek gebouw	119,4	109,66	8%	127,34
Voorontwerp	Wonen	1436	443	69%	217
Aanbestedingsontwerp	Wonen	295	212	28%	157
Aanbestedingsontwerp	Wonen	1387,32	1318,23	5%	41
Acquisitie	Wonen	980	740	24%	270
Gemiddeld		844,74	446,38	48%	214,8

Tabel 16: Gerapporteerde projecten binnen de watertool

De intern ontwikkelde watertool geeft waardevolle inzichten in het waterverbruik berekend volgens de norm, tegenover het verbruik na het berekend advies. Daarnaast geeft de tool ook het gebruik van tweede-circuit-water weer samen met het percentage van de effectieve besparing. In totaal zijn er gedurende 2025 11 projecten gerapporteerd binnen de watertool. Uit de resultaten kunnen volgende conclusies getrokken worden.

Gemiddeld komen de gerapporteerde projecten uit op een besparing van 48%. Specifiek uit zich dit in een initieel gemiddeld verbruik van 844.74 l/m² volgens de norm naar 446.38 l/m² ten gevolge van het gegeven advies. Er wordt binnen de gerapporteerde projecten gemiddeld 214.80 l/m² tweede-circuit water gebruikt.

Twee projecten leveren een besparing van ongeveer 100% door volledige

grijswaterrecuperatie. Bij meer dan de helft van de 11 projecten wordt er een besparing geleverd van ≥50 % van het waterverbruik als gevolg van het advies binnen Oosterhoff.

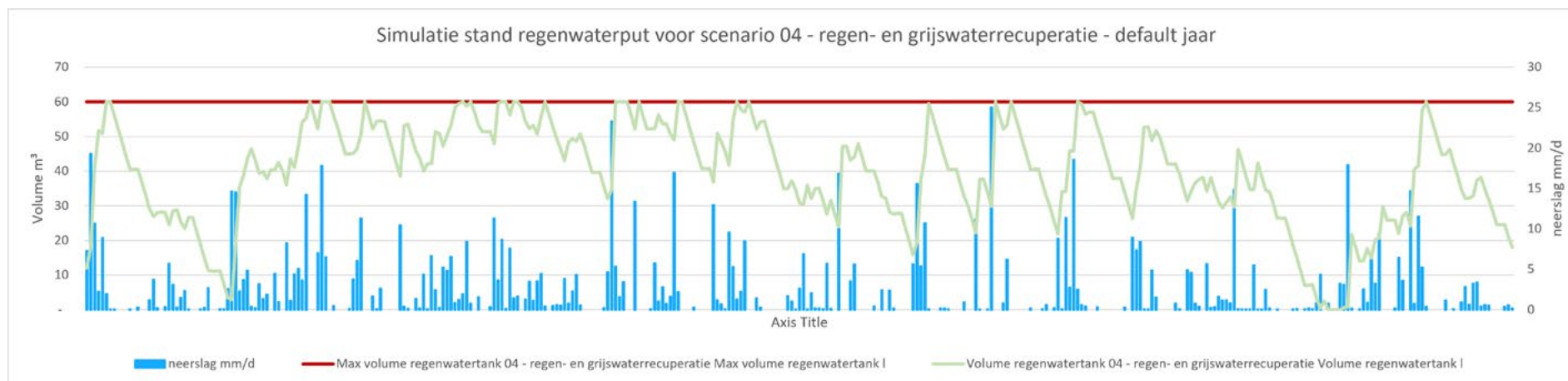
Dit is al een mooie eerste stap in het gebruik van de watertool samen met de doelstelling om het gebruik van het drinkwater met 50% te verminderen tegen 2030. In twee projecten wordt slechts een geringe besparing geleverd van 8% of minder ten opzichte van de norm. De projecten met een hoog besparingspercentage kunnen als voorbeeld gebruikt worden om in de toekomst verdere besparing te motiveren.

Project: The Natural Pavilion - Lüning & ABT

Casestudy: Simulatie vulgraad regenwaterputten (Bert Doms)

Het recupereren van regenwater is een doeltreffende maatregel om het drinkwaterverbruik te beperken, maar vereist installaties die omvangrijk kunnen zijn en een aanzienlijke hoeveelheid materialen nodig hebben.

Om de dimensionering van deze installaties te optimaliseren, zijn we begonnen met het uitvoeren van simulaties van de vulgraad van de regenwaterputten op basis van weersvoorspellingen en gebruiksscenario's van water in gebouwen. Dit zal ons toelaten een optimale dimensionering te bereiken, terwijl kosten, ruimtegebruik en grijze energie van de installaties beperkt blijven.

Figuur 26: Simulatie vulgraad regenwaterput

Ecologie/Biodiversiteit

- Cécile Rousselot , Casper Lagrouw, Mali Van Cleemput & Anne-Jil Clohse

Biodiversiteit blijft een onderbelicht thema in de bouw. Terwijl energie-efficiëntie en milieu-impact van materialen geleidelijk aan geïntegreerd raken in de sectorpraktijken, beperkt zich de integratie van biodiversiteit in het ontwerp vaak tot goede intenties maar onvoldoende maatregelen. Door een gebrek aan kennis van het onderwerp en door de complexiteit ervan, gebruiken ontwerpers en opdrachtgevers kant-en-klare oplossingen of wordt er te laat in het ontwerp aandacht besteed aan biodiversiteit waardoor er naast opportuniteiten gegrepen wordt.

Echter kunnen zowel nieuwbouw- als renovatieprojecten met vaak simpele maatregelen aangepast worden om bij te dragen aan het behoud en herstel van biodiversiteit. Ook steden en gebouwen spelen hierbij een rol. Tal van insecten, vogels, planten en zelfs schimmels kunnen op en rond onze bebouwde omgeving een plek vinden om te groeien en zich voortplanten. Bepaalde soorten zijn zelfs bijna exclusief afhankelijk van de menselijke bebouwde omgeving.

Door gebouwen en structuren als onmisbare biodiversiteitsdragers te beschouwen en te koesteren, kunnen we ons steentje bijdragen tot een geleidelijk herstel van de algemene biodiversiteit. Dat dit onderwerp steeds relevanter wordt voor de actoren van de bouwsector,

getuigen initiatieven zoals de *Natuurportfolio Index ontwikkeld door de Dutch Green Building Council*.

Voor het eerste rapportagejaar werd gekozen om projecten te rapporteren waarin ecologie/ biodiversiteit expliciet als thema meegenomen wordt in het ontwerp. Ook een ecooloog die hierbij betrokken werd kon optioneel aangegeven worden. In 2025 werden in totaal zeven projecten gerapporteerd binnen het thema ecologie/ biodiversiteit.

Uit dit eerste rapportagejaar omtrent biodiversiteit kan de conclusie getrokken worden dat het tijdig meenemen van ecologische voorzieningen, zoals habitats voor dieren, essentieel is om integratie in het gebouwoontwerp mogelijk te maken. In een van de projecten kwam dit onderwerp relatief laat in het proces aan bod, waardoor de voorzieningen niet in het gebouw zelf geïntegreerd konden worden, maar aanvullend moesten worden toegevoegd.

Als gevolg hiervan werd doorheen 2025 gewerkt aan een workflow die beschrijft hoe ecologische maatregelen, zoals fauna-habitats, vroegtijdig en gestructureerd in het ontwerpproces kunnen worden opgenomen. Deze werkwijze is nog in ontwikkeling en zal breed binnen de organisatie toegepast worden.

Sociaal

- Maarten Kievits, Mali Van Cleemput & Anne-Jil Clohse

“Een gebouw is pas echt duurzaam als het bijdraagt aan het welzijn en de verbinding tussen mensen.”

Vanuit Oosterhoff is er een checklist sociale duurzaamheid opgesteld. Deze checklist bevat wetenschappelijk onderbouwde maatregelen die kunnen worden toegepast in projecten om sociale duurzaamheid te bevorderen. De maatregelen zijn gebaseerd op standaarden en richtlijnen zoals WELL, BREEAM, GRO, de bouwbiologie, Health & Wellbeing Framework, Project for Public Spaces, biofilisch design en concepten uit het boek Soft City. De checklist dient voornamelijk als inspiratiebron bij de startfasen van het project en kan worden verkend op welke manieren het project kan bijdragen aan sociale duurzaamheid.

Aan de hand van dit overzicht kan de meest passende maatregelen geselecteerd worden. Verder biedt het invullen van de checklist aan het einde van het project inzicht in de mate waarin sociale duurzaamheid is geïntegreerd in het project.

“De checklist sociale duurzaamheid is geen afvinklijst, maar een hulpmiddel om het goede gesprek te voeren over ambities en keuzes.”

Algemeen			Bouwplaats	Groen bouwen	Inclusiviteit			Lokale context	MVO			Veiligheid			Vitaliteit																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														
Ambitie stimuleren	Duurzame ambities	Business case	Overlast	Toezicht	Werkomstandigheden	Biofilisch ontwerp	Lokale flora en fauna	Meerjarig onderhoudsplan	Natuurlijke elementen	Bereikbaarheid	Communicatie	Fin toegankelijkheid	Inclusieve faciliteiten	Toegankelijkheid	Buurtanalyse	Culturele integratie	Omgevingskwaliteiten	Ethische inkoop mat	Hinder voor omwonenden	Mensenrechtenisico	Social return	Stimuleren lok economie	Criminaliteitspreventie	Natuurlijk toezicht	Noodoproepsystemen	Noodditgangen	Verlichting	Beweging gebruikers	Binnenklimaat	Diversiteit	Lokaal voedsel	Sociale functie	Sociale integratie	Sociale interactie	Wezijn	Zintuigelijke ervaring																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
																																					N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N

Tabel 17: Resultaten Oosterhoff Checklist Sociale Duurzaamheid 2025

De checklist voor sociale duurzaamheid werd gedurende 2025 zeven keer ingevuld. Hieruit zijn een aantal grote lijnen te trekken. In 2026 zal de checklist bij meer werkmaatschappijen over Oosterhoff geïntegreerd worden om het gebruik hiervan te stimuleren.

In onderstaand overzicht wordt het aantal toegepaste thema's weergegeven aan de hand van groene vakjes. De rode vakjes geven aan welke maatregelen niet werden toegepast binnen het project.

Binnen alle gerapporteerde projecten wordt het stimuleren van duurzaamheidsambities toegepast. Dit is een eerste mooie stap richting het verder integreren van de duurzaamheidsdoelstellingen.

Door middel van buitenruimtes en daktuinen wordt het thema sociale interactie van gebouwgebruikers gestimuleerd in zes van de zeven projecten. Daarnaast zijn inheemse planten en ecosystemen geïntegreerd in het ontwerp, wat zowel de biodiversiteit ondersteunt als de verbinding met de natuur versterkt.

In vier van de zeven projecten wordt er rekening gehouden met omgevingskwaliteiten en -risico's, zoals de optimale oriëntering, positionering en gebouwworm in relatie tot zon, wind, groen, water, geluid, uitzicht, voorzieningen, verbindingen, overstromingsrisico en hittestress.

Verschillende thema's hebben een bredere interpretatie nodig. Een voorbeeld is het toepassen van de maatregel 'toegankelijkheid'. Dit thema kleurt vaak rood maar wordt tegelijkertijd wel in zeker mate toegepast binnen een project. Zo wordt het in een deel van deze projecten namelijk wel rolstoeltoegankelijkheid voorzien.

Bij één van de projecten is aandacht besteed aan de inkoop van ethische materialen. Hierbij werd actief nagedacht over het lokaal inkopen van materialen, hoewel dit niet voor alle materialen mogelijk was.

In een ander gerapporteerd project werd onder het thema inclusiviteit een stilteruimte opgenomen. In twee andere projecten werden genderneutrale toiletten toegepast. Een positieve stap, al blijft verdere verbreding wenselijk. Veiligheid en bouwplaats beheer worden over het algemeen wel consequent toegepast.

In grote lijnen kan worden gesteld dat maatregelen die aansluiten bij BREEAM-certificering goed worden opgevolgd. Opvallend blijven echter de verschillende thema's waarvan er binnen de gerapporteerde projecten geen toepassing bestaat in 2025. Deze onderwerpen zijn:

- Biofilisch ontwerp
- Communicatie omtrent inclusiviteit
- Culturele verankering in de lokale context
- Mensenrechtenrisico's binnen het thema maatschappelijk verantwoord ondernemen

Belangrijk hierbij is dat naar 2026 een grotere bewustwording moet worden gecreëerd omtrent deze thema's. Juist om deze bewustwording van sociale duurzaamheid te verhogen wordt in 2026 gewerkt aan een opleiding waarin de checklist Sociale duurzaamheid wordt toegelicht. Enerzijds wordt besproken wat het begrip sociale duurzaamheid omvat. Anderzijds wordt het toepassen van sociale duurzaamheid concreter gemaakt aan de hand van praktijkvoorbeelden in de hoop de toepassing van sociale duurzaamheid te stimuleren binnen projecten.

Naast het ontwikkelen van de opleiding wordt binnen Oosterhoff bijkomend gewerkt aan het efficiënter maken van de checklist om deze gerichter en Oosterhoff breed te kunnen toepassen in 2026.

Expert oogpunt (Maarten Kievits)

Op basis van de resultaten lijkt het erop dat sociale duurzaamheid in de praktijk nog minder vanzelfsprekend wordt meegenomen dan technische duurzaamheidsthema's, ondanks de grote impact op het functioneren van gebouwen en gebieden. Thema's die aansluiten bij bestaande certificeringen (zoals veiligheid en gezondheid) worden relatief goed toegepast, terwijl onderwerpen als culturele verankering, inclusiviteit en sociale context nog minder expliciet terugkomen.

Sociale duurzaamheid krijgt meer betekenis wanneer het niet als afzonderlijk thema wordt benaderd, maar als integrale ontwerp- en procesopgave. Daarbij speelt vooral de vroege fase van projecten een cruciale rol. De checklist kan dan niet alleen worden gebruikt als toetsingsinstrument, maar als gespreks-/ dialooginstrument om ambities te formuleren en keuzes expliciet te maken.

"De echte waarde van sociale duurzaamheid is geen afvinklijst, maar een hulpmiddel om het goede gesprek te voeren over ambities en keuzes."

Praktijkervaringen in gebiedsontwikkeling en woningbouw leveren onder meer de volgende succesfactoren op:

1. Programmeren op ontmoeting en gemeenschap

Sociale duurzaamheid ontstaat niet vanzelf, maar vraagt om bewuste keuzes in programmering en ontwerp. Collectieve ruimtes, gedeelde voorzieningen en een logische routing door gebouwen en gebieden stimuleren spontane ontmoeting en sociale cohesie. Dit sluit direct aan bij checklist-onderdelen zoals sociale interactie en sociale functie.

2. Verbinding met de lokale context

Projecten die sociale duurzaamheid serieus nemen, beginnen bij een goed begrip van de 'geest van de plek' (Genius Loci) en haar omgeving: kenmerken, demografie, sociale structuren en lokale behoeften. In de praktijk blijkt dat deze stap (buurtanalyse, culturele inbedding) nog niet altijd wordt benut, terwijl dit vaak bepalend is voor draagvlak en maatschappelijke meerwaarde.

3. Van ontwerp naar gebruik en beheer

De uiteindelijke sociale kwaliteit wordt niet alleen bepaald door het ontwerp, maar door het gebruik. Zonder goede organisatie van beheer, community building en exploitatie komen sociale ambities vaak onvoldoende tot stand. Dit vraagt om een heldere koppeling tussen ontwerpkeuzes en het exploitatiemodel.

De checklist is daarmee vooral waardevol als startpunt voor gesprek en bewustwording, en is geen doel op zich. De grootste impact ontstaat wanneer sociale duurzaamheid expliciet onderdeel wordt van de integrale afweging in projecten, naast financiële en technische randvoorwaarden.

Gezondheid & Comfort

- Mali Van Cleemput & Anne-Jil Clohse

Een volgend thema binnen Plan O omvat het monitoren van gezondheid en comfort binnen projecten. Dit onderwerp wordt op een soortgelijke manier aangepakt als sociale duurzaamheid in projecten. Aan de hand van een checklist worden verschillende maatregelen voorgesteld om te integreren binnen een project.

Ook hier wordt vooropgesteld dit document zo vroeg mogelijk in een project als ambitie in te zetten met als doel motiverend te werken om de maatregelen omtrent gezondheid en comfort te integreren in een project.

In totaal zijn er in 2025 twaalf projecten gerapporteerd.

Algemeen		Lokale kansen		Inzicht		Binnen klimaat		Luchtkwaliteit				Visueel comfort						Natuurlijke elementen		Vitaliteit																																																														
Ambities	Ambities stimuleren	Business case	Relevante organisaties	Omgewingskwaliteiten	Sociale netwerken	Ecologische netwerken	Inzicht gebouwgebruikers	Activiteiten	Bezettingsgraden	Flexibiliteit in gebruik	Demografische gegevens	Akoestiek	Thermisch comfort	Zintuiglijke ervaring	Ventilatie en filtratie	Schadelijke stoffen	Materiaalgebruik	Monitoring	Schone lucht	Reukcomfort	Fijnstofbeheersing	Daglichttoetreding	Verlichting	Verlichtingssterkte	Aanpasbare verlichting	Luchthinder	Buitenverlichting	Biodynamische verlichting	Uitzicht	Harmonie	Natuurlijke elementen	Lokale flora en fauna	Meerjarig onderhoudsplan	Biografie	Beweging gebruikers	Buitenruimtes	Ergonomisch comfort	Lokaal voedsel	Kleur en vormgeving	Welzijn																																										
																																									J	N	J	J	N	N	J	J	J	J	N	J	J	J	J	N	J	J	J	J	J	J	J	J	J	N	N	N	N	J	J	J	J	N	N	N	J	J	J			
																																									J	J	J	N	N	N	J	J	J	N	N	J	J	J	J	J	J	J	J	N	J	N	J	J	J	J	N	N	N	N	J	J	J	J	J	N	N	N	N	J		
																																									N	N	N	N	N	J	J	N	J	J	J	J	J	N	J	J	N	J	J	J	N	J	J	N	N	N	J	N	N	N	J	J	J	N	N	N	N	N	J			
																																									J	J	N	N	N	N	J	J	J	J	N	J	J	J	J	J	J	J	J	N	J	J	J	N	N	N	J	N	N	N	J	N	N	N	N	N	N	N	J			
																																									J	J	J	J	N	J	J	J	J	J	N	J	J	J	J	J	J	J	J	J	N	J	J	N	N	N	J	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	J		
																																									N	J	N	N	N	N	J	J	J	J	N	J	J	N	J	J	J	J	J	N	J	J	N	N	N	N	N	J	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N		
																																									ee	J	N	N	N	N	J	J	J	J	N	J	J	N	J	J	J	N	N	N	N	J	N	N	N	N	J	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N		
																																									N	J	N	N	J	N	N	J	J	J	J	J	J	N	J	J	J	N	J	N	N	N	J	J	J	J	J	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N		
																																									J	J	J	J	J	N	J	J	J	J	J	J	J	J	J	N	J	J	J	N	N	J	J	J	J	J	J	J	J	J	N	J	J	N	J	J	N	N	N	N		
																																									J	J	N	N	J	N	N	J	J	J	J	N	J	J	N	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	N	N	N	N	J	J	N	N	J	J	N	N	N	N	
																																									7	11	4	5	7	5	4	12	12	11	9	1	12	12	6	12	9	11	9	11	7	10	5	11	9	8	10	11	1	10	1	10	10	7	0	2	9	11	2	0	5	7

Tabel 18: Resultaten Checklist Gezondheid en Comfort 2025

Duurzame ambities & Lokale kansen

Voor acht van de gerapporteerde projecten werden opdrachtgevers actief gestimuleerd om duurzame ambities na te streven. Bij twee projecten hiervan is expliciet extra budgettaire ruimte gecreëerd voor investeringen in gezondheid en comfort door de gezondheidsvoordelen van fysieke leefomgevingen mee te nemen in de business case. Bij twee andere projecten zijn gesprekken gevoerd met relevante organisaties om aanwezige netwerken, projectkansen en locatiekansen in kaart te krijgen. Zo is er bijvoorbeeld een 'buurtcafe' georganiseerd voor de bewoners uit de omgeving van het project.

Bij een ander project werd de visie op gezondheid en comfort sterk doorgedruwd, al botste dit soms met financiële realiteiten. Wel werd het GRO-kader toegepast, onder meer zichtbaar in de aandacht voor omgevingskwaliteiten. Bij een laatste project werd ingezet op duurzame ambities door middel van het voorstel om een hergebruikinventaris toe te passen.

Inzicht in gebruikers

In alle projecten is er inzicht verkregen in de gebruikers, hun activiteiten. Slechts in één project werd de bezettingsgraad niet meegenomen.

Daarnaast is er in negen projecten aandacht besteed aan flexibiliteit, waardoor ruimtes aanpasbaar zijn voor veranderende behoeften en activiteiten in de toekomst.

Slechts één van de projecten heeft relevante demografische kenmerken van het projectgebied verzameld en meegenomen in het ontwerp om het project beter aan te laten sluiten op de omgeving, de gemeenschap in het projectgebied en de gebruikers. Hier zit dus nog veel ruimte voor verbetering naar volgende jaren toe.

Binnenklimaat

Elk project heeft actief rekening gehouden met het realiseren van een comfortabele akoestiek en het beperken van geluidsoverlast. Bij zes van de gerapporteerde projecten werd de zintuiglijke ervaring van gebouwgebruikers gestimuleerd om het comfort en welzijn te bevorderen. Zo is er bijvoorbeeld een project waarbij een ruimte met een geprojecteerde sterrenhemel, een bubbelunit en audiosysteem bevat. Een laatste project omvatte ook een gedetailleerde akoestische studie samen met een daglichtanalyse.

Luchtkwaliteit

Maatregelen om een goede luchtkwaliteit te borgen worden over het algemeen goed geïntegreerd. Als gevolg is in elk project aandacht besteed aan optimale ventilatie en filtratie om

luchtkwaliteit te verbeteren en blootstelling aan verontreinigende stoffen te minimaliseren.

Daarnaast wordt in negen van de zes projecten actief het gebruik van irriterende en schadelijke stoffen vermeden. Slechts één project heeft geen rekening gehouden met biobased en gezonde materialen.

Visueel Comfort

Ook visueel comfort krijgt voldoende aandacht. Biodynamische verlichting blijft in de praktijk bij de gerapporteerde projecten moeilijk te realiseren, maar in een project is een eerste stap gezet: daglichtsensoren die kunstlicht dimmen in functie van natuurlijk licht. Verdere uitbreidingen, zoals variatie in lichtsterkte en kleurtemperatuur, vormen mogelijke vervolgstappen. Biodynamische verlichting blijft relevant aangezien dit het circadiaanse ritme ondersteunt en bijdraagt aan het welzijn van gebouwgebruikers. In een ander project werden harmonieuze verhoudingen en vormen worden minder toegepast.

Natuurlijke elementen

In geen van de projecten is een meerjarig onderhoudsplan opgenomen voor het beheer van de groenvoorzieningen. Daarnaast liggen er kansen in het toepassen van biofiele ontwerpen, wat de gezondheid en het welzijn van gebouwgebruikers verder kan bevorderen.

Vitaliteit

Het toepassen van de maatregelen binnen het thema vitaliteit zijn relevant om de fysieke en mentale gezondheid samen met een actieve leefstijl te bevorderen. In één van de projecten is bijvoorbeeld extra aandacht besteed aan de zichtbaarheid van de trap om het gebruik van de lift te ontmoedigen. Een andere toepassing binnen projecten is het stimuleren van beweging en de aanwezigheid van buitenruimtes. Andere thema's zoals ergonomisch comfort en lokaal voedsel blijven moeilijk te integreren binnen projecten.

Over het algemeen worden de thema's van deze checklist breed toegepast op een paar uitzonderingen van het 'meerjarig onderhoudsplan' en 'lokaal voedsel' na. Vitaliteit en de laatste twee thema's rond natuurlijke elementen blijken ook moeilijker te integreren. Thema's zoals inzicht en luchtkwaliteit blijven dezelfde positieve trend volgen en worden in de meeste projecten consequent toegepast. Uit de praktijk blijkt dat de huidige checklists erg uitgebreid zijn. Het zou waardevol zijn om gehanteerde standaarden, zoals BREEAM, mee te nemen in de tool, zodat dubbel werk wordt voorkomen. Ook het toevoegen van een score voor de behaalde standaard wordt als wenselijk gezien.

Expert oogpunt: Visie gezonde gebouwen (Kitty Huijbers & Jeroen Verwer)

De afgelopen decennia is er steeds meer aandacht gegaan naar de klimaatbeheersing van onze gebouwen. Een strak gereguleerd klimaat met een nauwe bandbreedte, met name wat betreft thermisch comfort.

Wetenschappelijk is bewezen dat contact met een natuurlijke omgeving stress reduceert en het bioritme van mensen herstelt. Een meer dynamisch klimaat is goed voor onze gezondheid en zorgt voor een hoge alertheid. Dit geldt onder andere voor de temperatuur, lichtkleur- en intensiteit en akoestiek.

Door in te zetten op een gezond binnenklimaat, kunnen we inzetten op natuurlijke en low tech ontwerpprincipes, volgens de volgende vier stappen:

1. Maak van binnen het betere buiten:

een goed binnenklimaat begint met een goed buitenklimaat in de directe omgeving van het gebouw. Door middel van stedenbouwfysisch advies kan de openbare ruimte zodanig ingericht worden dat er geen sprake is van windhinder en hittestress maar juist van beschutting en wanneer nodig een fris briesje. Als de omgeving comfortabeler is, dan kun je de goede eigenschappen van buiten naar binnen laten: de warmte van de zon, het geluid van de regen en de vogels, het zicht op groen en water, etc.

2. Klimatiseer de mens naar zijn behoefte:

een gebouw heeft geen klimatisering nodig, alleen de mensen in het gebouw. Belangrijk is hierbij te kijken naar de klimatiseringsbehoefte hierin. Een werknemer die zijn kantoorgebouw binnenloopt met zijn jas nog aan, heeft geen behoefte aan een entreehal van 21 graden. Het is ook gezonder om als afwisseling op je werkdag een kopje koffie te halen in een ruimte die breder geklimatiseerd is, zo blijf je fris en alert.

Het zoneren van het gebouw in verschillende klimaatzones van buiten naar binnen, van passief geklimatiseerd tot actief geklimatiseerd, levert een gezonder gebouw op met een veel lager energiegebruik.

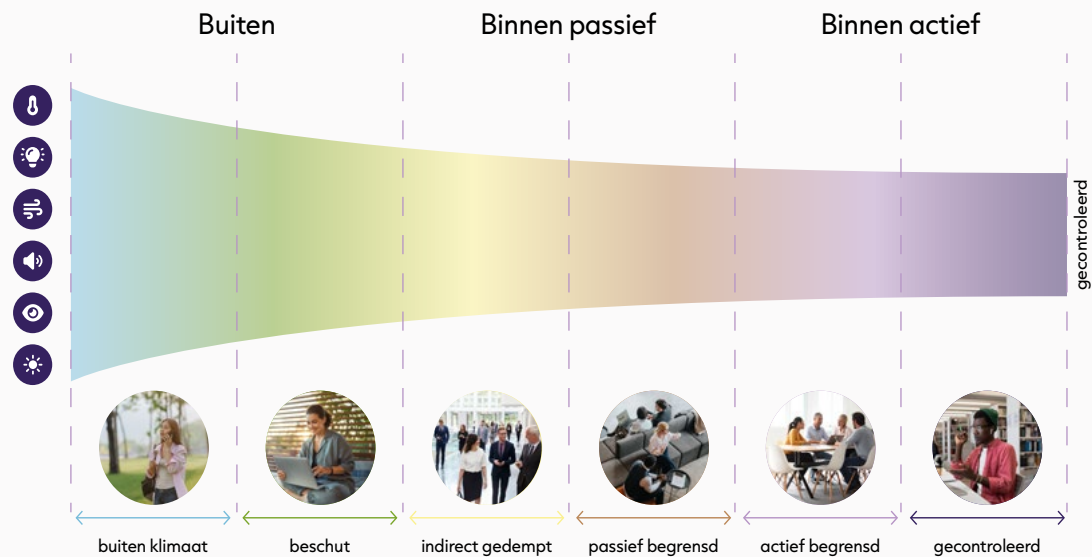
3. Ontwerpen met natuurkundige principes:

door een goed buitenklimaat en een dynamisch binnenklimaat afgestemd op de mens, kan er ontworpen worden met natuurkundige/natuurlijke principes.

Een gevel met zorgvuldig ontworpen gevelopeningen en zonwering, het gebruik maken van luchtstromen voor natuurlijke ventilatie, het gebruik van zonnewarmte voor luchtafvoer en het inzetten van elementen met thermische massa. Door middel van parametrisch ontwerp, kan samen met de architect een optimale gebouwschil ontworpen worden, die energiezuinig is, weinig materiaal bevat en ook nog kostenoptimaal.

4. Ontwerp een passend installatieconcept:

als het energiegebruik voor klimatisering sterk beperkt is, is het noodzakelijk een passend installatieconcept te ontwerp. Niet wat mogelijk is in de huidige techniek maar wat noodzakelijk is voor de klimatisering van de mens. We richten ons hierbij vooral op de ventilatie voor een gezonde luchtkwaliteit.

Tabel 19: Klimaat ontwerp

Annex

Annex I: Definities & afkortingen

Arval	Arval is een merk van BNP Paribas, dat gefocust is op mobiliteit. De mobiliteitspartner heeft een applicatie waar bedrijven na registratie inzicht krijgen over bepaalde informatie zoals bijvoorbeeld de gemaakte kilometers. Bron: <i>Arval Belgium</i>	Collectieve arbeid overeenkomst (CAO)	Een collectieve arbeidsovereenkomst (cao) is een akkoord dat gesloten wordt tussen één of meer werknemersorganisaties en één of meer werkgeversorganisaties of één of meer werkgevers en waarbij individuele en collectieve betrekkingen tussen werkgevers en werknemers in ondernemingen of in een bedrijfstak worden vastgesteld en de rechten en verplichtingen van de contracterende partijen worden geregeld. Uit deze definitie blijkt dat de cao: • een akkoord is: hierdoor wordt de onderhandelingsvrijheid van de sociale partners beklemtoond; de overheid komt niet tussen in de totstandkoming ervan; • rechten en plichten vastlegt, zowel van de werkgevers en de werknemers als van de werkgeversorganisaties en werknemersorganisaties. Bron: <i>Collectieve arbeidsovereenkomsten (CAO's) / Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid - Arbeid en Sociaal Overleg</i>
Biodiversiteit	Biodiversiteit, ofwel soortenrijkdom, is waaruit onze natuurlijke wereld bestaat. Het omvat alle soorten planten, dieren en micro-organismen, en zelfs genetische variaties daarin. Al deze soorten werken samen in een ecosysteem en zorgen zo voor evenwicht in de natuur.		
Carbon Roadmaps	De Carbon Roadmaps zijn intern binnen Oosterhoff opgesteld met als doel de CO₂-emissie van het bedrijf in kaart te brengen. Tevens bevatten de Carbon Roadmaps maatregelen die per werkmaatschappij zijn besproken om de uitstoot in de toekomst te reduceren.		

CSRD

Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)

De Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) is een Europese richtlijn en onderdeel van de European Green Deal. De CSRD zorgt bij bedrijven voor transparantie door het rapporteren over duurzaamheidsthema's. Dit maakt de impact van activiteiten door bedrijven op natuur en maatschappij zichtbaar en leidt tot een betere kwaliteit van duurzaamheidsinformatie.

In februari 2025 heeft de Europese Commissie een pakket voorstellen aangenomen om de EU regels rond duurzaamheid te vereenvoudigen. Volgens de Commissie wordt met deze voorstellen ongeveer 80% van de bedrijven uit de reikwijdte van de CSRD gehaald, zodat de rapportageverplichtingen zich voortaan richten op de grootste ondernemingen, die volgens de Commissie "meer waarschijnlijk de grootste impact hebben op mensen en het milieu". Daarnaast stelt de Commissie voor om de rapportageverplichtingen voor bedrijven die nog wél onder de CSRD vallen met twee jaar uit te stellen, tot 2028.

Volgens de Omnibus voorstellen geldt de CSRD rapportageplicht voor:

- Grote ondernemingen met meer dan 1.000 werknemers, én
- Die daarnaast minstens één van volgende drempels overschrijden:
 - > €50 miljoen omzet, of
 - > €25 miljoen balanstotaal
- Moedermaatschappijen van grote groepen die aan bovenstaande criteria voldoen (op geconsolideerd niveau)
- Niet EU ondernemingen met significante activiteit in de EU (in aangepaste vorm), wanneer zij boven verhoogde drempels uitkomen voor omzet en aanwezigheid in de EU

Niet langer verplicht volgens Omnibus:

- Ondernemingen met ≤ 1.000 werknemers. Deze vallen buiten scope (tenzij vrijwillige rapportage)
- Beursgenoteerde kmo's. Deze zijn uitgesloten van de verplichte CSRD

Verdere uitgebreide informatie kan gevonden worden in de ***Omnibus I*** en ***Omnibus II***.

Bron: ***Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) | RVO.nl***

Bron: ***Commission simplifies rules on sustainability and EU investments***

Derde gender

De definitie van derde gender verwijst naar mensen die zich niet thuis voelen in de man-vrouwverdeling. Deze heeft als doel de neutrale gender aanduiding X, 'derde gender' te erkennen. Mensen kunnen zichzelf naast M en V ook registreren als X zodat de persoon zelf kan beslissen hoe deze geïdentificeerd wordt.

Bron: derde-gendermarkering

Diversiteit

Diversiteit gaat over de soorten verschillen die we met elkaar kunnen ervaren. Over de zichtbare (huidskleur, man/vrouw, leeftijd) en de onzichtbare (gender, religie, cultuur, karakter, overtuigingen, politiek, etc.). Diversiteit gaat over de mix van verschillen tussen mensen: demografisch (leeftijd, religie, gender, seksuele diversiteit, cultuur), fysieke mogelijkheden, maar ook over verschil in karakters, opleidingsniveau, vakgebieden, organisatiecultuur, etc. Kortom, diversiteit gaat over alle verschillen tussen mensen.

Meer info: ***Diversiteit: wat is het en hoe ga je ermee om? - Jam Cultures***

DMA

Dubbele materialiteitsanalyse: De DMA is een belangrijke eerste stap voor het schrijven van een duurzaamheidsrapportage, omdat het specificeert welke sub-thema's het meest relevant zijn voor een bedrijf om over te rapporteren. Dubbele materialiteit gaat over de impact van het bedrijf op mens en milieu (inside-out) en de impact die de omgeving om het bedrijf heeft (outside-in).

EFRAG

Europe's Voice in Corporate Reporting': De missie van EFRAG is het dienen van het Europese publieke belang op het gebied van financiële en duurzaamheidsrapportering door Europese standpunten te ontwikkelen en te promoten binnen het domein van corporate reporting. EFRAG stelde de VSME-standaard op wat de basis vormt van deze jaarrapportage.

Bron: ***Europe's Voice in Corporate Reporting / EFRAG***

ESRS-longlist

Volgens de Corporate Sustainable Reporting Directive (CSRD), een nieuwe regelgeving van de Europese Unie, moeten bedrijven rapporteren vanaf 2026 over het voorgaande boekjaar gaan rapporten op ESG (environment, social, governance) thema's. Oorspronkelijk was Oosterhoff verplicht te rapporteren onder de CSRD standaard, na het invoeren van de (*EU omnibus*) is dit niet meer het geval. Naar aanleiding van de eerste rapportage werd een DMA uitgevoerd met oog op de toenmalige verplichte CSRD rapportage, wat een DMA vereiste. Hoe gerapporteerd moet worden is vastgelegd in de European Sustainability Reporting Standards (ESRS) waarin per ESG-thema mogelijke sub thema's benoemd worden en waarin wordt gespecificeerd welke indicatoren per sub thema belangrijk zijn.

Binnen de DMA was het prioriteren van de ESRS longlist naar een shortlist aan de hand van kwalitatieve interviews met interne en externe stakeholders een van de prioriteiten.

FTE

FTE staat voor 'fulltime-equivalent' (= voltijdsequivalenten) en geeft aan hoeveel voltijdswerknemers er zouden zijn als je alle gewerkte uren van medewerkers bij elkaar optelt.

Bron: [3101.pdf](#)

Bron: VSME-standaard

GHG

Green House Gas emissions, ook gekend als Broeikasgasemissies, ofwel de uitstoot van broeikasgassen, verwijzen naar het vrijkomen van gassen die warmte vasthouden in de atmosfeer, waardoor ze bijdragen aan het broeikaseffect en klimaatverandering. De belangrijkste broeikasgassen zijn onder meer kooldioxide (CO₂), methaan (CH₄) en distikstofoxide (N₂O), die ontstaan door diverse menselijke activiteiten, zoals de verbranding van fossiele brandstoffen, industriële processen en landbouwpraktijken. Deze emissies versterken de opwarming van de aarde en hebben aanzienlijke gevolgen voor het milieu.

Bron: [What Are Greenhouse Gas Emissions? | IBM](#)

Groningengas

Gronings gas, ook wel Groningengas of L-gas genoemd, is aardgas met een relatief laagcalorische waarde. Dit type gas werd voornamelijk gewonnen uit het gigantische gasveld bij Slochteren. Na de start van de productie in 1963 werden in hoog tempo alle huizen in Nederland aangesloten op gas. Het Groningse gas vormde decennialang de basis van de Nederlandse gasvoorziening.

Bron: [Wat is Gronings gas? - Energy.nl](#)

GvO

Garanties van Oorsprong: Europees certificaat als bewijsstuk dat 1MWh elektriciteit uit een hernieuwbare bron is opgewekt. Leveranciers zijn verplicht voor elke kWh groene stroom die ze verkopen een GvO te kunnen voorleggen, anders wordt de energie als niet-hernieuwbaar beschouwd.

Disclaimer: GvO's mogen verhandeld worden over de grenzen heen. Hierdoor kan een bedrijf in Noorwegen zijn GvO's niet zelf gebruiken en deze verkopen in Nederland waardoor deze zijn grijze stroom groen kan noemen. Hierdoor ontstaat er grijze stroom met een groen etiket. Er is dus enkel zekerheid van groene stroom wanneer een GvO gekoppeld is aan Nederlandse productie.

GWPa (ook wel GWP-A)

Bron: [Groene stroom uit Nederland: wat is het, hoe zit het met GVO's en hoe kies je écht groen? - Écht Groene Stroom](#)

Bron: [Hoe groen is groene stroom? | Pure Energie](#)

GWPa, ookwel de PPI (Paris Proof Indicator), geeft de uitstoot van broeikasgassen [in CO₂-equivalenten] in fase A1-A5 weer. Fase A1-A5 omvat de productiefase vanaf de winning van grondstoffen tot installatie van het product. Het is de Embodied Carbon van levenscyclus fase A.

GWP

Global Warming Potential (GWP) is een maat voor hoeveel warmte een broeikasgas vasthoudt in de atmosfeer over een bepaalde periode, vergeleken met koolstofdioxide (CO₂). Het helpt bij het vergelijken van de impact van verschillende gassen op de opwarming van de aarde.

De Global Warming Potential is het totale effect op klimaatverandering teruggerekend naar kg CO₂-equivalent. Het is gebruikelijk om de materiaalgebonden uitstoot van een gebouw per bruto vloeroppervlak (bvo) te bepalen.

Dit geeft een goed vergelijk maar voorkomt sturing op slimmere gebouwwormen of het beperken van te realiseren vloeroppervlak.

Headcount

Headcount is het totaal aantal medewerkers dat bij een organisatie in dienst is, zowel voltijds als deeltijds. Deze indicator geeft inzicht in de grootte van het personeelsbestand en ondersteunt de beoordeling van de beschikbare capaciteit en de ontwikkeling van de organisatie.

Bron: VSME-Standaard

Bron: Eevery

Huishoudelijk afval

Tijdens de verslagperiode werd al het afval dat binnen onze organisatie is gegenereerd geclassificeerd als huishoudelijk afval. Dit type afval bestaat uit gangbare materialen afkomstig van kantoor-, administratieve of commerciële activiteiten en is qua samenstelling vergelijkbaar met regulier huishoudelijk afval. Omdat er geen sprake is van industrieel, gevaarlijk of ander specifiek afval, zijn er voor deze periode geen aanvullende afval gerelateerde openbaarmakingen vereist.

Bron: EFRAG

Inclusie

Inclusie, of inclusiviteit, gaat over wie ergens aan mag meedoen, wie mag meepraten en wie meebeslist. En wie niet. Inclusie is het omgaan met grenzen, leiderschap, macht, privileges, conflicten, verschillen en overeenkomsten. Met als doel: effectief samenwerken met verschillen en elkaar met een open mind versterken.

Meer info: [*Wat is inclusie en hoe vergroot je inclusiviteit? - Jam Cultures*](#)

KPI

Een KPI (Key Performance Indicator) is een meetbare waarde die aangeeft in hoeverre een organisatie haar strategische of operationele doelstellingen bereikt. Het helpt prestaties te volgen en tijdig bij te sturen waar nodig

Bron: [*Wat is een Key Performance Indicator \(KPI\)? \[2026\] • Asana*](#)

Loonkloof

De loonkloof is het verschil in loon tussen verschillende groepen mensen, hier specifiek tussen mannen en vrouwen, en bekijkt hoeveel vrouwen gemiddeld verdienen tegenover mannen voor gelijk of vergelijkbaar werk.

MWh	Watt-uur, eenheid van energie. Bijvoorbeeld de hoeveelheid gebruikte energie aan de meter, of de hoeveelheid energie in een accupakket. Vaak gebruikt als kWh (= 100Wh). M staat voor Mega (= 1.000.000 Wh= 1.000 kWh)	Aanduiding dat operationeel energie verbruik en bijbehorende emissies voldoen aan het klimaatakkoord van Parijs. Bevat specifieke streefwaarden voor operationeel energiegebruik voor diverse gebouw archetypen, zoals kantoren, appartementen en huizen.
Ontwikkelingsuren	Ontwikkelingsuren zijn volgens ESRS S1 (own workforce) de uren die medewerkers besteden aan opleiding, training en professionele groei, zowel intern als extern. Ze geven inzicht in de investering van de organisatie in kennisontwikkeling en talentontwikkeling. Bron: <i>Delegated regulation - EU - 2023/2772 - EN - EUR-Lex</i>	Personeelsverloop Het personeelsverloop omvat het aantal werknemers dat het bedrijf tijdens het verslagjaar verlaat als gevolg van bijvoorbeeld ontslag, beëindiging van het dienstverband, pensionering of overlijden tijdens het dienstverband. Dit percentage geeft inzicht in de stabiliteit van het personeelsbestand en kan helpen bij het signaleren van trends op het gebied van personeelsbehoud *(Aantal werknemers dat in het jaar vertrok) / (Gemiddeld aantal werknemers gedurende het jaar) * 100% = (81/537) * 100% = 15%. Bron: Eevery
Paris Proof	De term Paris Proof verwijst naar de doelstellingen van het Klimaatakkoord van Parijs (2015), waarin landen wereldwijd hebben afgesproken om de opwarming van de aarde te beperken tot maximaal 1,5°C. Om dat te bereiken moet de gebouwde omgeving drastisch minder energie verbruiken en veel sneller CO ₂ reduceren dan in het huidige tempo gebeurt.	

Plan O

Oosterhoff heeft een visie, een strategie uitgewerkt om de impact van ons en onze klanten positief te maken: Plan O. Het plan heeft als doel kringlopen te sluiten, CO₂-uitstoot te reduceren tot nul, om risico's gerelateerd aan water te verminderen, om de achteruitgang van biodiversiteit een halt toe te werpen en om te buigen in een verrijking, om ervoor te zorgen dat iedereen mee is en zich goed en gezond voelt in woon-en werkomgeving. Het plan vertaalt zich in concrete doelstellingen per duurzaamheidsthema (Energie, Water, Materialen, Ecologie, Gezondheid en comfort, Sociaal)

RvC

"De Raad van Commissarissen heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in de vennootschap en de met haar verbonden onderneming en is voorts belast met de werkzaamheden die volgens de statuten of de wet zijn opgedragen. De raad van commissarissen staat het bestuur met raad terzijde."

SDG

SDG's (Sustainable Development Goals) zijn internationale duurzaamheidsdoelstellingen die door de Verenigde Naties zijn vastgesteld om wereldwijd vooruitgang te stimuleren op sociaal, ecologisch en economisch vlak.

Bron: *[Dit zijn de Sustainable Development Goals - SDG Nederland](#)*

Scope 1

Scope 1 emissies betreffen de directe emissies uit bronnen die eigendom zijn van of gecontroleerd worden door Oosterhoff, zoals brandstofverbruik in eigen installaties, voertuigen of andere bedrijfsactiviteiten. Woon werk- en zakelijk verkeer met bedrijfsauto's zijn daarbij de belangrijkste emissiebronnen binnen Oosterhoff. Het verduurzamen van mobiliteit via elektrificatie van het wagenpark, stimulering van fietsgebruik en het verminderen van autokilometers is daarom een strategische prioriteit.

Volgens de VSME-standaard

Scope 2

Scope 2 emissies hebben betrekking op indirecte emissies die ontstaan door ingekochte energie voor kantoorlocaties, zoals elektriciteit, warmte of koeling die door de organisatie wordt verbruikt. Reductie van deze emissies gebeurt door het verbeteren van energie efficiëntie, de overstap naar groene stroom en het optimaliseren van het ruimtegebruik.

Volgens de VSME-standaard

Scope 3

Scope 3 emissies omvatten alle overige indirecte emissies die voortkomen uit activiteiten in de waardeketen van de organisatie, zowel stroomopwaarts als stroomafwaarts, zoals zakelijke reizen, ingekochte goederen en diensten, afvalverwerking en het gebruik van verkochte producten.

Volgens de VSME-standaard

Stroometiket

Het stroometiket wordt vaak verward met een **Garantie van Oorsprong (GvO)**. Beide geven inzicht in de herkomst van elektriciteit, maar werken op een andere manier. Het stroometiket toont de energiemix die een leverancier op papier aan klanten thuis levert. Een GvO is een certificaat dat bewijst dat er ergens in Europa 1000 kWh duurzaam is opgewekt.

Leveranciers gebruiken deze certificaten om aan te tonen dat de geleverde energie afkomstig is uit een duurzame bron. In Europa mogen leveranciers vrij handelen in GvO's. GvO's bewijzen daarom de groene claim op het stroometiket, maar niet de fysieke herkomst. Door het opkopen van GvO's kunnen leveranciers stroom uit fossiele bronnen administratief vergroenen op het stroometiket.

Bron: **Stroometiket** / **Wat is een stroometiket?** / **Overstappen.nl**

Sociale duurzaamheid

Sociale duurzaamheid gaat over het verbeteren van de leef kwaliteit van mensen in huidige en toekomstige generaties. Sociale duurzaamheid is een breed begrip en omvat veel verschillende facetten. Een sociaal duurzame gebouwde omgeving is een omgeving waar mensen graag wonen en werken. Een omgeving die (onder andere) voldoet aan uiteenlopende behoeften van bestaande en toekomstige bewoners, die veilig is, niemand buiten sluit, gelijke kansen biedt, welzijn en gezondheid bevordert, en bijdraagt aan een hoge kwaliteit van leven.

tCO₂e	CO₂-equivalenten (CO₂e of CO₂eq.) zijn een maateenheid voor het effect van verschillende broeikasgassen op het klimaat. Door verschillende emissies om te rekenen naar de equivalente hoeveelheid van koolstofdioxide (CO₂), kunnen hun effecten met elkaar worden vergeleken. De 't' staat voor het gewicht in ton. Bron: <i>Betekenis CO₂e</i> <i>ClimatePartner</i>	Werk gerelateerd accident	Werkgerelateerde ongevallen en gezondheidsproblemen zijn incidenten of aandoeningen die ontstaan tijdens het uitvoeren van werk, inclusief thuiswerk en dienstreizen wanneer de activiteit in het belang van de werkgever gebeurt. Psychische klachten tellen alleen mee als een zorgprofessional bevestigt dat ze werkgerelateerd zijn. Bron: VSME-standaard
VSME	De VSME standaard (Voluntary Standard for Micro Entities) is een vereenvoudigd duurzaamheidsrapportagekader dat kleine organisaties ondersteunt bij het opstellen van transparante, proportionele en begrijpelijke duurzaamheidsinformatie. De standaard helpt micro entiteiten om op een efficiënte manier te rapporteren over hun belangrijkste milieu , sociale en governance impact. Bron: VSME-standaard	Werkmaatschappij (WM)	Een werkmaatschappij is een zelfstandige dochteronderneming van een moederbedrijf die specifieke taken of activiteiten uitvoert. Het is een onderdeel van een onderneming, in dit geval Oosterhoff Groep, waarin afgebakende operationele activiteiten zijn ondergebracht. Meestal bedient een werkmaatschappij een eigen markt met eigen producten en diensten. Oosterhoff bestaat uit 14 werkmaatschappijen.

Annex II: B1 – Grondslag voor voorbereiding

Om aan de rapportage-eisen te voldoen, worden per locatie de belangrijkste gegevens weergegeven: vestiging, volledig adres en geografische coördinaten.

Zo ontstaat een duidelijk overzicht van onze fysieke aanwezigheid en de spreiding van de activiteiten binnen Oosterhoff.

NACE-classificatie:

71.12 – Ingenieursactiviteiten en daarmee verband houdende technische advisering

- **Sectie M:** 'Professional, scientific and technical activities'.
 - 'Engineering activities and related technical consultancy' (7110)

Te rapporteren data:

	Werkmaatschappij	Coördinaten	Adres
Lijst van het land waar de onderneming haar hoofdactiviteiten uitoefent en waar zich belangrijke activa bevinden, locaties die eigendom zijn van, gehuurd worden door of beheerd worden door de onderneming.	ABT	52.2373693376193, 6.854900084657083	The Gallery, Hengelosestraat 500, 7521 AN Enschede
	ABT	52.2360690955599, 6.854064884655989	Hengelosenstraat 549 7521AG Enschede The Netherlands
	Abt be	51.217046, 4.419522	De Keyserlei 60C, bus 1001, 2018 Antwerpen , Belgium
	Abt be	50.873059201345065, 4.415876228691001	Jules Bordetlaan 13, 1140 Brussel, Belgium
	ABT Deutschland	51.34418794097868, 6.54387931980454	Weyerhofstraße 68 47803 Krefeld Germany
	Abt Wassenaar	53.20752614651562, 6.589415225875186	Boumaboulevard 680, 9723ZT Groningen
	Lüning, ABT	51.99670390598343, 4.382953033134252	Delftechpark 122628XH, Delft, The Netherlands
	Lüning, Huygen, ABT, Oosterhoff Services	51.995861384800165, 5.954716945870626	Arnhemsestraatweg 358, 6881NK Velp, Postbus 304 6800 AH Arnhem
	Van de Laar	51.448873634159405, 5.45126085032999	Zwaanstraat 31R, 5651CA, Eindhoven, The Netherlands
	Bbn adviseurs	52.30609133370504, 4.946514810403626	Hogehilweg 10 1101CC Amsterdam, The Netherlands
	Bbn adviseurs, Huygen	51.92472455140771, 4.535826854557211	Lichtenauerlaan 80 3062ME, Rotterdam, The Netherlands
	Bbn adviseurs	52.031820288765196, 5.171909340341439	De Molen 65, 3995AW Houten, The Netherlands
	Huygen	52.06748415527099, 5.086868308231724	Groenewoudsedijk 70A 3528BK Utrecht, The Netherlands
	Huygen	50.98558946172397, 5.790541186138527	Urmonderbaan 22, 6167RD Geleen
	ptg advies	52.13106351965507, 5.3922270816173405	Leusderend 24 3832 RC Leusden, Nederland

Tabel 20: Te rapporteren data locaties WM volgens VSME-standaard

Annex III: B2 – Praktijken, beleidsmaatregelen en toekomstige initiatieven voor de transitie naar een duurzamere economie

De uitkomsten van de dubbele materialiteitsanalyse vormen een belangrijk fundament voor de strategische koers van Oosterhoff. De analyse maakt duidelijk op welke thema's de organisatie de grootste impact heeft en welke onderwerpen vanuit de omgeving de meeste invloed uitoefenen op de bedrijfsvoering. Deze inzichten geven richting aan de prioritering van duurzaamheidsmaatregelen en aan de ontwikkeling van beleid dat de transitie naar een duurzamere economie ondersteunt.

Binnen de bedrijfsvoering zijn diverse praktijken geïmplementeerd die bijdragen aan het verminderen van de milieu impact en het versterken van sociale duurzaamheid.

VSME

Voor deze rapportage is gekozen om te rapporteren volgens de VSME-standaard (Vrijwillige Duurzaamheidsrapportagestandaard voor Micro-, Kleine en Middelgrote Bedrijven), ontwikkeld en gepubliceerd door EFRAG (European Financial Reporting Advisory Group) op 17 december 2024.

Wat is de VSME-standaard?

De VSME-standaard is een vrijwillig rapportagekader. De standaard sluit inhoudelijk aan bij de thema's van de European Sustainability Reporting Standards (ESRS), maar is afgestemd op de schaal en complexiteit van kleinere ondernemingen. Het kader ondersteunt organisaties bij het verstrekken van relevante duurzaamheidsinformatie aan ketenpartners.

Deze praktijken richten zich onder meer op:

Praktijken	
Klimaatverandering en energieverbruik	Er worden maatregelen genomen om de uitstoot van broeikasgassen te reduceren en het energieverbruik binnen de bedrijfsvoering te verlagen. Dit omvat onder andere initiatieven gericht op energieneutraliteit, het optimaliseren van mobiliteit en het stimuleren van duurzame reisopties
Sociale interne duurzaamheid	Praktijken gericht op gelijke behandeling, gelijke kansen, ontwikkeling van medewerkers en het verbeteren van arbeidsomstandigheden maken integraal deel uit van de bedrijfsvoering.
Sustainability partnerships	Werkmaatschappijen nemen deel aan samenwerkingen en certificeringssystemen die bijdragen aan emissiereductie en duurzame projectuitvoering
Project gerelateerde duurzaamheidsthema's	Thema's zoals circulaire economie, water & mariene hulpbronnen en biodiversiteit worden primair binnen projecten toegepast (in het geval van Oosterhoff). Deze praktijken richten zich op materiaalgebruik, hergebruik, biobased toepassingen en duurzaam ontwerp. Hoewel deze thema's niet tot de bedrijfsvoering behoren, zijn ze wel onderdeel van de bredere duurzaamheidsaanpak van Oosterhoff.

Oosterhoff beschikt over interne beleidslijnen die betrekking hebben op duurzaamheidsthema's, maar deze zijn niet publiek toegankelijk. De beleidskaders richten zich op

Beleid

Klimaatverandering	beleid gericht op energieneutraliteit en emissiereductie zoals het contract met Lignaverda en het tekenen van het collectieve commitment CO ₂ -aanpak adviesbureaus
Eigen workforce	beleid gericht op ontwikkeling, welzijn, inclusie en gelijke kansen
Circulaire economie, water & mariene hulpbronnen en biodiversiteit	beleidslijnen die uitsluitend betrekking hebben op projecten en niet op de bedrijfsvoering.

Toekomstige initiatieven

Verdere harmonisatie van duurzaamheidsbeleid op groepsniveau.

Uitbreiding van beleid voor ketenpartners, eindgebruikers en gemeenschappen (vanaf 2026).

Verdere implementatie van Plan O maatregelen binnen zowel bedrijfsvoering als projecten.

Doelstellingen

Klimaatverandering	Doelstelling om tegen 2028 een energie neutrale bedrijfsvoering te realiseren.
Circulaire economie, water & mariene hulpbronnen en biodiversiteit	Doelstellingen die uitsluitend betrekking hebben op projecten en niet op de bedrijfsvoering. (Zie Figuur 2)

Voor de thema's "workers in the value chain, affected communities, consumers and end users en business conduct" bekijken we welke doelstellingen en beleidslijnen we kunnen formuleren.

Annex IV: B3 - Milieuprestatie indicatoren - Energieverbruik

Algemene aanpak

Voor de dataverzameling werd een gestandaardiseerde template ontwikkeld die werd verspreid onder alle werkmaatschappijen. De gegevens werden centraal gevalideerd en geconverteerd naar CO₂-equivalenten via uniforme conversiefactoren.

De gebruikte conversiefactoren zijn ontleend aan publieke bronnen zoals [co2emissiefactoren.be](#) en [co2emissiefactoren.nl](#). In de interne template zijn de toegepaste conversiefactoren expliciet aangeduid. Er werd telkens rekening gehouden met het verschil tussen bijvoorbeeld België en Nederland, zoals bij de gridmix van elektriciteit.

Algemene principes extrapolatie

Voor werkmaatschappijen die een gebouw delen, werden de gegevens van de bedrijfsvoering berekend aan de hand van het aandeel m² van de werkmaatschappij ten opzichte van het totale m² van het gebouw.

GvO: Garanties van Oorsprong:

Enkele werkmaatschappijen claimen hernieuwbare energie aan te kopen, maar kunnen dit niet weerleggen met certificaten. GvO's zijn noodzakelijk om de herkomst van de energie te kunnen weerleggen. Vanaf volgend rapporteerjaar zal voor een werkmaatschappij dat claimt hernieuwbare energie te hebben, maar geen GvO kan voorleggen, niet meer gerapporteerd worden als hernieuwbare energie.

In dit rapport wordt dit nog wel zo meegenomen ten gevolge van het eerste en moeizame opvraagproces van de desbetreffende GvO's.

Wanneer een werkmaatschappij 100% groene stroom claimt te gebruiken, wordt het elektriciteitsverbruik herleid tot nul CO₂ uitstoot binnen scope 2.

B3 - Energieverbruik werkmaatschappijen: bedrijfsvoering

Totaaloverzicht energieconsumptie

MWh	Hernieuwbaar	Niet hernieuwbaar	Totaal
Totale energieconsumptie:	743,53	780,75	1524,28
Elektriciteit	506,12	84,36	590,48
Brandstof	237,41	696,39	933,80

Tabel 21: Totaaloverzicht energieconsumptie

B3 - Broeikasgasemissies

Scope 1, scope 2 en scope 3 emissies

		Eenheid
Scope 1 GHG	225,03	tCO ₂ e
Scope 2 GHG	408,54	tCO ₂ e
Scope 3 GHG enkel mobiliteit	189,62	tCO ₂ e

Tabel 22: Scope 1, scope 2 en scope 3 emissies

Hieronder wordt per Scope aangegeven wat in rekening is gebracht (voor het deel bedrijfsvoering).

Scope 1:

- Woon-werkverkeer bedrijfsauto's
 - Benzine
 - Diesel
 - Andere brandstof

Scope 2:

- Kantoren;
 - Elektriciteitsverbruik
 - Warmte
 - Gas verbruik
- Mobiliteit:
 - Woon-werkverkeer elektrische bedrijfsauto's

Scope 3: Mobiliteit

- Vliegverkeer
- Woon-werk verkeer privéwagens (waarvan gerapporteerd bij werkmaatschappijen zonder Arval)

Woon-werk verkeer met openbaar vervoer

B3 - Mobiliteitsdata

Extrapolatie Openbaar Vervoer

Voor tram en metro werd uit onderzoek en bijhorende bronnen aangenomen dat deze elektrisch zijn (CO_2 -uitstoot = 0). Voor het bus transport werd gewerkt met "brandstoftype onbekend". De trein kilometers werden berekend aan de hand van percentage elektrisch en niet elektrische treinen in het land. In België werd het percentage 97% elektrisch – 3% Diesel aangenomen. In Nederland claimt de NS volledig op elektrische stroom te rijden.

Indien er gebruik werd gemaakt van vliegverkeer binnen een werkmaatschappij bestond ook de mogelijkheid om deze informatie in de template in te vullen. De conversie naar CO_2 -emissies werd gemaakt aan de hand van een onderverdeling in kilometers van de vluchten, gebaseerd op de voorgestelde werkwijze uit co2emissiefacoren.nl en [.be](https://co2emissiefacoren.be). Namelijk vluchten onder de 700km, vluchten tussen de 700 en 2500 km, en vluchten met meer dan 2500 km. Iedere afstand kreeg een andere conversiefactor in $\text{kgCO}_2\text{e/reizigerskilometer}^{18}$.

Hybride auto's:

Voor hybride voertuigen werd er een opsplitsing gemaakt in het aandeel elektrisch gereden kilometers en het aandeel niet-elektrisch gereden kilometers.

Deze opsplitsing werd uitgevoerd als gevolg van de gegevens van één werkmaatschappij waar de onderverdeling reeds gekend was (ten gevolge van de CO_2 -prestatieladder). Het percentage komt op 94% van de gereden kilometers niet elektrisch, en 6% elektrisch gereden kilometers. Het percentage van 6% elektrisch gebruik is iets 'strenger' tegenover marktgemiddelden die vaak rond de 10 à 25% liggen. De keuze voor deze werkwijze is het gevolg van het doel om voor alle werkmaatschappijen op een gelijkwaardige manier om te gaan met hybride auto's.

Extrapolatie:

Toelichting methodologie– Woon werkverkeer

1. Afbakening en doel

Deze toelichting beschrijft de gehanteerde methodologie voor de berekening van de CO_2 uitstoot van woon werkverkeer. De berekening is opgesteld ten behoeve van vrijwillige duurzaamheidsrapportage en heeft als doel inzicht te geven in de klimaatimpact van woon werkverkeer van medewerkers op een transparante, consistente en herhaalbare wijze.

De methodologie is gebaseerd op de uitgangspunten van het Greenhouse Gas

(GHG) Protocol, waarbij pragmatisch is omgegaan met databeperkingen passend bij vrijwillige rapportage.

2. Databronnen en kwaliteitsniveaus

Voor de berekening is gebruikgemaakt van de volgende databronnen:

- Auto’s
Het aantal gereden kilometers per brandstoftype (zoals diesel, benzine/ EU95 en elektrisch) is door de werkmaatschappijen aangeleverd. Deze gegevens zijn aangemerkt als primaire data.
- Openbaar vervoer (OV)
Het aantal afgelegde kilometers per modaliteit (trein, tram, bus en metro) is waar beschikbaar aangeleverd als primaire data.
- Arval
Voor een aantal werkmaatschappijen waren de gegevens afkomstig van Arval slechts gedeeltelijk beschikbaar. In deze gevallen was:
 - alleen data beschikbaar voor de periode mei–december;

De herkomst en kwaliteit van de data zijn expliciet vastgelegd per vervoerstype.

3. Behandeling van onvolledige data (Arval)

3.1 Extrapolatie naar een volledig jaar

Wanneer Arval gegevens uitsluitend beschikbaar waren voor de periode mei–december, zijn deze kilometers omgerekend naar een volledig kalenderjaar met behulp van een lineaire extrapolatie:

$$\text{Jaarkilometers} = \text{kilometers (mei–december)} \times 12 / 8$$

Deze aanpak is toegepast omdat woon werkverkeer geen sterke

seizoensgebonden variatie kent en de beschikbare periode representatief wordt geacht voor gemiddeld jaargedrag.**3.2 Gebruik van emissiefactor**
Voor de omrekening naar CO₂-emissie, wordt er gebruik gemaakt van emissiefactoren van de volgende bronnen afhankelijk per land:

- België: CO₂emissiefactoren.be
- Nederland: [Factoren | CO₂-emissiefactoren](#)

Waar specifieke emissiefactoren gekoppeld aan het type voertuig voor het jaar 2025 gekend zijn.

Specifiek gebruikte factoren zijn¹⁹:

Nederland	
Diesel – personenwagen – middel	0.180 kgCO ₂ /voertuigkilometer
Benzine – personenwagen - middel	0.195 kgCO ₂ /voertuigkilometer
Elektrisch voertuig – gemiddelde stroom	0.062 kgCO ₂ /voertuigkilometer 0.268 kgCO ₂ /kWh
Trein	0 kgCO ₂ /voertuigkilometer ²⁰
Bus – gemiddeld brandstoftype onbekend	0.092 kgCO ₂ /voertuigkilometer
Tram	0 kgCO ₂ /voertuigkilometer
Metro	0 kgCO ₂ /voertuigkilometer

Tabel 23: Emissiefactoren Nederland

België

Diesel – personenwagen – middel	0.180 kgCO ₂ /voertuigkilometer
Benzine – personenwagen - middel	0.195 kgCO ₂ /voertuigkilometer
Elektrisch voertuig – gemiddelde stroom	0.062 kgCO ₂ /voertuigkilometer 0.167 kgCO ₂ /kWh
Trein – aandeel diesel	0.089 kgCO ₂ /voertuigkilometer
Trein – aandeel elektrisch	0 kgCO ₂ /voertuigkilometer
Bus – gemiddeld brandstoftype onbekend	0.092 kgCO ₂ /voertuigkilometer
Tram	0 kgCO ₂ /voertuigkilometer
Metro	0 kgCO ₂ /voertuigkilometer

Tabel 24: Emissiefactoren België

Duitsland

Diesel – personenwagen – middel	0.180 kgCO ₂ /voertuigkilometer
Benzine – personenwagen - middel	0.195 kgCO ₂ /voertuigkilometer
Elektrisch voertuig – gemiddelde stroom	0.3287 tCO ₂ /MWh

Tabel 25: Emissiefactoren Duitsland

Vliegverkeer

Vluchten (<700 km)	0.234 kgCO ₂ e/reizigerskilometer
Vluchten (700 - 2500 km)	0.172 kgCO ₂ e/reizigerskilometer
Vluchten (> 2500 km)	0.157 kgCO ₂ e/reizigerskilometer

Tabel 26: Emissiefactoren vliegverkeer

Voor scope 1 en 2 werd ook hiervoor rekening gehouden met het verschil in België en Nederland. Nederland werkt met een laagcalorisch gas, namelijk **Groningengas**. Deze heeft een andere conversie waarde tegenover aardgas in België. Ook voor Duitsland wordt een andere emissiefactor aangenomen voor het gas, warmte en elektriciteitsverbruik.

Voor het kantoor in Duistland werden er geen openbare vervoer kilometers gerapporteerd. Als gevolg hiervan zijn de emissiefactoren niet mee opgenomen in bovenstaande tabel.

4. Emissiefactoren en berekeningswijze

De CO₂ uitstoot is berekend volgens de standaardformule:

$$\text{CO}_2 [\text{kg}] = \text{activiteit} [\text{km of kWh}] \times \text{emissiefactor}$$

$$\text{CO}_2 [\text{ton}] = \text{CO}_2 [\text{kg}] / 1.000$$

5. Toepassing van Nederlandse emissiefactoren voor Duitsland

Hoewel een van de werkmaatschappijen is gevestigd in Duitsland, zijn in deze berekening consequent Nederlandse emissiefactoren toegepast. Voor België zijn de emissiefactoren afkomstig van de bovenvermelde bron. Uit vergelijking van de Belgische bron met de Nederlandse blijkt dat de emissiefactoren voor benzine- en dieselwagens overeenkomen. Om de consistentie van de gehanteerde methodiek te verzekeren, werd ervoor gekozen om dezelfde emissiefactoren toe te passen op de gerapporteerde kilometers van personenwagens uit Duitsland. Er wordt enkel een onderscheid tussen de drie landen gemaakt voor elektrische wagens ten gevolge van een andere gridmix. Deze keuze is bewust gemaakt en als volgt onderbouwd:

• Consistentie en vergelijkbaarheid

Het gebruik van één uniforme set emissiefactoren vergroot de interne vergelijkbaarheid tussen werkmaatschappijen en voorkomt methodologische verschillen binnen één rapportage.

- **Beperkte materiële verschillen**

Emissiefactoren voor woon werkverkeer in West Europa verschillen slechts beperkt. Het gebruik van Nederlandse factoren leidt daardoor niet tot wezenlijke vertekening van resultaten.

- **Vrijwillig karakter van de rapportage**

Deze rapportage heeft een vrijwillig karakter. Daarom is gekozen voor een proportionele en pragmatische aanpak die past bij het doel: inzicht bieden in plaats van land specifieke precisie.

- **Conservatieve benadering**

De gekozen Nederlandse emissiefactoren zijn niet gunstiger dan Belgische of Duitse equivalenten en leiden niet tot structurele onderschatting van emissies.

Deze keuze is vastgelegd in de methodologie en kan in toekomstige rapportagejaren worden heroverwogen indien de beschikbaarheid van data verder toeneemt.

6. Controle en herberekening

Na verwerking van alle gegevens zijn:

- totalen opnieuw berekend als som van de afzonderlijke vervoerstypen;
- percentages per vervoerstype herleid tot het totaal;
- CO₂ uitstoot per medewerker opnieuw berekend.

Hiermee is geborgd dat alle uitkomsten rekenkundig consistent, controleerbaar en reproduceerbaar zijn.

8. Samenvatting

De uiteindelijke CO₂ uitstoot voor woon werkverkeer is tot stand gekomen op basis van primaire data waar beschikbaar, aangevuld met transparante extrapolaties en conservatieve aannames waar noodzakelijk.

De gehanteerde methodologie is GHG Protocol conform, audit proof en passend bij het vrijwillige karakter van de rapportage.

Annex V: B4 - Vervuiling lucht, water en bodem

Luchtverontreiniging binnen de eigen bedrijfsvoering is voornamelijk gerelateerd aan mobiliteit en aan gebouw gebonden installaties. Deze emissies worden beschouwd in de bredere context van luchtkwaliteit en gezondheid.

Dit hoofdstuk rapporteert de relevantie van luchtverontreinigende emissies voor de organisatie en de wijze waarop deze worden opgevolgd. Aangezien Oosterhoff hoofdzakelijk adviesdiensten levert, geldt er geen wettelijke rapportageverplichting voor dit thema.

Annex VI: B5 – Biodiversiteit

Biodiversiteit is in de Dubbele Materialiteitsanalyse geïdentificeerd als een thema met toenemende relevantie. De directe impact van de kantoorlocaties is beperkt, terwijl de grootste beïnvloedingsmogelijkheden zich situeren in het projectadvies voor gebiedsontwikkeling en bouwprojecten (Scope 3).

Geen van de werkmaatschappijen is gevestigd in een biodiversiteitsgevoelig gebied, zoals een Natura 2000 gebied. Verdere rapportage over dit onderdeel is daarom niet vereist. Een locatie van een van de werkmaatschappijen ligt nabij een Natura 2000 gebied, maar de impact van het gebouw wordt als beperkt ingeschat in vergelijking met andere nabijgelegen infrastructuur, zoals de aangrenzende snelweg.

Annex VII: B6 - Water

Onder module B6 van de jaarrapportage wordt het waterverbruik gerapporteerd. Dit volume vertegenwoordigt de volledige hoeveelheid water die is betrokken ter ondersteuning van onze operaties, ongeacht het uiteindelijke gebruik of de wijze van afvoer.

De registratie vindt plaats op het moment dat het water onze organisatie binnenkomt. Het betreft water uit diverse bronnen, waaronder oppervlaktewater, grondwater, gemeentelijke watervoorzieningen en andere externe leveranciers. Door deze gegevens systematisch te monitoren, verkrijgen we inzicht in onze afhankelijkheid van externe watervoorraden.

Concreet werd het waterverbruik individueel per werkmaatschappij opgevraagd. Hieruit werd geconcludeerd dat er weinig gegevens beschikbaar zijn omtrent dit thema. Voor de werkmaatschappijen die geen beschikbare gegevens hadden, werd een extrapolatie uitgevoerd.

Bij twee werkmaatschappijen werden de reeds aanwezige gegevens van bijvoorbeeld individuele locatie, aangevuld met een extrapolatie voor de andere locatie binnen het bedrijf. Slechts twee werkmaatschappijen hadden als enige werkmaatschappijen gegevens omtrent water beschikbaar.

Slechts twee werkmaatschappijen van de te rapporteren negen, hadden over het jaar 2025 gegevens over het gebouw gebonden waterverbruik. Andere werkmaatschappijen hadden geen volledige gegevens, bijvoorbeeld voor één van de drie locaties was het waterverbruik gekend. Indien dit het geval was werden de gekende gegevens behouden en aan de hand van een verdeling van het aantal werknemers per werkmaatschappij een extrapolatie in samenspraak met Eevery gemaakt voor de overig locaties van de werkmaatschappij. De verdeling van het aantal medewerkers werd in 2025 gemaakt op basis van beschikbare gegevens hierover, mits deze waren ingevuld in de template. Indien dit niet gekend was werden het aantal medewerkers uniform over het aantal

locaties verdeeld om de extrapolatie te kunnen uitvoeren.

Voor de overige werkmaatschappijen waar er geen gegevens omtrent waterverbruik aanwezig waren, werd een volledige extrapolatie uitgevoerd.

De extrapolatie:

Waterverbruik (m³/jaar) = 50 liter × 260 werkdagen × aantal medewerkers / 1000.

Volgens de GRI-standaarden (met name GRI 303: Water and Effluents) wordt waterverbruik gerapporteerd om de impact op lokale waterbronnen te meten. Wanneer deze data ontbreken, kan er een schatting gemaakt worden van waterverbruik in kubieke meter (m³) op basis van het aantal medewerkers (fte). Dit is de meest betrouwbare en internationaal gehanteerde benchmark voor het inschatten van waterverbruik.

Volgens het European Cluster Collaboration Platform baseren we ons op een benchmark van gemiddeld 45-50 liter watergebruik per medewerker per werkdag. Voor deze berekening is 50 liter watergebruik per medewerker per werkdag gehanteerd om rekening te houden met eventueel ander verbruik van water op kantoor (e.g., onderhoud, schoonmaak). Ook gaan we uit van gemiddeld 260 werkdagen per jaar.

Bijkomend is het belangrijk om te vermelden dat de extrapolatie aan de hoge kant ligt. Dit komt enerzijds door het aantal gewerkte dagen en anderzijds door de relatief hoge aannames rond het waterverbruik per medewerker. De berekening vormt dus eerder een overschatting. Omdat er echter zeer weinig concrete gegevens beschikbaar zijn over dit thema, is ervoor gekozen om op deze manier te extrapoleren. Voor de jaarrapportage is het immers essentieel om een zo eerlijk en realistisch mogelijk beeld van Oosterhoff te schetsen.

Indien de ontbrekende data niet zou worden aangevuld, zou dit leiden tot een aanzienlijke onderschatting van het totale waterverbruik. Daarom worden alle ontbrekende gegevens aangevuld op basis van extrapolatie van de beschikbare data.

Annex VIII: B9 – Personeelsbestand: Gezondheid en veiligheid

Extra informatie omtrent het verzuim per werkmaatschappij wordt eenmaal per jaar binnen Oosterhoff opgehaald.

Gemiddeld	2.6%
-----------	------

Tabel 27: Verzuim

Annex IX: B10 – Personeelsbestand: Beloning, collectieve onderhandelingen en training

Ontwikkelingsuren

Belangrijk om te vermelden is dat binnen één werkmaatschappij er geen onderverdeling tussen man en vrouw mogelijk was voor de opleidingsuren. Enkel een totaal aan ontwikkelingsuren werd voor deze werkmaatschappij gerapporteerd. Hierdoor werd een extrapolatie gemaakt aan de hand van het totaal aantal uren opleiding voor de werkmaatschappij en het aantal mannen en vrouwen binnen de werkmaatschappij. Tevens zijn er geen gegevens binnen twee bijkomende werkmaatschappijen over geregistreerde ontwikkelingsuren.

Loonkloof

Het berekenen van de loonkloof van 20.51% is gebaseerd op de bruto maandsalarissen. De volgende formule uit de VSME-standaard werd gebruikt:

$$\frac{((\text{Gemiddeld bruto-uurloon mannen} - \text{Gemiddeld bruto-uurloon vrouwen}) \div \text{Gemiddeld bruto-uurloon mannen})}{1} \times 100$$

Bonussen en loon in natura zijn achterwege gelaten in deze berekening. Ten gevolge van geen beschikbare gegevens van twee werkmaatschappijen, werden deze niet mee in de totalen opgenomen. In het comprehensive module onder C9 wordt er ook onderscheid gemaakt op niveau van governance body waar de ratio tussen man/vrouw vergeleken worden. Tevens wordt onder C5 de ratio man/vrouw bekeken op managementlevel. Dit vormt een representatiever beeld tegenover de gerapporteerde bovenvermelde loonkloof onder de basic module en wordt volgend rapporteerjaar mee opgenomen. In bovenstaande berekening wordt er namelijk geen rekening gehouden met verschillende functie waardoor de loonkloof niet representatief is binnen eenzelfde functie.

Bijlage

© Daria Scagliola & Stijn Brokkee

Bijlage 1: Oosterhoff een ecosysteem van 14 werkmaatschappijen

In 2025 bestaat Oosterhoff uit 14 werkmaatschappijen, elk met een eigen specialisme en identiteit. Samen vormen wij een complementair en multidisciplinair netwerk.

abt

Integraal adviesbureau in bouwtechniek met expertise in constructies, civiele techniek, bouwkunde en bouwfysica. Actief in zowel gebouwen als infrastructuur.

abt be

Multidisciplinair studie bureau in België, gespecialiseerd in stabiliteit, installaties, duurzaamheid, en circulariteit.

abt de

Bruggenbouwer tussen Nederland en Duitsland, met integrale adviesdiensten in bouwkunde, bouwfysica, façadeplanning en brandveiligheid.

abtWassenaar

Multidisciplinair ingenieursbureau met sterke focus op utiliteitsbouw en integrale samenwerking.

 LÜNING

Specialist in houtconstructies, met diepgaande detailkennis en focus op maakbare en duurzame houtbouw.

van de laar

Constructief adviesbureau met sterke BIM-expertise en innovatieve oplossingen voor nieuwbouw en hergebruik.

bbn

Onafhankelijk adviesbureau voor gebouw en gebied, gespecialiseerd in strategische ontwikkeling, bouwkostenmanagement en projectbegeleiding.

HUYGEN

Ingenieurs- en adviesbureau voor technische gebouwinstallaties en bouwfysica, met sterke focus op duurzaamheid en innovatie.

 MEELIS & PARTNERS

Veiligheidsadviesbureau dat safety & security by design integreert in gebieds- en gebouwontwikkeling.

data built

Specialist in het optimaliseren van gebouwprestaties op basis van real-time data en meetbare resultaten.

 CIRCLEWOOD

Ontwikkelaar van industriële, circulaire en natuurinclusieve houtbouwconcepten voor stedelijke omgevingen.

ptg advies

Huisvestingsadviesbureau actief in zorg en onderwijs.

L3Q

Laboratoriumadvies op basis van de échte behoeften van gebruikers, multidisciplinair en modulair.

 Urban Physics

Een stedenbouwkundig bureau dat ontwerp, innovatieve technieken, duurzaamheid en haalbaarheid vanaf dag één samenbrengt.

Ondersteunende en verbindende entiteiten

Oosterhoff PROJECTS

Projectentiteit voor multidisciplinaire en werkmaatschappij-overstijgende projecten.

Oosterhoff SERVICES

Centrale ondersteuning op het gebied van Finance, HR, ICT, Legal, Marketing & Communicatie en Huisvesting.

Quake

Innovatiecentrum dat nieuwe concepten, producten en kennis ontwikkelt.

Oosterhoff DIGITAL

Oosterhoff Digital verbindt engineering, data en digitale technologie tot schaalbare oplossingen die de kwaliteit en snelheid van besluitvorming in de gebouwde omgeving verbeteren.

Bijlage 2: ambitiedocument plan O

Wat houdt plan O in?

Plan O bevat concrete doelstellingen per duurzaamheidsthema.

Waarom plan O?

Door een negatieve impact van de mens op zijn omgeving ervaren wij nu de tastbare gevolgen. De markt waarin wij werkzaam zijn, genereert een groot deel van die impact. Dit móet en kan anders.

Hoe doen we dat?

De impact van bestaande en nieuwe gebouwen moet geneutraliseerd worden. Of beter zelfs: Ze moeten een positieve impact hebben op de directe en ruimere omgeving. Wij hebben hiervoor voldoende opgebouwde interne kennis én een unieke positie in de bouwwereld. De sleutel tot succes ligt bij de aanpak van duurzaamheid binnen een project. Alleen een visie op alle aspecten van duurzaamheid zorgt voor een integrale aanpak waarbij interacties tussen verschillende domeinen worden benoemd en onderzocht. Om de impact van ons en onze klanten positief te maken, presenteren wij Plan O.

Wat hebben we nodig?

Jou!
We hebben jou hiervoor nodig! Mensen die deze ambitie uitstralen en verdedigen, die voldoende opgeleid zijn en steeds op de hoogte zijn van de nieuwste ontwikkelingen.

Energie

We werken actief mee aan een reductie van de CO₂-uitstoot gerelateerd aan operationeel energieverbruik.

In 2030 is het gebouw gebonden energieverbruik in onze projectencumulatief met 30% verminderd en wekken we lokaal duurzame energie op.

- 2024: Energieneutraliteit als basis ontwerp
- 2026: Gebouwbonden energie met ter plaatse opgewekte duurzame energie
- 2029: Ook gebruikersgebonden energie met ter plaatse opgewekte duurzame energie

Water

We ontwerpen water robuuste gebouwen en gebieden, sluiten waterkringen en verminderen zo de kans op uitdroging, overstroming en lokale hittestress.

In 2030 is het gebruik van drinkwater met 50% verminderd en de afstroom van regenwater in al onze projecten cumulatief met 80% verminderd.

2025: Water-robust ontwerpen

Materialen

Door het toepassen van circulaire principes reduceren we de milieupact van materialen in de bouw.

In 2030 ontwerpen we gebouwen die het 30% beter doen dan de Paris Proof doelstellingen.

- 2025: Embodied carbon van eigen expertisedomein doorrekenen en afzetten tegen Paris Proof doelstellingen.
- 2026: De volledige impact inzichtelijk maken: voor alle disciplines embodied carbon berekenen.

Ecologie

We zetten ons actief in om de biodiversiteit te beschermen en te herstellen.

In 2030 brengen we in 25% van onze projecten vooraf de biodiversiteit van de projectsite in beeld en we stellen actief verbeteringen voor.

Gezondheid en comfort

We zetten de gezondheid van de gebouwgebruiker centraal en zijn bereid om opgelegde comforteisen in vraag te stellen en zo te komen tot een eventuele grotere spreiding van de comforteisen met minder materiaalgebruik, minder energieverbruik en een hogere belevingswaarde als gevolg.

In 2030 maken we in 70% van onze projecten de indicatoren die de gezondheid en het comfort van mensen in gebouwen en gebieden bepalen inzichtelijk en verbeteren we ze.

Sociaal

We werken aan rechtvaardige en toekomstgerichte leefomgevingen.

In 2030 voldoet 70% van onze projecten aan de Oosterhoff checklist voor sociale duurzaamheid.

2027: We gebruiken de checklist sociale duurzaamheid voor onze integrale projecten.

Figuur 27: Ambitiedocument Plan O

Bijlage 3: CEO en CFO Oosterhoff

CEO Oosterhoff

Geboortjaar: 1962

Nationaliteit: Nederlandse

Gerard Scatola

Onze CEO Gerard Scatola kent de organisatie al sinds eind jaren tachtig. Sinds 2013 is hij directeur van ABT Holding, sinds 2018 van Oosterhoff Group. Hij is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de organisatie.

Dat betekent dat Gerard zich bezighoudt met het bewaken van de missie en de visie, de uitrol van de strategie en de bijbehorende KPI's. En dat kan volgens Gerard alleen als de menselijke relaties kloppen:

"Het Afrikaanse principe Ubuntu gaat over wie we werkelijk zijn in verbinding met anderen. *I am because we are.* Ik wil dit principe verder ontwikkelen en verankeren in de organisatie en alle dochterbedrijven. Voor nu en in de toekomst."

Gerard heeft de opleidingen Structural Engineering en Executive General Management gevolgd. Hij werkt sinds de jaren '80 voor ABT, onder andere als general manager van ABT België en algemeen directeur. Van 2008 tot 2015 was Gerard board member bij NL Ingenieurs.

CFO Oosterhoff

Geboortjaar: 1970

Nationaliteit: Nederlandse

Marco-Paul van Maasdam

Marco-Paul van Maasdam is CFO bij Oosterhoff. Voor zijn rol als CFO was hij al aan de organisatie verbonden als financieel directeur en maakte deel uit van audit & risk commissie van de Raad van Commissarissen.

Marco-Paul van Maasdam heeft meer dan 25 jaar ervaring in de finance sector. Met zijn functies bij onder meer diverse banken en verzekeraars brengt Van Maasdam een schat aan financiële kennis mee naar Oosterhoff. Als CFO wil hij bijdragen aan een sterke financiële basis en samen met collega's werken aan duurzame, waardevolle projecten. Zijn visie is dat we door samenwerking en innovatie Oosterhoff klaarstomen voor de toekomst en blijvend waarde toevoegen aan onze leefomgeving.

Tabel & figuren overzicht

Tabel 1: Onderwerpen voor monitoring, evaluatie en rapportage	p. 14	Figuur 1: Resultaten dubbele materialiteitsanalyse (DMA)	p. 13
Tabel 2: Te rapporteren B2 gegevens volgens de VSME-standaard	p. 18	Figuur 2: Verdeling gender binnen Oosterhoff	p. 18
Tabel 3: Gegevens personeelsbestand gezondheid & veiligheid	p. 19	Figuur 3: Gemiddeld aantal opleidingsuren per gender	p. 20
Tabel 4: Gegevens personeelsbestand: beloning, collectieve onderhandelingen en training	p. 20	Figuur 4: Bouwrun 2025	p. 21
Tabel 5: Verdeling hernieuwbaar en niet-hernieuwbaar elektriciteitsverbruik	p. 25	Figuur 5: Logo Lignaverda	p. 22
Tabel 6: Verdeling aandeel aangekochte en zelf gegenereerde elektriciteit	p. 25	Figuur 6: Foto's deelnemers Lignaverda sports challenge	p. 22
Tabel 7: Hernieuwbaar en niet-hernieuwbaar aandeel 506 84 brandstofverbruik	p. 26	Figuur 7: Verdeling aandeel hernieuwbaar - niet-hernieuwbaar	p. 26
Tabel 8: Totaal energieverbruik Oosterhoff	p. 26	Figuur 8: Verdeling energieverbruik Oosterhoff	p. 26
Tabel 9: Resultaten emissies scope 1, scope 2 en scope 3	p. 28	Figuur 9: Verdeling aandeel brandstof - elektriciteit	p. 26
Tabel 10: Samenwerking met Lignaverda in cijfers	p. 31	Figuur 10: Totaaloverzicht scope 1 & scope 2 emissies	p. 28
Tabel 11: Totaal waterverbruik Oosterhoff	p. 32	Figuur 11: Verdeling scope 1 en scope 2	p. 28
Tabel 12: Te rapporteren gegeven B7 VSME-standaard	p. 32	Figuur 12: Verdeling kantoor en mobiliteit emissies	p. 28
Tabel 13: Beschikbare gegevens per thema	p. 36	Figuur 13: Uitstoot Oosterhoff 2024 -2025	p. 29
Tabel 14: Paris Proof grenswaarden	p. 40	Figuur 14: Projectie uitstoot Oosterhoff	p. 30
Tabel 15: Gerapporteerde projecten binnen de energietool	p. 50	Figuur 15: Regeneratie land te Senegal - Lignaverda	p. 31
Tabel 16: Gerapporteerde projecten binnen de watertool	p. 57	Figuur 16: Locatie regio Louga te Senegal	p. 31
Tabel 17: Resultaten Oosterhoff Checklist Sociale Duurzaamheid 2025	p. 63	Figuur 17: Participerende adviseurs collectieve commitment CO ₂ -aanpak	p. 37
Tabel 18: Resultaten Checklist Gezondheid en Comfort 2025	p. 67	Figuur 18: Collectieve commitment CO ₂ - aanpak	p. 37
Tabel 19: Klimaat ontwerp	p. 71	Figuur 19: Algemeen resultaat GWP _a t.o.v. PP eis	p. 41
Tabel 20: Te rapporteren data locaties WM volgens VSME-standaard	p. 83	Figuur 20: Algemeen resultaat GWP _a + 68% BiO t.o.v. Paris Proof eis	p. 42
Tabel 21: Totaaloverzicht energieconsumptie	p. 86	Figuur 21: Wisperweide	p. 45
Tabel 22: Scope 1, scope 2 en scope 3 emissies	p. 86	Figuur 22: Paris Proof ontwerpen - Wisperweide	p. 45
Tabel 23: Emissiefactoren Nederland	p. 88	Figuur 23: Quickscan	p. 46
Tabel 24: Emissiefactoren België	p. 89	Figuur 24: Paris Proof Concrete-Quickscan	p. 48
Tabel 25: Emissiefactoren Duitsland	p. 89	Figuur 25: TCO-analyse	p. 52
Tabel 26: Emissiefactoren vliegverkeer	p. 89	Figuur 26: Simulatie vulgraad regenwaterput	p. 59
Tabel 27: Verzuim	p. 94	Figuur 27: Ambitiedocument Plan O	p. 98

Verwijzingen

^{1,2} De jaarrapportage wordt voor de jaarrekening gepubliceerd.

³ Verdere praktijken, beleidsmaatregelen en toekomstige initiatieven voor de overgang naar een duurzamere economie worden gerapporteerd in de [annex onder module B2](#).

⁴ Verdere praktijken, beleidsmaatregelen en toekomstige initiatieven voor de overgang naar een duurzamere economie worden gerapporteerd in de [annex onder module B2](#).

⁵ Oosterhoff is voornamelijk actief in adviespraktijken op kantoorlocaties, als gevolg hiervan zijn [B4 'Vervuiling lucht, water en bodem'](#) en [B5 'Biodiversiteit'](#) niet van toepassing. Verdere toelichting kan onder desbetreffende titels gevonden worden in de annex.

⁶ Bij het personeelsverloop wordt in deze context enkel gerekend met personeelsleden in vaste dienst en dus zonder externen, stagairs, ...

⁷ Op basis van aantal m² van de werkmaatschappij binnen de totale oppervlakte van het gebouw.

⁸ In 2025 zijn we gestart met alle pv-panelen in kaart te brengen dit wordt verder uitgewerkt naar 2026 toe om een zo volledig en correct mogelijk

beeld te bekomen van alle data

⁹ Inclusief privé wagens, bedrijfswagens, en openbaar vervoer

¹⁰ Ten gevolge van ontbrekende informatie uit de gegevens van Arval waar geen duidelijke verdeling tussen bedrijf- en privéwagens werd gemaakt, zijn deze gegevens mee verwerkt onder scope 1 en scope 2. Voor de overige werkmaatschappijen werd wel een onderscheid gemaakt worden tussen privé en bedrijfswagens.

¹¹ De broeikasgasintensiteit bestaat uit de verhouding tussen de totale broeikasgasemissies van 2025 tegenover de omzet van 2025. Dit cijfer helpt om de milieu impact in verhouding tot de financiële activiteit te begrijpen.

¹² De uitstoot van 2024 is afkomstig uit de carbon roadmaps. Hierbij werden bijvoorbeeld zaken zoals het ICT verbruik meegenomen in het totaal, wat dan weer niet meegenomen werd in de scope van de VSME-standaard

¹³ Met aandeel ptg advies

¹⁴ Deze gegevens dienen op termijn aangeleverd te worden door de disciplines constructies, bouwkunde en installaties. Op dit moment is enkel de tool voor constructies beschikbaar.

¹⁵ Bron: IIASA, Leclere et al, Bending the curve on terrestrial biodiversity loss, 2020

¹⁶ Deze emissiefactoren zijn Well-to-Wheel emissies (WTW) en bevatten zowel het gebruik van de energie (Tank-to-Well) + de voorkeren emissies van de brandstof (Well-to-Tank).

¹⁷ Over de resterende werkmaatschappijen is hier geen verdere onderverdeling van gekend, deze worden dan ook niet in de tabel opgenomen

¹⁸ De emissies voor landen, taxiën en opstijgen vormen bij korte vluchten een aanzienlijk aandeel in het totaal en bij lange vluchten slechts een fractie [...] De niet-CO₂-emissie wordt bepaald met een gemiddelde ophoogfactor (0,7) over de directe CO₂-uitstoot. De pure CO₂-emissies zijn gemiddeld ongeveer 50% lager dan de waarden in CO₂-equivalenten. - [CO₂emissiefactoren.be](#)

¹⁹ Deze emissiefactoren zijn Well-to-Wheel emissies (WTW) en bevatten zowel het gebruik van de energie (Tank-to-Well) + de voorkeren emissies van de brandstof (Well-to-Tank).

²⁰ NS claimt 100% groene stroom

Voor *wie*
verder denkt.
Oosterhoff. Onbegrensd.

